

معاونت اکتشاف
مدیریت امور اکتشاف
گروه اکتشافات فلزی

کنترل و معرفی محدوده‌های امیدبخش معدنی در ورقه ۱۰۰,۰۰۰:۱ اسغوردی

توسط:
حسینعلی تاج الدین

ناظر علمی:
محمد باقر دری

مجری فنی زون های بیست گانه اکتشافی:
ناصر عابدیان

لَهُمْ حَسْبُ اللَّهُ إِنَّ رَبَّهُمْ بِأَعْلَمٍ

سپاسگزاری:

بر خود لازم می دانم از کلیه بزرگوارانی که در انجام این پروژه مرا یاری دادند، تشکر و سپاسگزاری

نمایم:

از آقای دکتر محمود مهرپرتو، معاونت محترم اکتشافات معدنی وقت، آقای مهندس ناصر عابدیان،

مدیریت محترم امور اکتشاف وقت و معاونت کنونی اکتشافات معدنی و آقای مهندس بهروز برناء،

مدیریت محترم امور اکتشاف، به خاطر همکاری ها و راهنمائی های صمیمانه و سودمندانه کمال تشکر

را دارم.

از آقای مهندس محمد باقر دری، ریاست محترم گروه اکتشافات فلزی و ناظر علمی این پروژه، به

خاطر مساعدت و همکاری های ایشان در انجام این پروژه و نیز راهنمائی های ارزنده در برداشت های

صحرائی، تشکر و قدر دانی می نمایم.

همچنین از مدیریت امور آزمایشگاه ها و اداره نقلیه سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور و

نیز از مدیریت معدن سنگ آهن چغارت، که در اسکان اکیپ نهایت همکاری و مساعدت را مبذول

داشته اند، تشکر می کنم.

چکیده:

ورقه ۱:۱۰۰۰۰ اسفوردی در محدوده چهارگوش ۱:۲۵۰۰۰ راور و در بین طول های خاوری 30° تا 55° و عرض های شمالی 30° تا 32° جای گرفته است.

این ورقه از لحاظ تقسیم‌بندی پهنه‌های رسویی - ساختاری ایران (آقا نباتی، ۱۳۸۳)، در پهنه ایران مرکزی قرار گرفته است. در محدوده ۱:۱۰۰,۰۰۰ اسفوردی واحدهای متفاوتی از پرکامبرین تا کواترنر بروزند دارد. حدود یک چهارم از ناحیه واقع در شمال باختری آن بوسیله نهشته های نتوژن و آبرفتها دوران چهارم و بقیه سطح آن توسط بروزدهای سنگی و بمقدار کم رسوبهای کواترنر پوشیده شده است. مطالعات ژئوشیمیائی در ورقه اسفوردی به معرفی چند ناهنجاری با اهمیتی از آهن، روی، کبالت، تیتان، فسفر، مس، مولیبدن و نقره منجر شده است (علوی، م و همکاران، ۱۳۸۱).

با توجه به شواهد زمین شناسی و داده های ژئوشیمیائی، مناطق مورد نظر و اولویت دار در ورقه اسفوردی مورد بازدید قرار گرفت و نمونه های مشکوک به کانی سازی برداشت گردید. در این بررسی مجموعاً ۲۰۹ نمونهأخذ و جهت آنالیز و مطالعات تکمیلی به آزمashگاه های مربوطه ارسال شد.

با توجه اطلاعات موجود و بررسی های انجام شده ، مجموعه پتانسیل های معدنی موجود در ورقه اسفوردی شامل کانسارها و رخدادهایی از آهن، منگنز، سرب و روی، آپاتیت، مولیبدن، مس، گچ، سنگ های ساختمانی و نما و خاکهای صنعتی می باشد .

« فهرست مندرجات »

<u>عنوان</u>	<u>شماره صفحه</u>
--------------	-------------------

فصل اول : کلیات

۱-۱- مقدمه ۲
۱-۲- موقعیت جغرافیایی و آب و هوایی ۴
۱-۳- هدف و چگونگی انجام عملیات اکتشافی ۵

فصل دوم : زمین شناسی

۲-۱- زمین شناسی عمومی ۸
۲-۱-۱- چینه نگاری ۸
۲-۱-۲- سنگ های دگرگونی ۱۷
۲-۲- سنگ های نفوذی ۱۸
۲-۳- تکتونیک ۲۱

فصل سوم : کنترل و معرفی نواحی امیدبخش معدنی

۳-۱- بررسی های ژئوشیمیائی در ورقه اسفوردی ۲۳
۳-۲- بررسی و کنترل نواحی امیدبخش معدنی ۲۶
۳-۲-۱- کنترل آنومالی های عنصری در برگه ۱:۵۰۰۰ سه چنگن ۲۶
۳-۲-۲- کنترل آنومالی های عنصری در برگه ۱:۵۰۰۰ فرک ۴۷

عنوان

شماره صفحه

۷۷ ۲-۳- کنترل آنومالی های عنصری در برگه ۱:۵۰۰۰ شیطور

۸۳ ۲-۴- کنترل آنومالی های عنصری در برگه ۱:۵۰۰۰ سیروس آباد

فصل چهارم: پتانسیل های معدنی موجود در ورقه

۹۰ ۱-۴- آهن

۹۵ ۲-۴- منگنز

۶۸ ۳-۴- سرب و روی

۹۷ ۴-۴- آپاتیت

۱۰۶ ۴- مولیبدنیوم

۱۱۰ ۴-۶- مس

۱۲۶ ۷-۴- گچ

۱۲۷ ۸-۴- سنگ های ساختمانی و نما

۱۲۹ ۹-۴- خاکهای صنعتی

۱۳۱ ۱۰-۴- لاتریت

فصل پنجم: نتیجه گیری

۱۳۴ ۵- نتیجه گیری

شماره صفحه

عنوان

۱۳۸	منابع.
۱۳۹.....	ضمائمه
۱۴۰	جدول مشخصات و مختصات نمونه های برداشت شده.....
۱۶۵.....	نتایج آنالیز و مطالعات آزمایشگاهی بر روی نمونه ها.....

فصل اول

کلیات

۱-۱ - مقدمه

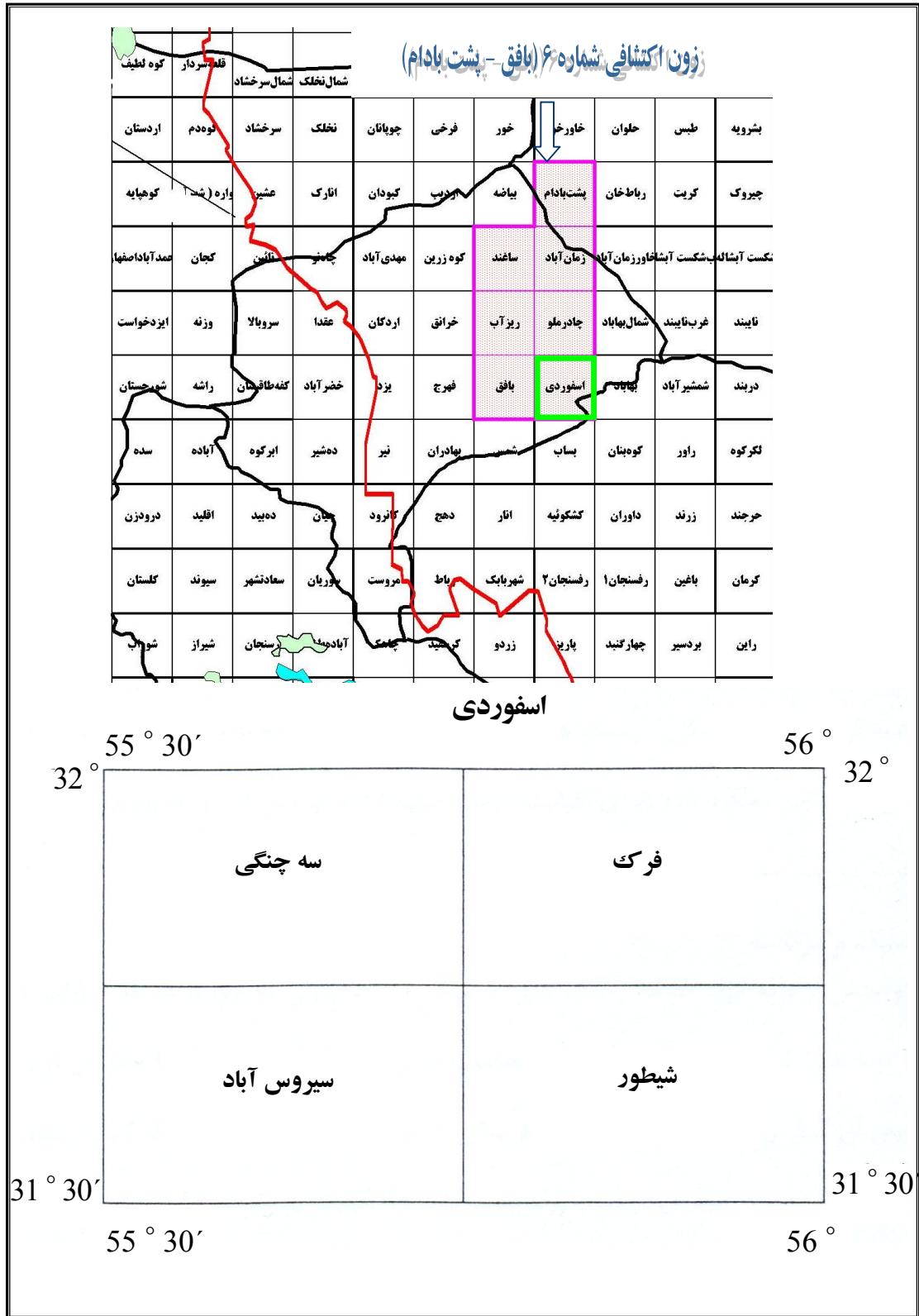
۲-۱ - موقعیت جغرافیائی و آب و هوایی

۳-۱ - هدف و چگونگی انجام عملیات اکتشافی

۱-۱- مقدمه:

یکی از رئوس کلی و اساسی بخش اکتشافات معدنی، شناخت پتانسیل ها و توان معدنی در ورقه های ۱:۱۰۰۰۰ کشور و معرفی آنها جهت انجام مطالعات تفصیلی تر می باشد. علیرغم اینکه کشور ما یک سرزمین غنی از نظر مواد معدنی است ولی بررسی های انجام شده در خصوص اکتشاف این منابع در ابتدای راه است. بمنظور مطالعه و اکتشاف برخی از منابع مهم معدنی، زون های ۲۰ گانه اکتشافی در سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور تعیین شد. جهت معرفی نواحی امید بخش معدنی در هریک از زون های اکتشافی، اطلاعات مختلف زمین شناسی، ژئوشیمی، ژئوفیزیک هوایی و اطلاعات دورسنجی (target) مورد استفاده قرار می گیرد. اطلاعات یاد شده با یکدیگر تلفیق شده و هدفهای اکتشافی مشخص می شوند. بطور تجربی ثابت شده است، چنانچه در خصوص لایه های اطلاعاتی تلفیق مناسب صورت گیرد، نتایج حاصله امیدوار کننده خواهد بود. نتیجه این عمل به معرفی یکسری مناطق محتمل برای کانی سازی بنام نواحی امید بخش معدنی منتهی خواهد شد. این نقاط توسط زمین شناس اکتشافی روی زمین کنترل شده و در صورت وجود شواهدی دال بر وجود کانی سازی معدنی، جهت مطالعات دقیق تر اکتشافی معرفی می گردد.

ورقه ۱:۱۰۰۰۰ اسفورדי، در زون اکتشافی بافق - پشت بادام (زون شماره ۶) واقع شده است (شکل ۱-۱). کار اکتشافی در این ورقه با استفاده از داده های زمین شناسی، ژئوشیمیائی، دورسنجی، ژئوفیزیک هوایی و نیز اطلاعاتی که از سازمان صنایع و معادن استان یزد اخذ گردید، به انجام رسیده است. گزارش حاضر ماحصل بررسی پتانسیل های معدنی در ورقه بافق با استفاده از داده های فوق الذکر می باشد.

شکل ۱-۱: موقعیت زون اکتشافی بافق - پشت بادام، ورقه اسفورده و برگهای توپوگرافی آن

۱-۲- موقعیت جغرافیائی و آب و هوایی:

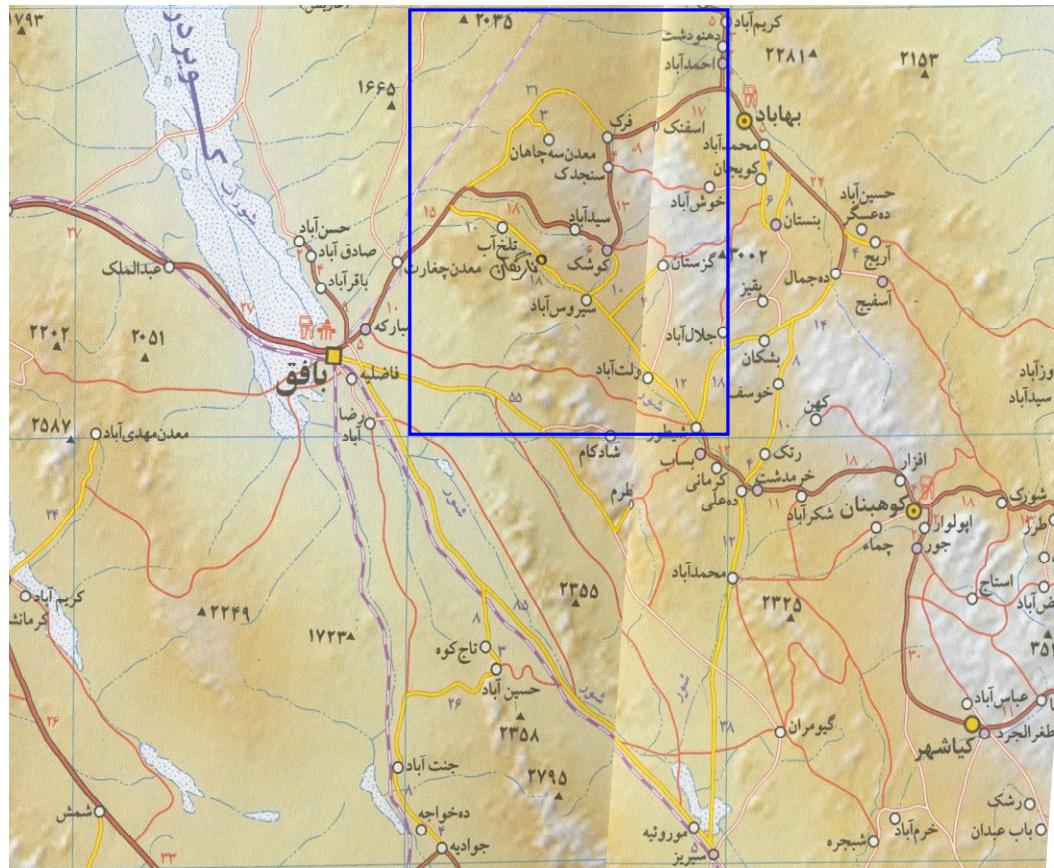
ورقه اسفوردی در مرکز کشور و در استان یزد، در فاصله ۱۳۰ کیلومتری خاور شهرستان یزد و ۲۰ کیلومتری خاور شهر بافق قرار دارد. منطقه مورد مطالعه در چهارگوش زمین شناسی ۱:۲۵۰۰۰۰ راور و در بین طول های خاوری $30^{\circ} 32^{\circ}$ تا $30^{\circ} 56^{\circ}$ و عرض های شمالی $30^{\circ} 31^{\circ}$ تا $30^{\circ} 55^{\circ}$ جای گرفته است (شکل ۱-۲). حدود یک چهارم از ناحیه واقع در شمال باختری آن بوسیله نهشته های نشوژن و آبرفتهای دوران چهارم و بقیه سطح آن نوسط برونزدهای سنگی و بمقدار کم رسوبهای کواترنر پوشیده شده است. مرتفع ترین بخش های این ناحیه، بخش خاوری و شمال باختری ورقه می باشد که در آن "کوه دوhe با ارتفاع ۲۹۹۷ متر از سطح دریا" مرتفع ترین نقطه است. پست ترین و کم ارتفاع ترین بخش ورقه، بخش باختری و جنوب باختری آن است، که به دشت بافق پایان می یابد. کمترین ارتفاع در این بخش در حدود ۱۰۵۰ متر از سطح دریاست.

راه بافق - کوشک - بهاباد عرض این محدوده را می پیماید. جاده بافق شیطور نیز از نیمه های باختری منطقه به سمت جنوب خاوری کشیده شده است. شبکه ای از راه های اتومبیل رو در بخش خاوری و جنوب خاوری منطقه وجود دارد که بكمک آنها می توان به بیشتر برونزدها دسترسی پیدا کرد.

آب و هوا و پراکندگی جمعیت:

منطقه نیمه خشک بوده و میزان بارندگی بویژه در بخش خاوری آن به چند سانتی متر در سال می رسد که در فصلهای زمستان و بهار بصورت برف و باران نازل می شود. آبرفتهای موجود در دامنه کوه ها بوسیله کالهای نسبتاً ژرفی بریده شده اند. این کالهای در همه سال، مگر موقع بارندگی و آب شدن برفها، خشک

می باشد. تنها در باریکه هایی از آبرفت های موجود در دو سمت برخی از رودخانه ها و کنار روستاهای کشاورزی صورت می گیرد. تمرکز جمعیت در بخش خاوری و جنوب خاوری بیشتر است و آب آشامیدنی آنها از چشمه ها، چاه ها و کاریزهای موجود در این نواحی تأمین میگردد.

شکل ۱-۲: موقعیت جغرافیایی و راههای دسترسی به ورقه ۱:۱۰۰۰۰ اسفورده

۱-۳-۱- هدف و چگونگی انجام عملیات اکتشافی:

هدف از انجام این پژوهه، شناسائی و معرفی نواحی امیدبخش معدنی ورقه یکصدهزارم اسفورده بوده است. بدین منظور ابتدا در مرحله مطالعات دفتری، مدارک و گزارش های زمین شناسی و معدنی ورقه

جمع آوری و مورد مطالعه قرار گرفت. سپس مناطق اولویت دار و مستعد کانه زائی، جهت انجام

پی جوئی های بعدی انتخاب گردید. در مرحله عملیات صحرائی، مناطق مورد نظر و اولویت دار مورد

بازدید قرار گرفت و در صورت لزوم نمونه های مشکوک به کانی سازی برداشت گردید.

در راستای پی جوئی مواد معدنی این ورقه، علاوه بر کنترل و بررسی نواحی امیدبخش معدنی،

واحدهای سنگی موجود با دیدگاه زمین شناسی اقتصادی مورد مطالعه کلی قرار گرفته و احتمال حضور

کانه زائی در واحدهای لیتولوژیکی رخمنون یافته در محدوده نقشه بررسی شد. علاوه بر آن در این

بررسی، احتمال حضور مواد معدنی در ارتباط با زون های دگرسانی، گسل ها و حواشی توده های نفوذی

مورد مطالعه قرار گرفت.

در این بررسی، از رخمنون های مشکوک به کانی سازی، مجموعاً ۲۰۹ نمونه أخذ و جهت مطالعات

تکمیلی به آزمایشگاه های مربوطه ارسال گردید(جدول پیوست).

با توجه به موارد یاد شده، مقاطع و نواحی مختلفی از ورقه مشکین شهر، جهت بررسی و پی جوئی

انتخاب و مورد بازدید قرار گرفت که گزارش حاضر نتیجه بررسی های صحرائی و آزمایشگاهی این

نواحی را در بر دارد.

فصل دوم

زمین شناسی

۱-۱-۲- زمین شناسی عمومی

۱-۱-۱- چینه نگاری

۱-۲- سنگهای دگرگونی

۱-۳- سنگهای نفوذی

۱-۴- تکتونیک

۱-۲- زمین شناسی عمومی

ورقهی اسفوردی از لحاظ تقسیم‌بندی پهنه‌های رسوبی - ساختاری ایران (آقا نباتی، ۱۳۸۳)، در پهنه ایران مرکزی قرار گرفته است. در محدوده‌ی ۱:۱۰۰,۰۰۰ اسفوردی واحدهای متفاوتی از پرکامبرین تا کواترنر بروند دارد (شکل ۱-۲) که در این فصل به تشریح مختصری در مورد واحدهایی که در محدوده‌ی مورد مطالعه بروند پرداخته خواهد شد.

۱-۱- چینه نگاری:

-پرکامبرین بالایی:

سری هم ارز مراد:

کهن ترین نهشته‌هایی که در این محدوده بروند دارند، ردیفی از ماسه سنگهای کوارتزی و شیلهای سیلتی است که عدسی‌هایی از آهکهای سیاه رنگ بلورین نازک لایه به ضخامت ۲۰ تا ۳۰ متر و چند لایه سیلکس سیاه رنگ در میان آنها قرار دارد. رنگ هوازده این رسوبات عمدتاً سبز تیره است. وابستگی این نهشته‌ها با رسوبات جوانتر بصورت ناپیوستگی زاویه دار است. این ناهمسازی در چند جا از جمله در ۱۲ کیلومتری باختر و جنوب باختری روستای کوشک دیده می‌شود. رسوبات یاد شده از نظر رخساره با سازند مراد (هوکریده- ۱۹۶۲) قابل قیاس نیست ولی از نظر موقعیت چینه‌ای هم ارز آن است.

سری رحمت آباد:

این سری که به طور گسترده در شمال خاوری منطقه میان روستاهای فرک و رحمت آباد بروند دارد از سه بخش زیر تشکیل شده است. دولومیت های قهقهه ای تیره رنگی که به وسیله دایکهای دیابازی و استوکهای گابرویی قطع شده است. این بخش به تدریج بوسیله بخش دو پوشیده می شود. این بخش از دولومیت ضخیم لایه چرت دار با میان لایه هایی از شیل ارغوانی تشکیل شده است که ضخامت این قسمت حدود ۲۰۰ متر برآورد می شود. از شیل و ماسه سنگهای ارغوانی رنگ تشکیل شده که ضخامت آن در حدود ۲۵۰ متر می باشد.

- پر کامبرین بالایی - کامبرین زیرین (اینفرا کامبرین):

رسوبات متعلق به پر کامبرین بالایی - کامبرین زیرین با چند متر ماسه سنگ بر روی رسوبات کهن تر با ناهمسازی زاویه دار قرار گرفته و از دو بخش زیرین و بالایی تشکیل شده است. بخش زیرین شامل دولومیت، آهک، شیل و ماسه سنگ، گدازه حد وسط تا بازیک، گدازه های اسیدی، توقهای اسیدی، شیلهای آهکی، شیل و ماسه سنگ می باشد. در باخته منطقه این واحدهای سنگی تفکیک پذیر نبوده و روی هم رفته همچون یک واحد در نقشه نمایش داده شده است. در این واحد یک پاره دولومیتی چرت دار خرد شده نیز تفکیک گردیده است. بخش بالایی بیشتر کربناتی بوده و کم و بیش قابل مقایسه با سازند سلطانیه است. این رسوبات از دولومیت تا دولومیت آهکی، آهک دولومیتی و آهکهای ضخیم لایه تشکیل شده اند. در باخته منطقه روی این بخش ضخامتی از گدازه آندزیتی قرار دارد.

- سازند باروت:

مرز زیرین این سازند تقریباً در هیچ جا به صورت عادی دیده نمی شود و بیشتر گسلیده و به هم خورده است. لیتولوژی این سازند شامل شیل سیلتی قرمز و بنفش و ماسه سنگ می باشد. لایه های نازکی از دولومیت تا آهک نیز بصورت میان لایه هایی همراه با این رسوبات دیده می شود.

- سازند زاگون - لالون:

این رسوبات شامل نهشته های آواری است که بیشتر در شمال خاوری منطقه بروند دارد. این سازند بیشتر از ماسه سنگ قرمز تا بنفش تشکیل شده ولی در بخش زیرین آن شیلهای سیلتی و ماسه سنگهای نازک لایه میکادر نیز وجود دارد که در مقیاس نقشه قابل تفکیک نبوده و همچون یک واحد نشان داده شده اند. این رسوبات در خاور روستای باهم واقع در خاور منطقه با یک پایه کنگلومرا ای به ضخامت نزدیک به یک متر بصورت ناهمساز بر روی دولومیت های هم ارز سازند سلطانیه قرار می گیرند. در نیمه بالایی این رسوبات چند لایه کنگلومرا بصورت میان لایه دیده می شود که از ویژگیهای آنها، فراوانی قلوه های سیلکس سیاه رنگ است.

- کامبرین میانی - بالایی

- کوارتریت بالایی:

بر روی ماسه سنگهای لالون ضخامتی در حدود ۲۰ تا ۲۵ متر ماسه سنگ سفید رنگ کوارتری نسبتاً درشت دانه قرار گرفته است. در بخش زیرین این واحد چند لایه کنگلومرا ای دیده می شود که اجزاء سازنده آن از سیلکس های سیاه رنگ است.

- سازند میلا:

رسوبات شناخته شده کامبرین میانی - بالایی در برونزدهای چندی از جمله در شمال روستای نگین گون، کوه سه گوش و در خاور دره جلال آباد واقع در خاور منطقه دیده می شود. این رسوبات بیشتر شامل آهک، دولومیت، سیلت و ماسه سنگ های ارغوانی و سبز است. در آنها فسیل تریلوبیت، هیولیتید و استرومانتولیت یافت می گردد. در شمال خاوری شیطور واقع در بخش جنوبی منطقه، این سازند از دولومیت های ضخیم لایه تا توده ای و استرومانتولیت دار تشکیل شده است.

- اوردویسین:

نهشته های اوردویسین در باخت روستای نگین گون با ضخامتی در حدود ۳۰ متر بروند دارد. این رسوبات از آهک های دانه ریز صورتی رنگ در پایین شیلهای سیلتی میکادار متمایل به سبز در بالا تشکیل شده است. در اینجا این رسوبات مستقیماً بر روی سازند میلا و در زیر نهشته های سیلورین قرار می گیرند.

- سیلورین

در شمال روستای نگین گون رسوبات سیلورین در حدود ۱۵۰ متر ضخامت داشته و از پایین به بالا شامل گدازه های آندزیتی، توف آندزیتی، آهک های دولومیتی تا دولومیت، کوارتزیت، ماسه سنگ، شیل و آهک می باشد.

- دونین:

رسوبات دوره دونین بیشتر در شمال خاوری منطقه بروزد دارند. این رسوبات شامل سه بخش زیر

است:

بخش زیرین: این بخش با ۶۶ متر ضخامت بیشتر از نهشته های کربناتی تشکیل شده و پی آن با گسله

قطع گردیده است.

بخش میانی: نهشته های این بخش بطور کلی آواری بوده و شامل ماسه سنگ کوارتزی، شیل با میان

لایه هایی از دولومیت و آهک است. ضخامت این بخش در حدود ۷۰ متر می باشد.

بخش بالایی: رسوبات این بخش آهکی بوده و در حدود ۱۷۰ متر ضخامت دارد.

- پرمین:

در باخته کوه سه گوش واقع در شمال منطقه و همچنین در جنوب روستای شیطور واقع در جنوب

شرقی آن، نهشته های پرمین بروزد دارند. در شمال، این رسوبات بیشتر از کربنات با میان لایه هایی از

شیل و ماسه سنگ می باشند. ولی این رسوبات در معرض دید قرار نگرفته و مرز بالای آن که شیلی است

با نهشته های تریاس بطور ناهمساز پوشیده می شوند. ضخامت این رسوبات ۷۰ متر برآورد شده است.

- تریاس:

نهشته های زمان تریاس را از پایین به بالا می توان به سه بخش تقسیم نمود:

- بخش شیلی و ماسه سنگی ارغوانی که ضخامت این واحد از چند ده متر تا حدود صد متر متغیر می

باشد، این بخش از نظر موقعیت چینه ای قابل قیاس با سازند سرخ شیلی می باشد ولی از نظر سنی ممکن است بخشی از پرمین بالایی را نیز شامل باشد.

- بخش کربناتی: رسوبات این بخش با یک پی کنگلو مرایی روی بخش شیلی ماسه سنگی بصورت ناهمساز قرار می گیرد. قسمت زیرین آن از لایه های نازک آهک و مارن و قسمت بالایی آن بیشتر از چینه های دولومیت تشکیل شده است. این بخش با سازند شتری در شرق ایران قابل مقایسه می باشد.

- بخش بالایی: رسوبات این بخش شامل مجموعه ای از شیل، ماسه سنگ، آهک و گچ می باشد که مستقیماً بر روی بخش کربناته قرار می گیرد. و از نظر جایگاه چینه ای و همانندی سنگ شناسی با سازند ناییند مقایسه می شود.

- ژوراسیک:

رسوبات آواری زمان ژوراسیک در گوشه شمال خاوری و در مرکز محدوده این برگه بروند دارند. این رسوبات بیشتر از شیلهای میکادر و ماسه سنگ های کوارتزی و گه از شیلهای سیاه رنگ زغال دار تشکیل شده اند، این رسوبات هم ارز سازند شمشک می باشند.

- کرتاسه:

- کرتاسه پایین:

این سنگها معمولاً با پایه کنگلو مرایی بوده و بطور ناهمساز زاویه ای بر روی رسوبات کهن تر قرار می گیرند. برش نسبتاً کاملی از این رسوبات در جایی به نام تلخاب واقع در باخته محدوده

برونزد دارد که از قدیم به جدید از بخش‌های زیر تشکیل شده است: بخش آواری که با چند متر کنگلومرا آغاز شده و بسوی بالا به ماسه سنگ تبدیل می‌گردد. بخش مارنی که ۵۰ تا ۶۰ متر ضخامت دارد و شامل مارنهای خاکستری تا متمایل به سبز با میان لایه هایی از ماسه سنگ، آهک نازک لایه می‌باشد. در برخی از برونزدهای این بخش عدسی هایی از ژیپس دیده می‌شود. بخش آهکی از آهک‌های نازک تا نسبتاً ضخیم لایه خاکستری رنگ تشکیل شده و حدود ۴۰ تا ۵۰ متر ضخامت دارد.

- کرتاسه بالایی:

رسوبات کرتاسه بالایی در همان جا برونزد داشته و با لایه های از کنگلومرا بضخامت تقریبی ۲۵ متر بطور ناهمساز ولی هم شیب بر روی آهک‌های کرتاسه زیرین قرار می‌گیرند. این رسوبات شامل آهک‌های نازک تا نسبتاً ضخیم لایه ای هستند که در سطح هوازده اغلب صورتی رنگ می‌باشد.

- پالئوسن:

رسوبات این دوره در جنوب دهانه بافق، در شمال روستای باهمو و نیز در کوه سرخ واقع در شمال منطقه برونزد دارند. این رسوبات بیشتر از لایه های نسبتاً ضخیم کنگلومرا یی تشکیل شده اند و بطور فرعی دارای لایه هایی از ماسه سنگ نیز می‌باشد. در جنوب دهانه بافق، چینه های یاد شده بطور ناهمساز بر روی آهک‌های کرتاسه بالا جای گرفته اند.

- نئوژن:

رسوبات نئوژن بطور گستردگی در شمال و شمال باختری منطقه بروند دارند. این نهشته‌ها از نوع مولاس و شامل مارن و کنگلومرا می‌باشد، مارنها در سطح هوازده، اغلب به رنگ‌های بنفش، قرمز، سبز و خاکستری دیده می‌شوند. در این مارنها لایه‌هایی از ماسه سنگ، عدسی‌هایی از ژیپس لایه‌هایی از آهک نیز وجود دارند. این رسوبات کاملاً چین خورده و تاقدیس و ناودیس‌هایی را پدید آورده‌اند.

- پلیو پلیستوسن:

در بخش مرکزی محدوده در خاور و جنوب خاوری معدن کوشک بروند نسبتاً پهناوری از نهشته‌های کنگلومرا بی سخت نشده دیده می‌شود که در حدود ۱۰ درجه شیب تکتونیکی دارند.

- کواترنر:

رسوبات کواترنر شامل آبرفتها و تپه‌های ماسه‌ای است که شامل واحدهای زیر است:
- آبرفتها کهن: این واحد از نظر ریخت‌شناسی بیشتر مخروط افکنه‌های بلند و نسبتاً کم پهنه‌ای را تشکیل می‌دهند که از پای کوهها به سمت دشتها گستردگی شده و بوسیله سیستم تازه‌ای از آبراهه‌ها شکافته شده‌اند.

- آبرفتها جوان: این رسوبات اغلب مخروط افکنه‌های پهن و کم ارتفاع و نیز دشتها و جلگه‌ها را تشکیل می‌دهند. از اباسته شدن آبرفتها جوان ریز دانه در حد سیلت در شمال خاوری محدوده یک کفه رسی ایجاد شده است. همچنین آبرفتها زمان کنونی که در آبراهه‌ها فراهم آمده و با هر سیلان تغییر جا می‌دهند.

- تپه های ماسه ای: در جنوب باختری منطقه، تپه های ماسه ای در پهنه کم و سعی پدید آمده اند.

۲-۲- سنگهای دگرگونی:

دو سری سنگ دگرگونه در این ناحیه تشخیص داده شده است که عبارتند از:

- سری ندن:

سری ندن دارای برونزد کم گسترشی است که در فاصله روستاهای ندن و دورند واقع در خاور شمال خاوری منطقه قرار دارد. این سری از مسکویت، تالک شیست، میکاشیست، کربنات شیست و مرمر تشکیل شده است. هم بری این سنگها با رسوبات زیرین گسلیده بوده و سن دقیق آنها مشخص نیست.

- سری میشدوان:

سنگهای این سری در باختر منطقه و در جایی به نام دشت میشدوان برونزد دارند، این سنگها از کهن به جدید عبارتند از: میکاشیست، گنیس ها، کالک شیست ها، مرمرها و دولومیت های دگرگون شده می باشند. میکاشیست ها بیشتر دارای بلورهای بیوتیت، مسکویت، گارنت و کوارتز و به ندرت کانیهای استروئید، اسفن، کیانیت و کلریتوئید می باشند. مرمرها و دولومیت های دگرگون شده ستبر لایه، بخش عمده این سری دگرگونه را تشکیل می دهند. در آهکهای مرمری شده فسیلهای دوکفه ای یافت شده که سن آنها را دونین بالایی تخمین می زند.

۳-۲- سنگهای نفوذی:

توده های چندی از سنگهای نفوذی با اندازه و ترکیب متفاوت از گرانیت تا گابرو در منطقه جای

گرفته اند که عبارتند از:

- گرانیت زریگان

بنا به نوشته حقی پور (۱۹۷۴)، گرانیت زریگان، گرانیتی ساب ولکانیک به رنگ خیلی روشن است و

توده وسیعی را در کوه پشت سرخ و در کوههای غرب دهکده زریگان (ایران مرکزی) تشکیل می دهد.

در کوه پشت سرخ، مایون و تاشک گرانیت مزبور، دیوریت های پر کامبرین را قطع می کند و در کوه

زریگان علاوه بر دیوریت های پر کامبرین در داخل ولکانیک ها و دولومیت های اینفرا کامبرین نیز نفوذ

کرده است. در کوه ساغند و نواحی شمالی آن، سنگهایی نظیر گرانیت زریگان یافت می شود که تا اندازه

ای جهت دار و دگرگون شده (بر اثر فاز تریاس میانی) است و کمایش با متاولکانیت های پر کامبرین در

هم آمیخته است. در شمال چغارت و نزدیکی کوشک، این گرانیت توده های کم ویش مهمی را تشکیل

می دهد که ویژگی آتشفسانی آنها بیشتر بوده و با ولکانیکهای اینفرا کامبرین همراه است. در شمال کوه

زریگان، دولومیت های اینفرا کامبرین جدیدترین سنگهایی است که مورد نفوذ و تهاجم این گرانیت قرار

گرفته اند.

اگرچه در بسیاری از مناطق ایران حد بین رخساره های پلاتفرمی اینفرا کامبرین و ماسه سنگ لالون

تلریجی است ولی در شمال غرب کرمان و ناحیه زریگان بین آنها دگرشیبی وجود داشته که حقی پور

(۱۹۸۱) به آن حرکات زریگانین اطلاق کرده و آنرا معادل آسیتیک می داند. از نظر سنی گرانیت زریگان

معرف مرز اینفراکامبرین با کامبرین است.

- گرانیت نریگان:

گرانیت پورفیری نریگان، گرانیت دانه متوسط بیوتیت داری است که سنگهای دگرگون شده پر کامبرین ناحیه ساغند را قطع کرده است. رنگ آن صورتی و در حاشیه به گرانیت پورفیری تا کوارتز پورفیری تبدیل شده است. بعلاوه در تماس خود با سنگهای رسوبی سری ریزو، دگرگونی مجاورتی بوجود آورده است (هوکریده و دیگران، ۱۹۶۲ و بربیان، ۱۹۸۱). به این ترتیب این گرانیت به اواخر اینفراکامبرین تعلق دارد. این گرانیت از نوع آلکالن و از نظر پیدایش با ریولیت های ناحیه کرمان و بافق در ارتباط است.

- گرانیت بهاباد:

این گرانیت توده نسبتاً بزرگی است که در خاور منطقه نمایان است. از بررسی های میکروسکوپی و مشاهدات صحرایی می توان چنین انگاشت که این توده نفوذی، نیمه ژرف اسید لوکوکرات بوده و ترکیب کانی شناسی و تغییرات بافتی آن از حد یک گرانیت (گرانیت پورفیری) تا ریولیت تغییر می کند.

- گرانیت چشمه فیروزی:

توده نسبتاً کوچکی از گرانیت آلکالن می باشد که سطح هوازده آن معمولاً کمی تیره رنگ بوده و کانیهای تشکیل دهنده آن به ترتیب فراوانی شامل: پلاژیوکلاز سدیک، فلدسپات آلکالن، آمفیبیول نوع سدیک و کوارتز می باشد.

- سینیت:

توده نسبتاً کوچکی از سنگهای سینیتی تا سینیتی کوارتزدار در شمال معدن اسفوردی واقع در میانه باختری منطقه جای دارد. یک ویژگی این توده، فراوانی فلدسپات آلکالن (ارتوز) می باشد که به آن رنگ صورتی تا گوشتشی داده است. این توده ها از نظر سنی پر کامبرین تشخیص داده شده اند.

- دیوریت:

برونزدهایی از این سنگها که به اشکال استوک، سیل و یا دایک در منطقه جای گرفته اند، دیده می شود. توده کوچکی از این سنگ در نیمه خاوری منطقه برونزد دارد که کانیهای اصلی آن پلاژیوکلاز، آمفیبیول و بیوتیت می باشد. سنگهای مذکور از نظر سنی به پر کامبرین نسبت داده شده اند

- گابرو - دیوریت گابرو:

این سنگها اغلب به شکل استوک و سیل جای گرفته، سنگهای یاد شده دارای بافت میان دانه ای بوده و نزدیک ۶۰ درصد حجم سنگ را پلاژیوکلاز (آندرزین - لابرادور) تشکیل داده است. پیروکسن،

آمفیبیول و بیوتیت نیز از کانیهای سازنده این سنگها می باشند. سنگهای گابرو - دیوریتیک گابرو از نظر سنی پر کامبرین می باشند.

۲-۴- تکتونیک:

وجود یک ناپیوستگی زاویه ای در زیر رسوبات پر کامبرین - کامبرین زیرین نشان دهنده رویداد کوهزایی پیش از پر کامبرین بالایی است که کهن ترین جنبش‌های گزارش شده در منطقه می باشد. این جنبشها را می توان با فاز آسینتیک مقایسه نمود. رسوبات کربونیفر را می توان به سبب خشکی زایی دانست که در این زمان روی داده است. وجود نهشته های پرمین میانی تا بالایی خود نشانی از پیشروی دوباره دریا در اوخر پالئوزوئیک می باشد.

در اویل دوران دوم، منطقه دستخوش نا آرامی های تکتونیکی شده و به همین سبب رسوبات تریاس میانی - بالایی با یک پی کنگلومرا ای بر روی نهشته های کهن تر قرار گرفته است. این جنبشها با فاز کیمرین پیشین در خور مقایسه است. جای گرفتن رسوبات کرتاسه پایین با میانجی کنگلومرا ای بر روی سنگهای کهن تر دلیلی بر روی دادن جنبش‌های کوهزایی در اوخر ژوراسیک - اویل کرتاسه است، این فاز را می توان هم ارز کیمرین پسین محسوب نمود. دریا در اوخر مژوزوئیک شروع به پسروی نموده و چینه های بستر کنگلومرا ای بجای می گذارد. این نیز می تواند پیامد فاز لارامین باشد. علت بجا ماندن رسوبات نئوژن بر روی نهشته های کهن تر و نیز چین خورده بودن آنها نیز جنبش‌های کوهزایی آلپین میانی است. جنبش‌های آلپین پسین نیز سبب کج شدگی رسوبات پلیو - پلیستوسن شده است.

فصل سوم

کنترل و معرفی نواحی امیدبخش معدنی

۱-۱- بررسی های ژئوشیمیائی در ورقه اسفوردی

۱-۲- بررسی و کنترل نواحی امیدبخش معدنی

۱-۳- کنترل آنومالی های عنصری در برگه ۱:۵۰۰۰۰ سه چنگن

۲-۱- کنترل آنومالی های عنصری در برگه ۱:۵۰۰۰۰ فرک

۲-۲- کنترل آنومالی های عنصری در برگه ۱:۵۰۰۰۰ شیطور

۲-۳- کنترل آنومالی های عنصری در برگه ۱:۵۰۰۰۰ سیروس آباد

عملیات اکتشافی و کنترل نواحی امیدبخش معدنی در ورقه یکصدهزارم اسفورדי

بعد از گردآوری و مطالعه مدارک و گزارش های زمین شناسی و معدنی منطقه اکتشافی انجام گردید.

در این فصل ابتدا نتایج حاصل از عملیات اکتشافات ژئوشیمیائی در مقیاس ۱:۱۰۰۰۰ در ورقه اسفوردي (علوی، م و همکاران. ۱۳۸۱) را مرور نموده و سپس نتیجه بررسی ها و پی جوئی های انجام شده در هریک از محدوده ها را شرح خواهیم داد.

۳-۱- بررسی های ژئوشیمیائی در ورقه اسفوردي:

نمونه های ژئوشیمی رسوب آبراهه ای به تعداد ۸۴۳ نمونه از بستر آبراهه و با استفاده از الک مش برداشت شده است. این نمونه ها بعد از آماده سازی برای ۲۸ عنصر و اکسید عناصر آنالیز شدند، مجموع نتایج به دست آمده منجر به معرفی محدوده های با اهمیتی شده که در زیر به طور خلاصه معرفی خواهند گردید:

آنومالی شماره ۱:

این محدوده از گوشه جنوب خاوری نقشه سه چنگن شروع و در ادامه با روندی شمال باختり جنوب خاوری امتداد می یابد. این آنومالی در شمال روستای باغ بهار و نزدیک معدن آپانیت اسفوردي واقع شده است. مقدار اکسید آهن به بالاترین حد خود یعنی ۷/۲۹ درصد در این منطقه می رسد. لذا آنومالی درجه یک محسوب می شود. در این محدوده همچنین مقادیر TiO_2 , Zn , Cd , As , W نسبتا بالا می باشد که بر اهمیت آن می افزاید. همچنین در مرحله نمونه برداری در این محدوده آلتراسیون آرژیلیتی - لیمونیتی مشاهده است. مساحت تقریبی این محدوده ۵/۷ کیلومتر مربع

است. واحدهای لیتولوژیکی آن عبارتند از سنگ آهک، دولومیت، ریولیت تا ریوداسیت، توفهای ریولیتی، شیل با کمی گدازه‌های اسیدی. سن این واحد‌ها از پرکامبرین بالایی تا کامبرین می‌باشد.

آنومالی شماره ۲:

این آنومالی در گوشه شمال خاور منطقه قرار دارد که حداقل مقدار اکسید آهن در آن ۱۱/۵ درصد است و در نمونه اطراف آن نیز مقدار Fe_2O_3 بالا می‌باشد، از نوع آنومالی درجه یک حساب می‌شود. روند این آنومالی شمال باخته - جنوب خاور است. مساحت این محدوده $8/4$ کیلومتر مربع است. واحدهای سنگی این ناهنجاری شامل شیل، ماسه سنگ کوارتزی ژوراسیک، ماسه سنگ دانه ریز کامبرین و نهشته‌های کوهپایه‌ای کواترنر است. در این محدوده همچنین مقدار CO_2 , Cu , Mo نیز بالا به دست آمده است که می‌تواند مهم باشد.

آنومالی شماره ۳:

این ناهنجاری نیز در غرب ناهنجاری دوم واقع شده است که مقدار اکسید آهن آن بالا می‌باشد. مساحت این ناهنجاری که در آن مقدار TiO_2 و Ag نیز به نسبت بالا می‌باشد در حدود ۱۱/۶ کیلومتر مربع می‌باشد. واحدهای سنگی این مجموع عمدها کنگلومرا و مارنهای نژوژن می‌باشد و از نظر زمینساختی پدیده مهمی در نقشه دیده نمی‌شود.

سایر ناهنجاری‌ها:

ناهنجاری‌های دیگری نیز از این عنصر در چند جا یافت شده است که از توصیف آنها صرفنظر می‌کنیم این آنومالی‌ها عبارتند از:

الف: ناهنجاری کوچکی در شمال معدن سه چاهون در شمال محدوده مورد مطالعه.

ب: ناهنجاری کم و بیش با وسعت زیاد در خاور برگه ۱:۱۰۰۰۰ اسفورده در محور روستاهای

دارستان، نگ نگون

ج: خاور روستای سیروس آباد در محل تقاطع برگه های ۱:۵۰۰۰ سیروس آباد و شیطور.

د: گوشه جنوب باخت برگه ۱:۱۰۰۰۰ اسفورده

۲- فسفر در دو منطقه یکی در شمال غرب و جنوب شرق روستای گرستان و دیگری در جنوب

اسفورده از خود ناهنجاری نشان داده است. تشابه این مناطق از نظر لیتوژئیکی با آپاتیت اسفورده

می تواند آنها را به عنوان کانسار فسفر مطرح سازد. همچنین وجود منگنز همراه آن از نظر کانی سازی منگنز نیز مهم می باشد.

۳- ناهنجاری آهن از گسترش به نسبت خوبی در منطقه برخوردار می باشد. در سه محدوده در شمال روستای مشیرآباد (شمال برگه ۱:۵۰۰۰۰ فرک)، جنوب برگه ۱:۵۰۰۰۰ سه چنگن در اطراف اسفورده و در قسمت مرکزی برگه ۱:۵۰۰۰۰ سیروس آباد آنومالی هایی از این عنصر بدست آمده است که در همه آنها ناهنجاری تیتان نیز به چشم می خورد.

۴- کانی سازی باریت، این نوع کانی سازی عمدتاً در شرق منطقه، گوشه شمال شرق و جنوب برگه فرک بدست آمده است. با ذکر مناطق ناهنجار پیشنهاد می شود که:

الف) با توجه به مقادیر بالای داده های سنسورد برای عناصر مهمی نظیر نقره، بیسموت، کادمیوم، مولیبدن، آرسنیک، آنتیموان، قلع و تنگستن حداقل برای مناطق معرفی شده این عناصر بوسیله یک روش تجزیه ای با حد حساسیت بالا دوباره تجزیه شیمیایی شوند تا بتوان به تجزیه و تحلیل بهتری پرداخت. ب (بدلیل اهمیت عناصر نادر خاکی در کانسارهای فسفر و به سبب وجود کربناتیت ها در منطقه مورد مطالعه تجزیه این عناصر پیشنهاد می گردد. ج) علیرغم خطای نسبی بالا (بالای ۱۰٪ برای

بیشتر عناصر ناهنجاری های درجه اول عناصری مثل روی، فسفر و آهن در اکثر موارد با مناطق شاخص

قبلی تطابق خوبی را از خود نشان می دهند. این مسئله به وجود خطای سیستماتیک در مرحله شماره

گذاری نمونه های تکراری قوت می بخشد، لذا توصیه می شود جهت اطمینان از دقت نتایج بدست

آمده در پایان تعدادی از نمونه های بایگانی شده مجددا به آزمایشگاه ارسال شود.

۳-۲- بررسی و کنترل نواحی امیدبخش معدنی:

همانطور که قبلاً بیان شد، در مرحله مطالعات دفتری، بر اساس شواهد زمین شناسی و داده های

موجود (خصوصاً داده های ژئوشیمیائی در مقیاس ۱:۱۰۰۰۰)، محدوده های امیدبخش معدنی در ورقه

اسفوردی، برای کنترل صحرائی تعیین و سپس مناطق مورد نظر و اولویت دار مورد بازدید قرار گرفت

و نمونه های مشکوک به کانی سازی برداشت گردید. در زیر نتیجه بررسی های انجام شده آمده است:

۱-۲-۳ - کنترل آنومالی های عنصری در برگه ۱:۵۰۰۰۰ سه چنگی:

در این برگه از محدوده های مشکوک به کانه زائی فلزی ۳۱ نمونه به شرح زیر برداشت شده است:

نمونه : 82- ESF12

واحد شیلی - اسلیتی به رنگ خاکستری تیره تا سیاه که در طولی بالغ بر ۸۰۰ متر گسترش دارد. در

محل نمونه برداری، واحد مذکور خرد شده و در محل درز و شکستگی ها شدیداً به هیدرولیکسیدهای

آهن آغشته شده است. این نمونه بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn,Pb, Mo, W, Sn, Au به روش

جذب اتمی به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد

نظر را نشان نداده است (جدول ۱-۳ و نتایج پیوست).

جدول ۳-۱ : نتایج آنالیز نمونه 82- ESF12

Field No	Ag	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF12	1	35	425	-	-	-

مقادیر بر حسب ppm می باشد

نمونه 82- ESF13A

آهک دولومیتی قهوه ای رنگ که در طول ۲۵ و ضخامت ۵-۲ متر در راستای N20E/75NW

رخنمون داشته و به ترکیبات هیدروکسیدی آهن آغشته است. نمونه بصورت انتخابی از بخش های

Cu, Zn, Pb, Mo, W, Sn, آغشته به هیدروکسیدهای آهن برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر

Au به روش جذب اتمی به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از

عناصر مورد نظر را نشان نداده است (جدول ۳-۲ و نتایج پیوست).

جدول ۳-۲ : نتایج آنالیز نمونه 82- ESF13A

Field No	Ag	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF13A	3	68	98	8	<5	17

مقادیر بر حسب ppm می باشد

نمونه 82- ESF14

گدازه های بازیک سیلیسی شده که غالباً کمر پائین لایه های آهن دار بوده و در منطقه گسترش

قابل توجهی دارند. نمونه بصورت تصادفی از بخش های سیلیسی برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر

Cu, Zn, Pb, Mo, W, Sn, Au به روش جذب اتمی به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز

نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (جدول ۳-۳ و نتایج پیوست).

نمونه 82- ESF17

ماسه سنگ های دگرگون شده خاکستری رنگ که حاوی کانه های اکسیدی آهن (هماتیت، منیتیت) می باشد. نمونه بصورت انتخابی از بخش هایی که از کانه های آهن غنی تر بوده اند، برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Pb, Mo, W, Sn, Au به روش جذب اتمی به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (جدول ۳-۴ و نتایج پیوست).

جدول ۳-۳ : نتایج آنالیز نمونه 82- ESF14

Field No	Ag	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF14	<1	-	-	4	<5	<10

مقادیر بر حسب ppm می باشد

جدول ۴-۳ : نتایج آنالیز نمونه 82- ESF17

Field No	Ag	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF17	1.2	33	129	40	10	16

مقادیر بر حسب ppm می باشد

:82- ESF20 نمونه

زون خرد شده در آهک های دولومیتی قهوه ای رنگ که توسط رگه و رگچه های سیلیسی (حاوی منیتیت و هماتیت) قطع شده و به ترکیبات هیدروکسیدی آهن آغشته است. زون خرد شده در گستره ای به ابعاد 20×30 متر مربع رخنمون دارد. نمونه بصورت انتخابی از بخش های آغشته به هیدروکسیدهای آهن و رگه و رگچه های سیلیسی حاوی کانه های آهن، برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Pb, Mo, W, Sn, Au به روش جذب اتمی به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (جدول ۳-۵ و نتایج پیوست).

جدول ٣-٥ : نتایج آنالیز نمونه ESF20

Field No	Ag	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF20	2	-	-	20	20	16

مقادیر بر حسب ppm می باشد

:82- ESF22 نمو نه

زون خرد شده در آهک های دولومیتی و شیست ها که توسط رگه و رگچه های سیلیسی قطع شده و به ترکیبات هیدروکسیدی آهن آغشته است. زون خرد شده در گستره ای به ابعاد 10×30 متر مربع رخمنون دارد. ضخامت رگه و رگچه های سیلیسی قطع کننده کمتر از ۲ سانتی متر بوده و عاری از کانه های فلزی هستند. نمونه بصورت انتخابی از بخش های آغشته به هیدروکسیدهای آهن و رگه و رگچه های سیلیسی، برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر $\text{Cu}, \text{Zn}, \text{Pb}, \text{Mo}, \text{W}, \text{Sn}, \text{Au}$ به

روش جذب اتمی به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر

مورد نظر را نشان نداده است (جدول ۳-۶ و نتایج پیوست).

جدول ۳-۶ : نتایج آنالیز نمونه 82- ESF22

Field No	Ag	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF22	2	-	-	104	30	27

مقادیر بر حسب ppm می باشد

:82- ESF23 نمونه

رگه سیلیسی قهوه ای رنگ که با طول ۱۰ و ضخامت $0/7 - 0/3$ متر در راستای شمالی - جنوبی و با

شیب ۸۵ درجه به سمت غرب یک دایک بازیک را قطع کرده است. رگه مذکور در بخش های

شدیدا به هیدروکسیدهای آهن آغشته است. نمونه بصورت تصادفی از بخش های مختلف رگه

سیلیسی برداشت شد و بمنظور آنالیز طلا به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه های مذکور،

حاکی از عدم غنی شدگی نمونه از طلا می باشد(نتایج پیوست).

:82- ESF28 نمونه

شیل های سیاه رنگ خردشده که در طول ۱۵ و پهنهای ۸ متر توسط رگچه های سیلیسی در

ضخامت های میلی متری قطع شده اند. شیل های خردشده مذکور در بخش هایی با هیدروکسیدهای

آهن همراه هستند. نمونه از بخش هایی از زون خرد شده که با رگچه های سیلیسی و آغشتنگی های

هیدروکسید آهن بیشتری همراه است، برداشت شد و بمنظور آنالیز طلا به آزمایشگاه ارسال گردید.

نتایج آنالیز نمونه های مذکور، حاکی از عدم غنی شدگی نمونه از طلا می باشد(نتایج پیوست).

نمونه 82- ESF29

مجموعه ای از واحد های توفی، ولکانیکی و نفوذی سبز رنگ، که توسط مجموعه ای از رگه و رگچه های سیلیسی در ضخامت های میلی متر تا ۵۰ سانتی متر قطع شده اند. رگه و رگچه های سیلیسی عمدها در دو راستای N25E/60-70NW و N35W/70N گسترش دارند. همراه با بعضی از رگه و رگچه های سیلیسی مذکور، پیریت، کالکوپیریت و ملاکیت مشاهده شده است. نمونه مذکور بطور انتخابی از بخش های غنی از پیریت و کانه های مس، برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Pb, Mo, W, Sn, Au غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (جدول ۷-۳ و نتایج پیوست).

جدول ۷-۳ : نتایج آنالیز نمونه 82- ESF29

Field No	Ag	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF29	2	-	-	48	20	<10

مقادیر بر حسب ppm می باشد

نمونه 82- ESF34

زون سیلیسی آغشته به هیدروکسیدهای آهن که در طول ۲۰ و افزار ۱-۵ متر رخنمون دارد. سنگ اولیه این زون دگرسانی، ولکانیک های بازیک سبز رنگ بوده است. نمونه بصورت انتخابی از بخش هایی از زون دگرسانی سیلیسی که به ترکیبات هیدروکسیدی آهن آغشته است، برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Pb, Mo, W, Sn, Au به روش جذب اتمی به آزمایشگاه ارسال گردید.

نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (جدول ۳-۸ و نتایج پیوست).

جدول ۳-۸ : نتایج آنالیز نمونه 82- ESF34

Field No	Ag	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF34	2	-	-	28	5	<10

مقادیر بر حسب ppm می باشد

نمونه 82- ESF36

شیل های سیاه رنگ خردشده که در بعضی قسمت ها با تمرکز هیدروکسیدهای آهن همراه هستند و در بعضی قسمت ها رنگ حنایی داشته و بر اثر ضربه چکش، بوی گوگرد از آنها به مشام می رسد. نمونه بصورت انتخابی از بخش های حنایی رنگ در زون سیلیسی برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Pb, Mo, W, Sn, Au به روش جذب اتمی به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (جدول ۳-۹ و نتایج پیوست).

نمونه 82- ESF37

همان مشخصات نمونه ESF36 را دارد. نمونه بصورت انتخابی از بخش های حنایی رنگ در زون سیلیسی برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Pb, Mo, W, Sn, Au به روش جذب اتمی به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (جدول ۳-۱۰ و نتایج پیوست).

نمونه 82- ESF38

گرانیت دگرسان شده (سیلیسی- آرژیلی) به رنگ آجری - صورتی در طول ۷۰ و پهنای ۳۰ - ۱۰ متر که توسط رگه و رگچه های هماتیتی (اولیثیست) در ضخامت های کمتر از ۲ سانتی متر قطع شده است. نمونه بطور انتخابی از بخش هائی غنی از اولیثیست برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Pb, Mo, W, Sn, Au به روش جذب اتمی به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (جدول ۱۱-۳ و نتایج پیوست).

جدول ۹-۳ : نتایج آنالیز نمونه 82- ESF36

Field No	Ag	As	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF36	6	400	-	-	52	20	92

مقادیر(جزء Zn, Pb - که بر حسب درصد است) بر حسب ppm می باشد

جدول ۱۰-۳ : نتایج آنالیز نمونه 82- ESF37

Field No	Ag	As	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF37	4	20	-	-	112	30	90

مقادیر(جزء Zn, Pb - که بر حسب درصد است) بر حسب ppm می باشد

جدول ۱۱-۳ : نتایج آنالیز نمونه 82- ESF38

Field No	Ag	As	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF38	<1	-	-	-	40	<5	27

مقادیر(جزء Zn, Pb - که بر حسب درصد است) بر حسب ppm می باشد

نمونه 82- ESF100

ولکانیک های بازیک دگرسان شده (سیلیسی- آرژیلی) به رنگ آجری - قهوه ای در طول ۱۵ و پهنهای ۳- ۱ متر که توسط رگه و رگچه های سیلیسی و هماتیتی (اولیثیست) در ضخامت های کمتر از ۱ سانتی متر قطع شده است. ولکانیک های میزبان رگه و رگچه ها، اغلب اپیدوتیزه می باشند. نمونه بطور انتخابی از بخش های غنی از رگه و رگچه های سیلیسی و هماتیتی برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Au, Cu, Zn, Pb, Mo, W, Sn غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (جدول ۱۲-۳ و نتایج پیوست).

جدول ۱۲-۳ : نتایج آنالیز نمونه 82- ESF100

Field No	Cu	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF100	21	48	112	<5	28

مقادیر برابر حسب ppm می باشد

نمونه 82- ESF101

ولکانیک های بازیک دگرسان شده (سیلیسی- اپیدوتیزه) به رنگ صورتی- سبز که توسط تعداد محدودی رگه و رگچه های هماتیتی (اولیثیست) در ضخامت های کمتر از ۱ سانتی متر قطع شده است. ولکانیک های میزبان رگه و رگچه ها اغلب اپیدوتیزه می باشند. نمونه بطور انتخابی از بخش های بخش های سیلیسی و رگه و رگچه های هماتیتی برداشت شده است و بمنظور آنالیز عناصر به روش های XRF و آنالیز ترکیبات اکسیدی برخی از عناصر (آهن، آلومینیوم و فسفر) به

روش شیمی تر به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (نتایج پیوست).

مقادیر Fe_2O_3 و P_2O_5 در این نمونه به ترتیب ۷,۷۲ و ۰,۱۹ درصد اندازه گیری شده است.

نمونه ESF125-82

آثار معدنکاری قدیمی (سرب و روی) که در امتداد یک تونل با طول ۱۵ و عرض ۲-۱/۵ متر در

واحد دولومیتی سیاهرنگ آغشته به ترکیبات هیدروکسیدی آهن، رخ داده است. در دیواره و دهانه

تونل، واحد دولومیتی توسط رگه و رگچه های سیلیسی قطع شده است. در نزدیک دهانه تونل آثار

کانه زائی به صورت انباسته های خارج شده از تونل که قطعات کانسنگی حاوی گالن، پیریت و

آغشتگی به اکسید و هیدروکسیدهای آهن را دربر دارند، مشهود است. نمونه بطور انتخابی از قطعات

کانسنگی خارج شده از تونل برداشت شده است و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au

به روش های جذب اتمی و ICP و مطالعه و تهیه مقطع صیقلی به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج

آنالیز نمونه مذکور در جدول ۳-۱۳ آمده است. مطالعات کانه نگاری نمونه مذکور،

کانه های تشکیل شده در نمونه را گالن، پیریت و اکسیدهای ثانویه آهن شناسائی نموده است که شرح

مطالعه کانه نگاری آن بصورت زیر است:

۱- گالن: بصورت ذرات پراکنده حاوی کریستالهای اتومورف و نیمه اتومورف که ابعادی مابین ۱۲۰

- ۲۵ میکرون دارد. اجتماع ذرات گالن لکه هائی با ابعاد حداقل ۳ میلی متر را پدید آورده است که با

چشم غیر قابل مسلح نیز قابل رویت است. این کانی تحت تأثیر آلتراسیون واقع شده و از حواشی و

نقاط ضعف به سروزیت و انگلزیت و کوولیت تبدیل شده است. درصد فراوانی گالن در سطح مقطع

موردنطالعه در حدود ۵ درصد است.

۲- پیریت: بصورت کریستالهای اتومورف و نیمه اتومورف در داخل گانگ و اغلب همراه با گالن

کانی سازی دارد. ایعاد کریستالهای پیریت مایین ۳۰ تا ۱۰۰ میکرون متغیر است. درصد فراوانی

پیریت در سطح نمونه حدود ۴ درصد است.

جدول ۱۳-۳ : نتایج آنالیز نمونه ESF125

Field No	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82-ESF125	60	915	168	<5	23

مقادیر (بجز Pb - که بر حسب درصد است) بر حسب ppm می باشد

۳- اکسیدهای ثانویه آهن: بصورت آغشتگی در گانگ و پرکردگی در حفرات و فضای سنگ

میزبان وجود دارد. درصد فراوانی این کانی در سطح مقطع در حدود ۳ درصد است. بافت

کانی سازی فلزی open space است.

نمونه ESF126

دولومیت سیلیسی شده و آغشته به ترکیبات هیدروکسیدی آهن به رنگ آجری - نخودی که در

ضخامت ۱۵-۲۰ متر و طول بیش از ۲۰۰ متر در منطقه گسترش دارد. نمونه بطور انتخابی از بخش های

آغشته به هیدروکسیدهای آهن برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Mo, W, Sn به

روش ICP به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد

نظر را نشان نداده است (جدول ۱۴-۳ و نتایج پیوست).

جدول ۳ - ۱۴: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF126

Field No	Cu	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF126	20	19	28	<5	22

مقادیر بر حسب ppm می باشد

نمونه 82- ESF127

واحد شیلی - اسلیتی سیاه رنگ که به صورت دو لایه موازی به ضخامت های ۱-۴ متر رخنمون دارند. واحد های مذکور در محل درز و شکستگی ها به هیدروکسیدهای آهن آغشته شده اند. نمونه بطور انتخابی از بخش های آغشته به هیدروکسیدهای آهن برداشت شده است و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au به روش های جذب اتمی و ICP به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور در جدول ۳-۱۵ آمده است.

جدول ۳ - ۱۵: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF127

Field No	Cu	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF127	576	1171	224	<5	11

مقادیر بر حسب ppm می باشد

نمونه 82- ESF128

واحد شیلی - اسلیتی سیاه رنگ در ضخامت ۱-۳ متر . واحد مذکور در محل درز و شکستگی ها به هیدروکسیدهای آهن آغشته است. نمونه بطور انتخابی از بخش های آغشته به هیدروکسیدهای آهن

برداشت شده است و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au به روش های جذب اتمی

و ICP به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مس،

مولیبدنیوم و روی را نشان داده است (جدول ۱۶-۳ و نتایج پیوست).

جدول ۱۶-۳ : نتایج آنالیز نمونه 82-ESF128

Field No	Cu	Zn	Mo	W	Sn
82-ESF128	541	1459	132	<5	14

مقادیر بر حسب ppm می باشد

:82- ESF129 نمونه

رگه سیلیسی سیاه رنگ که با طول ۱۰ و ضخامت ۰/۷ - ۰/۲ متر در راستای N15-20E یک

واحد توافقی سبز رنگ را قطع کرده است. سنگ میزبان رگه سیلیسی، توسط تعدادی رگه و رگچه

سیلیسی با ضخامت های کمتر از سانتی متر قطع شده و با دگرسانی سیلیسی همراه است.

نمونه به نسبت ۲ به ۱ از رگه سیلیسی سیاه رنگ و زون سیلیسی اطراف رگه برداشت شده است و

بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au به روش های جذب اتمی و ICP به آزمایشگاه

ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است

(نتایج پیوست).

:82- ESF130 نمونه

رگه سیلیسی سیاه رنگ که با طول ۱۵ و ضخامت ۳-۵ متر در راستای N45 E و شیب ۷۵ درجه

به سمت شمال غرب، واحد مtasنداستونی خاکستری رنگ را قطع کرده است. سنگ میزبان رگه

سیلیسی، توسط تعدادی رگه و رگچه سیلیسی با ضخامت های کمتر از سانتی متر قطع شده و با دگرسانی سیلیسی همراه است نمونه از رگه سیلیسی سیاه رنگ برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر ICP به روش های جذب اتمی و به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نسبی نمونه از عناصر مس، روی و مولیبدنیوم را نشان داده است (جدول ۳-۱۷ و نتایج پیوست).

جدول ۱۷-۳ : نتایج آنالیز نمونه ۸۲- ESF130

Field No	Cu	Zn	Mo	W	Sn
82-ESF130	724	2415	204	<5	12

مقادیر بر حسب ppm می باشد

نمونه ۸۲- ESF131

نمونه از قطعات نابرجا و افتاده از رگه سیلیسی (نمونه ۸۲- ESF131) و زون سیلیسی اطراف آن برداشت و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au به روش های جذب اتمی و ICP به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نسبی نمونه از عناصر مس، روی و مولیبدنیوم را نشان داده است (جدول ۳-۱۸ و نتایج پیوست).

جدول ۱۸-۳: نتایج آنالیز نمونه ۸۲- ESF131

Field No	Cu	Zn	Mo	W	Sn
82-ESF131	554	229	204	20	19

مقادیر بر حسب ppm می باشد

نمونه 82- ESF132

مشابه رخمنون نمونه ESF130، نمونه از رگه سیلیسی سیاه رنگ برداشت شده است و بمنظور آنالیز عناصر به روش ICP به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (نتایج پیوست).

نمونه 82- ESF133

ولکانیک های مافیک به رنگ سبز زیتونی که حاوی منیتیت و هماتیت می باشند. نمونه بطور انتخابی از بخش های حاوی منیتیت و هماتیت برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Pb, Mo, W, Sn, Au به روش های جذب اتمی و ICP به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (جدول ۳-۱۹ و نتایج پیوست).

جدول ۳-۱۹: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF133

Field No	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF133	35	28	28	<5	22

مقادیر بر حسب ppm می باشد

نمونه 82- ESF135

دولومیت قهوه ای رنگ سیلیسی شده که توسط رگه و رگچه های سیلیسی در ضخامت میلی متر تا ۵ سانتی متر و نیز رگچه های هماتیت (اولیثیست) و هیدروکسیدهای آهن قطع شده است. این زون در طول ۱۲ و ضخامت ۱-۵ متر در راستای N40W/70SE رخمنون دارد. نمونه بطور انتخابی از

بخش های حاوی رگه و رگچه های سیلیسی و هماتیتی برداشت شده است و بمنظور آنالیز عناصر

Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au به روش جذب اتمی به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه

مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مولیبدنیوم و قلع رانشان داده است (جدول ۲۰-۳ و نتایج

پیوست). مقدار Fe_2O_3 در این نمونه ۷۳/۸۸ درصد اندازه گیری شده است.

جدول ۲۰-۳: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF135

Field No	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF135	-	-	152	<5	300

مقادیر (جز) Pb, Zn - که بر حسب درصد است) بر حسب ppm می باشد

نمونه 82- ESF136

آثار معدنکاری قدیمی (سرب و روی - معدن پرژام) - در موقعیت این معدن، یکی از آثار

معدنکاری بصورت ترانشه ای به طول ۷، عرض ۳-۲ متر و افزایش ۶-۱ متر می باشد که در واحد

دولومیت قهوه ای رنگ حفر شده است. در محدوده معدن پرژام، دولومیت های قهوه ای رنگ میزبان

کانی سازی، با متاسنداستون های قهوه ای - سبز رنگ در تناوب هستند. نمونه از انباسته های خارج

شده از ترانشه مذکور، که حاوی گالن و ترکیبات اکسید و کربناته روی، برداشت شده است و بمنظور

آنالیز عناصر Cu, Zn, Pb, Mo, W, Sn, Au به روش های جذب اتمی و ICP به آزمایشگاه

ارسال گردید. در جدول ۲۱-۳ نتایج آنالیز نمونه مذکور آمده است.

جدول ۳-۲۱: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF136

Field No	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF136	8.93	0.31	40	<5	<10

مقادیر (جز Pb, Zn - که بر حسب درصد است) بر حسب ppm می باشد

:82- ESF138 نمونه

آثار معدنکاری قدیمی (سرب و روی - معدن پرژام) - نمونه از یک عدسی سیلیسی حاوی کانه زائی مس (بصورت آغشته‌گی به مالاکیت) برداشت شده است. عدسی سیلیسی مذکور در طول بالع بر ۳۰ و ضخامت ۳-۵/۰ متر در راستای N10E وشیب ۷۵ درجه به سمت شرق قابل ردمیابی است.

نمونه بصورت انتخابی از بخش های غنی از مالاکیت در عدسی سیلیسی برداشت شده است و بمنظور آنالیز عناصر به روش ICP و تهیه و مطالعه مقطع صیقلی به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (نتایج پیوست).

مطالعات کانه نگاری نمونه مذکور پیریت را بعنوان تنها کانه موجود در این نمونه شناسائی نموده است که شرح مطالعه کانه نگاری آن بصورت زیر است:

۱- پیریت: بصورت کریستالهای اتومورف دارای ابعاد تقریبی ۱۰۰-۳۰۰ میکرون در نمونه

کانی سازی دارد. در اثر رخداد فرآیندهای آلتراسیون سوپرژن این کانی اغلب به اکسیدهای ثانویه آهن آلترا شده است بطوریکه ذرات پیریت ابعادی مابین ۲۰-۳۰ میکرون در نمونه دارد. بافت کانی سازی Relict. Tex می باشد.

عمده قالب های پیریت از اکسیدهای ثانویه آهن پر شده است و اغلب فرم قرار گیری لکه ها

تابع رگچه های موجود است. درصد فراوانی پیریت و اکسیدهای ثانویه آهن در مقطع مورد مطالعه

به ترتیب در حدود ۱۰ و ۳ درصد است. بافت کانی سازی فلزی open space است.

نمونه ESF139: 82-

آثار معدنکاری قدیمی (سرب و روی - معدن پرژام) - یکی دیگر از حفریات انجام شده در

محدوده معدن پرژام، ترانشه ای به طول ۱۰، عرض ۱/۵ متر و افزار ۴-۸ متر می باشد، که در واحد

دولومیت قهوه ای رنگ حفر شده است. نمونه از انباسته های خارج شده از ترانشه مذکور، که حاوی

گالن، مالاکیت و ترکیبات اکسید و کربناته روی است، برداشت شده است.

نمونه بطور انتخابی از قطعات کانسنگی خارج شده از ترانشه برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر

Cu, Zn, Pb, Mo, W, Sn, Au به روش های جذب اتمی و ICP و مطالعه و تهیه مقطع صیقلی

به آزمایشگاه ارسال گردید. در جدول ۲-۳ نتایج آنایز نمونه مذکور آمده است.

مطالعات کانه نگاری نمونه مذکور، کانه های تشکیل شده در نمونه را گالن، پیریت، کوولیت،

بورنیت، کالوپیریت، هماتیت و اکسیدهای ثانویه آهن شناسائی نموده است که شرح مطالعه

کانه نگاری آن بصورت زیر است:

۱- گالن: بصورت لکه های ریز و پراکنده و فاقد شکل هندسی مشخص در نمونه کانی سازی

کرده است. ابعاد لکه های گالن مابین ۱۰-۳۰ میکرون است. درصد فراوانی گالن در سطح

مقطع مورد مطالعه در حدود ۲ درصد است. این کانی از حواشی به سروزیت و انگلزیت و

کوولیت آلتره شده است.

۲- کوولیت: بصورت کریستالهای اتومورف متمایل همراه با پیریت و گالن کانی سازی دارد. به

نظر می رسد منشأ ثانویه داشته و درصد فراوانی آن در سطح مقطع مورد مطالعه در حدود ۱۵

در صد است.

۳- بورنیت: بصورت چند دانه کریستال اтомورف و نیمه اтомورف دارای ابعاد تقریبی ۱۰-۳۰ میکرون

کانی سازی دارد. درصد فراوانی بورنیت در سطح مقطع مورد مطالعه حدود ۱ درصد است.

۴- کالکوپیریت: بصورت چند دانه انگشت شمار با ابعاد ۲۰-۱۰ میکرون کانی سازی دارد.

درصد فراوانی کالکوپیریت در سطح مقطع مورد مطالعه حدود ۱ درصد است.

۵- هماتیت: بصورت چند لکه حاوی کریستالهای اتمورف و نیمه اتمورف دارای ابعاد تقریبی

۲۵-۱۰ میکرون کانی سازی دارد. درصد فراوانی هماتیت در سطح مقطع مورد مطالعه حدود

۱ درصد است.

۶- اکسیدهای ثانویه آهن: بصورت پر کردگی حفرات و فضاهای آغشته در گانگ

کانی سازی دارد. درصد فراوانی اکسیدهای آهن در سطح مقطع مورد مطالعه در حدود ۵

درصد است. بافت کانی سازی فلزی open space است.

جدول ۳-۲۲: نتایج آنالیز نمونه ESF139

Field No	Cu	Zn	Mo	W	Sn
82-ESF139	758	1255	72	<5	40

مقادیر بر حسب ppm می باشد

نمونه 82- ESF140:

آثار معدنکاری قدیمی (سرب و روی - معدن پرژام) - یکی دیگر از حفریات انجام شده در

محدوده معدن پرژام، ترانشه ای به طول ۵، عرض ۱/۵ متر و افزایش ۱-۱ متر می باشد، که در واحد

دolumیت قهقهه ای رنگ حفر شده است. نمونه از انباسته های خارج شده از ترانشه مذکور، که حاوی گالن، مالاکیت و ترکیبات اکسید و کربناته روی است، برداشت شده است. نمونه بطور انتخابی از قطعات کانسنگی خارج شده از ترانشه برداشت شده است و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Pb, Mo, W, Sn, Au به روش جذب اتمی به آزمایشگاه ارسال گردید. در جدول ۲۳-۳ نتایج آنالیز نمونه مذکور آمده است.

جدول ۲۳-۳: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF140

Field No	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF140	5.6	-	40	<5	<10

مقادیر (جز پb, Zn - که بر حسب درصد است) بر حسب ppm می باشد

نمونه 82- ESF141

فیلیت های دگرسان شده با رنگ سقید - کرم که در طول ۲۰ و پهنای ۱-۳ متر رخنمون دارد. نمونه بطور تصادفی از بخش های مختلف زون دگرسانی برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر به روش ICP به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (جدول ۲۴-۳ و نتایج پیوست).

نمونه 82- ESF190

ولکانیک های مافیک دگرسان شده (پروپیلیتی) به رنگ سبز زیتونی که به ترکیبات هیدروکسیدی

جدول ۳-۲۴: نتایج آنالیز نمونه ۸۲- ESF141

Field No	Cu	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF141	54	20	24	<5	44

مقادیر بر حسب ppm می باشد

آهن آغشته بوده و توسط رگه ورگچه های سیلیسی قطع شده است. نمونه از بخش های مختلف پروپیلیتی، رگه ورگچه های سیلیسی و آغشتگی های ترکیبات هیدروکسیدی آهن برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au به روش های جذب اتمی و ICP به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (جدول ۳-۲۵ و نتایج پیوست).

مقدار Al2O3 و Fe2O3 در این نمونه به ترتیب ۱۳,۶۵ و ۱۲,۱۴ درصد اندازه گیری شده است.

جدول ۳-۲۵: نتایج آنالیز نمونه ۸۲- ESF190

Field No	Cu	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF190	50	60	8	30	19

مقادیر بر حسب ppm می باشد

۲-۲-۳ - کنترل آنومالی های عنصری در برگه ۱:۵۰۰۰۰ فرک:

در این برگه از محدوده های مشکوک به کانه زائی فلزی ۴۷ نمونه به شرح زیر برداشت شده است:

نمونه 82- ESF86

معدن متروکه سرب و روی احمد آباد- زون کانه دار شامل گالن، اسفالریت، لفنت، ترکیبات کربناته و اکسیدی روی که در دولومیت های شتری رخ داده است. زون مذکور در طول بالغ بر ۱۰۰ و ضخامت ۰/۱ متر قابل ردیابی است. نمونه بطور تصادفی از زون کانه دار، برداشت شده است و بمنظور آنالیز عناصر مولیبدن و تنگستن به روش کالریمتری- پلاریمتری، آنالیز عناصر Ag, Cu, Zn, Pb, Sn, مولیبدنیوم در این نمونه ۱,۸ درصد اندازه گیری شده است. در جدول ۳-۲۶، نتایج آنالیز نمونه مذکور آمده است.

جدول ۳-۲۶: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF86

Field No	Ag	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF86	94	3.56	0.34	1.8	-	27

مقادیر (جز ppm) که بر حسب درصد است) بر حسب ppm می باشد

مطالعات کانه نگاری نمونه مذکور ، کانه های تشکیل شده در نمونه را لفنت و اکسیدهای آبدار و ثانویه آهن شناسائی نموده است که شرح مطالعه کانه نگاری آن بصورت زیر است:

۱- ولفنيت: به فرمول شيمائي $Pb_4(Mo_4)$ که به شکل کريستالهاي اتمورف و نيمه اتمورف

با ابعاد ۲۰ تا ۳۵۰ ميكرون در نمونه کانی سازی دارد. کريستالهاي اين کانی کشیده و

تراگونال است و در اين نمونه زوايا تيز می باشد.

۲- اكسيدهاي آبدار و ثانويه آهن: به صورت لکه هاي پراكنده و کريستالهاي نيمه اتمورف با

منشاً ثانويه در نمونه کانی سازی دارد. درصد فراوانی اين کانی در سطح مقطع مورد مطالعه

در حدود ۲ درصد است. بافت کانی سازی open space است.

نمونه 82- ESF90:

معدن مترو که سرب و روی احمد آباد-نمونه از انباسته های معدنی خارج شده از معدن برداشت شده

است و شامل کانه های گالن، اسفالریت، ولفنيت و ترکیبات کربناته و اكسیدی روی می باشد. نمونه بطور

تصادفي از انباسته های خارج شده از تونل ها، برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر موليبدن و تنگستن به

روش کالریمتری-پلازما-آنالیز عناصر Zn, Pb, Sn, Ag, Cu، آنالیز عناصر

و مطالعه مقطع صيقلي به آزمایشگاه ارسال گردید (جدول ۲۷-۳ و نتایج پيوست). مقدار موليبدنیوم در اين

نمونه ۱,۳۶ درصد اندازه گيري شده است.

جدول ۲۷-۳: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF86

Field No	Ag	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF90	7	1.3	2.8	1.36	-	36

مقادير (بجز ppm) که بر حسب درصد است) بر حسب ppm می باشد

نمونه 82- ESF102

دولومیت های خرد شده سیاه تا قهوه ای رنگ، که در محل خرد شدگی شدیدا به ترکیبات هیدروکسیدی آهن آغشته شده اند. نمونه از بخش های آغشته به هیدروکسیدهای آهن برداشت شده است و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Pb, Mo, W, Sn به روش های جذب اتمی و آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (جدول ۲۸-۳ و نتایج پیوست).

نمونه 82- ESF104A

دولومیت کریستالین سیاه رنگ. اندازه کریستالهای تشکیل دهنده سنگ گاه به ۰/۵ سانتی متر میرسد. نمونه از دولومیت سیاه برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Mo, W, Sn به روش جذب اتمی به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (جدول ۲۹-۳ و نتایج پیوست).

جدول ۲۸-۳: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF102

Field No	Cu	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF102	59	46	44	<5	12

مقادیر بر حسب ppm می باشد

نمونه 82- ESF104B

دولومیت های خرد شده که شدیدا به ترکیبات هیدروکسیدی آهن آغشته شده است. نمونه از بخش های آغشته به هیدروکسیدهای آهن برداشت شده است و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Pb, Mo, W, Sn به روش های جذب اتمی و آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (جدول ۲۹-۴ و نتایج پیوست).

جدول ۳-۲۹: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF104A

Field No	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF104A	-	-	2	5	13

مقادیر (بجز ppm) بر حسب Pb, Zn می باشد

به روش جذب اتمی و اکسیدهای آهن و فسفر به روش شیمی تربه آزمایشگاه Mo, W, Sn, Au

ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (نتایج پیوست). مقدار Fe₂O₃ در این نمونه ۷۵/۵۸ درصد اندازه گیری شده است.

نمونه 82- ESF104C

دولومیت های خرد شده که شدیدا به ترکیبات هیدروکسیدی آهن آغشته شده است. نمونه از بخش های آغشته به هیدروکسیدهای آهن برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Pb, Mo, W, Sn, Au به روش های جذب اتمی و ICP به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (جدول ۳-۳۰ و نتایج پیوست).

جدول ۳-۳۰: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF104C

Field No	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF104C	-	-	28	<5	28

مقادیر (بجز ppm) بر حسب Pb, Zn می باشد

نمونه 82- ESF105

دایک سیلیسی سیاه رنگ با طول حدود ۱۰۰ و ضخامت ۲-۴ متر که در راستای N60W/50NE واحدهای آهکی و مارنی میزبان را قطع کرده است. نمونه از بخش های سیلیسی برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Mo, W, Sn به روش جذب اتمی و تهیه و مطالعه مقطع صیقلی به آزمایشگاه ارسال گردید. در جدول ۳-۳۱، نتایج آنالیز نمونه مذکور آمده است.

مطالعات کانه نگاری نمونه مذکور، کانه های تشکیل شده در نمونه را پیریت، روتیل و آناتاز شناسائی نموده است که شرح مطالعه کانه نگاری آن بصورت زیر است:

۱- پیریت: بصورت لکه های پراکنده و کریستالهای اتومورف با ابعاد ۱۰ تا ۱۵۰ میکرون در نمونه کانی سازی دارد. این کانی عمدتاً تحت تاثیر آلتراسیون به اکسیدهای آبدار و ثانویه آهن آلتره شده است به طوریکه ذرات باقی مانده بافت Relict. Tex دارد. ابعاد کریستالهای پیریت بعد از آلتره شدن اینک در حدود ۱۰-۳۰ میکرون است. درصد فراوانی پیریت در سطح مقطع در حدود ۲ درصد است.

۲- روتیل و آناتاز: اکسیدهای تیتان بصورت پراکنده لکه هایی را از سنگ میزبان پدید آورده است که عمدتاً اجتماع کریستالهای یاد شده لکه هایی با درشتی ۴۰۰-۲۰۰ میکرون را پدید آورده است. درصد فراوانی اکسیدهای تیتان در سطح مقطع مورد مطالعه در حدود ۸ درصد است. بافت کانی سازی فلزی open space است.

نمونه 82- ESF107

قطعات سیلیسی به رنگ صورتی - قهوه ای با ابعاد سانتی متر تا چند دسی متر که در مسیر دره Cu, Zn, Mo, W, آنالیز عناصر پراکنده اند. نمونه از بخش های سیلیسی برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر

به روش های جذب اتمی و ICP به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور،

غنى شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (جدول ۳۲-۳ و نتایج پیوست).

جدول ۳-۳۱: نتایج آنالیز نمونه ESF105

Field No	Cu	Zn	Mo	W	Sn
82-ESF105	17	1975	16	<5	13

مقادیر بر حسب ppm می باشد

جدول ۳-۳۲: نتایج آنالیز نمونه ESF107

Field No	Cu	Zn	Mo	W	Sn
82-ESF107	28	111	4	5	11

مقادیر (جز بجز Pb, Zn) بر حسب ppm می باشد

:82- ESF108 نمونه

ماسه سنگ آهکی که به هیدروکسیدهای آهن آغشته است. نمونه از بخش های آغشته به

هیدروکسیدهای آهن برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au به روش

جذب اتمی به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنى شدگی نمونه از عناصر مورد

نظر را نشان نداده است (جدول ۳۳-۳ و نتایج پیوست).

جدول ۳-۳: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF108

FieldNo	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF108	-	-	8	<5	44

مقادیر(بجز Pb, Zn) بر حسب ppm می باشد

نمونه 82- ESF109

شیل های سیاه رنگ که شدیدا به ترکیبات هیدروکسیدی آهن آغشته است. این واحد در طول ۴۰۰ و ضخامت متوسط ۳ متر قابل ردمایابی است. نمونه از بخش های آغشته به هیدروکسیدهای آهن ICP برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر $\text{Cu}, \text{Zn}, \text{Mo}, \text{W}, \text{Sn}, \text{Au}$ به روش های جذب اتمی و آنالیز اکسیدهای آهن و فسفر به روش شیمی تربه آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه Fe_2O_3 مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است(نتایج پیوست) ولی مقدار Al_2O_3 در این نمونه بترتیب ۱۶,۶۹ و ۴۸,۶۱ درصد اندازه گیری شده است (جدول ۳-۴).

جدول ۳-۴: نتایج آنالیز شیمی تربه نمونه 82- ESF109

FieldNo	SiO_2	Al_2O_3	Fe_2O_3	P_2O_5
82- ESF109	1218	1669	61.48	-

مقادیر بر حسب PPM می باشد

نمونه 82- ESF110

عدسی سیلیسی در طول ۱۵ و ضخامت ۰/۶ - ۰/۱ متر که در داخل دولومیت های قهوه ای جای گرفته است. نمونه از بخش های سیلیسی برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Pb, Mo, W, Sn, Au به روش جذب اتمی به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (جدول ۳۵-۳ و نتایج پیوست).

جدول ۳۵-۳: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF110

Field No	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF110	18	19	4	<5	12

مقادیر بر حسب ppm می باشد

نمونه 82- ESF111

معدن متروکه سرب و روی احمد آباد - دولومیت خرد شده آغشته به ترکیبات هیدروکسیدی آهن که در طول ۱۰ و پهنای ۲-۰ متر رخنمون دارد. نمونه از بخش های آغشته به هیدروکسیدهای آهن برداشت شده است و بمنظور آنالیز عناصر مولیبدن و تنگستن به روش کالریمتری- پلاریمتری، آنالیز عناصر Zn, Pb, Sn, Ag, Cu, ICP به روش های جذب اتمی و به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر سرب، روی و مولیبدنیوم را نشان داده است (جدول ۳۶-۳ و نتایج پیوست).

جدول ۳-۳۶: نتایج آنالیز نمونه ESF111

Field No	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82-ESF111	1.15	0.81	0.45	<10	60

مقادیر (بجز ppm) بر حسب (Mo, Pb, Zn) می باشد

نمونه 82- ESF112

معدن متروکه سرب و روی احمد آباد- مشابه نمونه ESF86، زون کانه دار شامل گالن، اسفالریت، ولفنت، ترکیبات کربناته و اکسیدی روی که در دولومیت های شتری رخ داده است. زون مذکور در طول بالغ بر ۱۰۰ و ضخامت ۲-۰/۱ متر قابل ردیابی استنمونه بطور تصادفی از زون کانه دار، برداشت شده است و بمنظور آنالیز عناصر مولیبدن و تنگستن به روش کالاریمتری- پلاریمتری، آنالیز عناصر مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر سرب، روی و مولیبدنیوم را نشان داده است (جدول ۳-۳۷ و نتایج پیوست).

جدول ۳-۳۷: نتایج آنالیز نمونه ESF112

Field No	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82-ESF112	3.45	0.58	1.73	-	12

مقادیر (بجز ppm) بر حسب (Mo, Pb, Zn) می باشد

نمونه 82- ESF113

معدن متروکه سرب و روی احمد آباد- مشابه نمونه ESF112، زون کانه دار شامل گالن، اسفالریت، ولفینیت، ترکیبات کربناته و اکسیدی روی که در دولومیت های شتری رخ داده است. زون مذکور در طول بالغ بر ۱۰۰ و ضخامت ۲-۱ متر قابل ردیابی است. نمونه بطور تصادفی از زون کانه دار، برداشت شده است و بمنظور آنالیز عناصر مولیبدن و تنگستن به روش کالریمتری- پلاریمتری، آنالیز عناصر Zn, Pb, Sn, Ag, Cu, آنالیز عناصر به روش جذب اتمی و آنالیز ترکیبات اکسیدی آهن و فسفر به روش شیمی تر به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر سرب، روی و مولیبدنیوم را نشان داده است (جدول ۳-۳۸ و نتایج پیوست).

جدول ۳-۳۸: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF113

Field No	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82-ESF113	3.65	0.32	2.24	-	84

مقادیر (جز پیوست) بر حسب درصد است) بر حسب ppm می باشد

نمونه 82- ESF114

معدن متروکه سرب و روی احمد آباد- نمونه از انباشته های معدنی خارج شده از معدن برداشت شده است و شامل کانه های گالن، اسفالریت، ولفینیت و ترکیبات کربناته و اکسیدی روی می باشد. نمونه بطور تصادفی از انباشته های خارج شده از تونل ها، برداشت شده است و بمنظور آنالیز عناصر مولیبدن و تنگستن به روش کالریمتری- پلاریمتری، آنالیز عناصر Zn, Pb, Ag, Cu, آنالیز عناصر به روش های جذب اتمی و ICP و آنالیز ترکیبات اکسیدی آهن و فسفر به روش شیمی تر Sn,

به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر سرب، روی و مولیبدنیوم را نشان داده است (جدول ۳-۳۹ و نتایج پیوست). نمونه مذکور جهت مطالعات کانی شناسی به روش پراش اشعه ایکش (XRD) به آزمایشگاه ارسال شد که بر اساس آن این نمونه بترتیب فراوانی حاوی ولفنتیت + سلسیتین + سروزیت + کلسیت بوده است.

نمونه ۱۱۵- ESF115

معدن متروکه سرب و روی احمدآباد- زون کانه دار شامل گالن، اسفالریت، ولفنتیت، ترکیبات کربناته و اکسیدی روی که در دولومیت های شتری رخ داده است. زون مذکور در طول بالغ بر ۴۰ و ضخامت ۱/۵ - ۰/۱ متر قابل ردیابی است. نمونه بطور تصادفی از زون کانه دار، برداشت و بمنظور آنالیز عناصر مولیبدن و تنگستن به روش کالریمتری-پلاریمتری، آنالیز عناصر Zn, Pb, Sn, Ag, Cu, به روش های جذب اتمی و ICP به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر سرب، روی و مولیبدنیوم را نشان داده است (جدول ۳-۴۰ و نتایج پیوست).

نمونه ۱۱۶- ESF116

معدن متروکه سرب و روی احمدآباد- عدسی های کانه دار سیلیسی شامل گالن، اسفالریت، ولفنتیت، ترکیبات کربناته و اکسیدی روی که در دولومیت های شتری رخ داده است. عدسی های مذکور در طول ۱-۴ و ضخامت ۰/۷ - ۰/۱ متر رخنمون دارند. نمونه بطور تصادفی از زون کانه دار، برداشت شده است و بمنظور آنالیز عناصر مولیبدن و تنگستن به روش کالریمتری-پلاریمتری، آنالیز عناصر Zn, Pb, Sn, Ag, Cu, به روش جذب اتمی و تهیه و مطالعه مقطع صیقلی به آزمایشگاه

ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر سرب، روی و مولیبدنیوم را نشان داده است (جدول ۳-۴۱ و نتایج پیوست).

مطالعات کانه نگاری نمونه مذکور ، کانه های تشکیل شده در نمونه را هماتیت، اکسیدهای ثانویه آهن و گالن شناسائی نموده است که شرح مطالعه کانه نگاری آن بصورت زیر است:

جدول ۳-۳۹: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF114

Field No	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82-ESF114	6.09	0.74	3.31	<10	92

مقادیر(بجز ppm) که بر حسب درصد است) بر حسب ppm می باشد

جدول ۳-۴۰: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF115

Field No	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82-ESF115	6.96	0.95	1.24	<10	78

مقادیر(بجز ppm) که بر حسب درصد است) بر حسب ppm می باشد

۱- هماتیت: بصورت کریستالهای اتومورف و نیمه اتومورف با درصد فراوانی ۱۰ درصد در سطح

نمونه کانی سازی دارد. ابعاد این کانی بین ۳۰ تا ۱۰۰ میکرون متغیر است.

۲- اکسیدهای ثانویه آهن: بصورت آغشته‌گی در گانگ و پرکردگی در حفرات و فضای سنگ

میزبان وجود دارد. درصد فراوانی این کانی در سطح مقطع در حدود ۱۰ درصد است.

۳- گالن: بصورت ذرات پراکنده در داخل گانگ و عمدتاً تابع رگچه هایی ظریف موجود

کانی سازی دارد. ابعاد کریستالهای نیمه اتومورف و گزنومورف گالن مابین ۳۰ - ۱۰۰ میکرون

است. درصد فراوانی گالن در سطح مقطع مورد مطالعه در حدود ۲ درصد است. بافت کانی سازی

فلزی open space است.

جدول ۴۱-۳: نتایج آنالیز نمونه ESF116

Field No	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82-ESF116	285	0.69	1.29	-	40

مقادیر (جزء) ppm - که بر حسب درصد است) بر حسب می باشد

نمونه 82- ESF117

معدن متروکه سرب و روی احمد آباد- نمونه از انباشته های معدنی خارج شده از معدن برداشت

شده است و شامل کانه های گالن، اسفالریت، ولفینیت، ترکیبات کربناته و اکسیدی روی و فلورین

می باشد. نمونه بطور تصادفی از انباشته های خارج شده از تونل ها، برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر

مولیبدن و تنگستن به روش کالریمتری- پلازما اسپکترومتری، آنالیز عناصر Zn, Pb, Sn, Ag, Cu، به

روش های جذب اتمی و ICP به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه های مذکور، حاکی از

تمرکز سرب و روی در این نمونه می باشد (جدول ۴۲-۳ و نتایج پیوست).

جدول ۴۲-۳: نتایج آنالیز نمونه ESF117

Field No	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82-ESF117	1.48	0.52	-	<10	15

مقادیر (جزء) ppm - که بر حسب درصد است) بر حسب می باشد

نمونه 82- ESF120

رخنمونی از یک نفوذی نیمه عمیق دگرسان شده (سیلیسی- آرژیلی) با ترکیب حدوداً سیلیسی- آرژیلی- آهن آغشته رنگ آجری - صورتی که در محل درز و شکست ها بطور گسترده به هیدروکسیدهای آهن آغشته است. نمونه از بخش های آغشته به هیدروکسیدهای آهن برداشت شده است و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Pb, Mo, W, Sn, Au به روش های جذب اتمی و ICP به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (جدول ۳-۴) و نتایج پیوست).

جدول ۳-۴: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF120

Field No	Cu	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF120	22	42	4	<5	<10

مقادیر بر حسب ppm می باشد

نمونه 82- ESF121

دولومیت سیلیسی شده و آغشته به ترکیبات هیدروکسیدی آهن (اسکارن؟) که در محل کنتاکت نفوذی نیمه عمیق (نمونه شماره ESF120) با واحد دولومیت رخ داده است. دولومیت سیلیسی شده در طول ۱۰ و ضخامت ۰/۵ - ۰/۳ متر از دولومیت های غیر دگرسان شده قابل تفکیک است. نمونه از بخش های سیلیسی آغشته به هیدروکسیدهای آهن برداشت شده است و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au به روش های جذب اتمی و ICP به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نسبی نمونه از مولیبدنیوم را نشان داده است (جدول ۳-۵ و نتایج پیوست).

جدول ۳-۴۴: نتایج آنالیز نمونه 121-ESF82

Field No	Cu	Zn	Mo	W	Sn
82-ESF121	34	77	160	20	<10

مقادیر بر حسب ppm می باشد

نمونه 122-ESF82

دolumیت سیاه رنگ آغشته به ترکیبات هیدروکسیدی آهن. این واحد در طول بالغ بر ۵۰۰ و ضخامت ۱-۴ متر در راستای N55W و با شیب نزدیک به قائم گسترش دارد. نمونه از بخش های آغشته به هیدروکسیدهای آهن برداشت شده است و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au به روش های جذب اتمی و ICP به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (جدول ۳-۴۵ و نتایج پیوست).

جدول ۳-۴۵: نتایج آنالیز نمونه 122-ESF82

Field No	Cu	Zn	Mo	W	Sn
82-ESF122	26	41	20	<5	<10

مقادیر بر حسب ppm می باشد

نمونه 123-ESF82

ماسه سنگ آهکی خرد شده که در محل خرد شدگی به هیدروکسیدهای آهن آغشته است و توسط رگه و رگچه های کلسیتی در ضخامت های کمتر از ۱ سانتی متر قطع شده اند.

ماسه سنگ های لیمونیتیزه در طول ۷ و ضخامت ۱/۵ - ۰/۷ متر در راستای N40W/65NE رخمنون

دارند. نمونه بطور انتخابی از بخش های آغشته به هیدروکسیدهای آهن برداشت شد و بمنظور آنالیز

عناصر Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au به روش های جذب اتمی و ICP به آزمایشگاه ارسال

گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (جدول ۳-۴)

و نتایج پیوست).

جدول ۳-۴: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF123

Field No	Cu	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF123	<5	197	2	<5	25

مقادیر بر حسب ppm می باشد

:82- ESF124 نمونه

دولومیت سیلیسی شده و آغشته به ترکیبات هیدروکسیدی آهن که توسط رگچه های هماتیتی

(اولیژیست) قطع شده است. نمونه بطور انتخابی از بخش های سیلیسی و رگه و رگچه های اولیژیستی

برداشت شده است و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au به روش های جذب اتمی و

ICP به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را

نشان نداده است (جدول ۳-۴ و نتایج پیوست).

:82- ESF152 نمونه

ماسه سنگ و شیل های قرمز رنگ، مشکوک به لاتریت، که با ضخامت های کمتر از ۳۰ متر در

تناوب با آهکهای کرم رنگ رخمنون دارند. نمونه بصورت تصادفی از بخش های مختلف ماسه سنگ

جدول ۳-۴۷: نتایج آنالیز نمونه 124-ESF82

Field No	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82-ESF124	34	61	44	<5	17

مقادیر بر حسب ppm می باشد

و شیل های سیلیسی برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر به روش ICP و آنالیز ترکیبات اکسیدی آهن و آلومینیوم به روش شیمی تر به آزمایشگاه ارسال گردید. مقدار Fe₂O₃ و Al₂O₃ در این نمونه به ترتیب ۳۴,۷۰ و ۳۵,۱۸ اندازه گیری شده است (نتایج پیوست).

نمونه 155-ESF82

دولومیت قهوه ای - سیاه رنگ سیلیسی شده که در طول ۲۰ و ضخامت ۵-۷ متر رخمنون دارد
نمونه بصورت تصادفی از بخش های مختلف دولومیت برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au به روش های جذب اتمی و ICP به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (جدول ۳-۴۸ و نتایج پیوست).

جدول ۳-۴۸: نتایج آنالیز نمونه 155-ESF82

Field No	Ag	Pb	Zn	Cu	Mo	W	Sn
82-ESF155	<1	-	91	65	28	70	12

مقادیر بر حسب ppm می باشد

نمونه 82- ESF156

گرانیت دگرسان شده (سیلیسی- آرژیلی) به رنگ آجری - صورتی که در گستره ای به ابعاد $150 * 200$ متر مربع رخمنون دارد. در محدوده زون دگرسانی مذکور، تمرکز قابل توجهی از ترکیبات هیدروکسیدی آهن مشاهده شده است. نمونه بصورت انتخابی از بخش های آغشته به هیدروکسیدهای آهن برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Mo, W, Sn, Ag, As, Au به روش های جذب اتمی و ICP به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (جدول ۳-۴۹ و نتایج پیوست).

نمونه مذکور جهت مطالعات کانی شناسی به روش پراش اشعه ایکش (XRD) به آزمایشگاه ارسال شد که بر اساس آن این نمونه بترتیب فراوانی حاوی کوارتز + کائولینیت + کلسیت + هماتیت + ایلیت بوده است.

جدول ۳-۴۹: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF156

Field No	Ag	AS	Zn	Cu	Mo	W	Sn
82- ESF156	<1	<20	23	49	24	30	42

مقادیر بر حسب ppm می باشد

نمونه 82- ESF157

آهک های ماسه ای قهوه ای- آجری رنگ سیلیسی شده که بافت متخلخل داشته و شدیداً به ترکیبات هیدروکسیدی آهن آغشته است. نمونه در محل کنتاکت رخمنونی از نفوذی سبزرنگ با

واحد دولومیتی برداشت شده است. در بخش هایی از دولومیت دگرسان شده ، اولیژیست مشاهده شده است. نمونه بصورت انتخابی از بخش های سیلیسی آغشته به هیدروکسیدهای آهن و اولیژیست برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au به روش های جذب اتمی و ICP به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (جدول ۳-۵۰ و نتایج پیوست).

نمونه 82- ESF158

آهک های ماسه ای قهوه ای-آجری رنگ سیلیسی شده که بافت متخلخل داشته و شدیداً به ترکیبات هیدروکسیدی آهن آغشته است (مشابه نمونه ESF157) نمونه بصورت انتخابی از بخش های سیلیسی آغشته به هیدروکسیدهای آهن و اولیژیست برداشت شده است و بمنظور آنالیز عناصر ICP به روش Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است(نتایج پیوست).

نمونه 82- ESF159

کانسنگ آهن متشکل از منیتیت و هماتیت که در طول ۲۰۰ و عرض ۱۰-۵۰ متر رخنمون دارد.

جدول ۳-۵۰: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF157

Field No	Ag	Pb	Zn	Cu	Mo	W	Sn
82- ESF157	-	-	39	69	20	30	18

مقادیر بر حسب ppm می باشد

سنگ میزبان کانسنسنگ آهن، نفوذی های بازیک سبزرنگ می باشد که در بردارنده انکلاوهای از آهک های نخودی - آجری رنگ می باشد نمونه بصورت تصادفی از بخش های مختلف رخمنون کانه دار برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au به روش های ICP و آنالیز ترکیبات اکسیدی آهن و آلومینیوم به روش شیمی تر به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (نتایج پیوست). مقدار Fe₂O₃ در این نمونه ۷۴,۰۵ درصد اندازه گیری شده است.

نمونه 82- ESF160

آهک های دگرسان شده به رنگ آجری - نخودی که شدیداً به هیدروکسیدهای آهن آغشته می باشند. آهک های مذکور در کنタکت با نفوذی های بازیک سبزرنگ واقع شده اند. نمونه بصورت انتخابی از بخش های آغشته به هیدروکسیدهای آهن برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au به روش ICP به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (نتایج پیوست).

نمونه 82- ESF161A

کانه سازی مس (به صورت آغشته های مالاکیت) که در طول ۱۵ و پهنای ۳-۵/۰ در راستای یک شکستگی با مشخصات SE N60E/80 ، که رخمنونی از یک نفوذی اسیدی را قطع کرده است، رخ داده است. در راستای کانه زائی مذکور، یک اثر معدنکاری، به صورت ترانشه ای در طول ۴، عمق ۰-۵/۲ و عرض ۱-۲/۵ متر حفر شده است. کانه سازی بصورت رخداد رگه و رگچه های سیلیسی و آغتشگی های مالاکیت در امتداد شکستگی ها مشهود است. نمونه

بصورت انتخابی از رگه و رگچه های سیلیسی و بخش های آغشته به مالاکیت برداشت شد و

بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au, Ag, به روش جذب اتمی به آزمایشگاه

ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است

(جدول ۳-۵۱ و نتایج پیوست).

جدول ۳-۵۱: نتایج آنالیز نمونه ESF161A

Field No	Ag	Pb	Zn	Cu	Mo	W	Sn
82- ESF161A	<10	-	<5	1.58	8	10	<10

مقادیر (جز Cu - که بر حسب درصد است) بر حسب ppm می باشد

:82- ESF162 نمونه

قطعات گرانیتی به رنگ قهوه ای - آجری حاوی رگه و رگچه های سیلیسی و آغشته های

هیدروکسیدی آهن، که به صورت نابرجا و افتاده از آبراهه ای در مسیر پیمایش برداشت شده است و

بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au به روش جذب اتمی به آزمایشگاه ارسال گردید.

نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (جدول ۳-۵۲)

(نتایج پیوست).

:82- ESF163 نمونه

اثر معدنکاری قدیمی - به صورت تونلی با طول ۵، عرض ۱/۵ و ارتفاع ۲/۵ متر، که در سنگ

آهک کریستالین خاکستری رنگ حفر شده است. در امتداد تونل مذکور یک رگه کلسیتی با

مشخصات N20E/85W در ضخامت ۱۰-۳ سانتی متر مشاهده می شود که شدیداً به ترکیبات

هیدروکسیدی آهن و مقادیر کمی مالاکیت آغشته است. در دیوارهای تونل، تعداد رگه

ورگچه های کلسیتی دیگر در ضخامت های کمتر از ۱ سانتی متر رخ داده است. نمونه بصورت

انتخابی از بخش های آغشته به مالاکیت برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر

Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au به روش جذب اتمی به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه

مذکور در جدول ۵۳-۳ آمده است.

نمونه 82- ESF165

نوارهای چرتی در ضخامت های ۱-۱۰ متر که در همراهی با آهک های توده ای خاکستری رنگ

رخ داده اند. نوارهای چرتی به رنگ خاکستری تیره تا قهوه ای بوده و شدیداً به هیدروکسیدهای آهن

آغشته اند. نوارهای چرتی از بخش های آغشته به ترکیبات هیدروکسیدی آهن برداشت شده

است و بمنظور آنالیز طلا و عناصر Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au به روش های جذب اتمی و ICP

به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور در جدول ۵۴-۳ آمده است.

جدول ۵۴-۳: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF162

Field No	Ag	Pb	Zn	Cu	Mo	W	Sn
82- ESF162	-	-	-	-	8	10	46

مقادیر بر حسب ppm می باشد

جدول ۳-۵۳: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF163

Field No	Pb	Zn	Cu	Mo	W	Sn
82- ESF163	40	44	0.21	8	5	<10

مقادیر (جز Cu- که بر حسب درصد است) بر حسب ppm می باشد

جدول ۳-۵۴: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF165

Field No	Zn	Cu	Mo	W	Sn
82- ESF165	57	4358	8	5	105

مقادیر بر حسب ppm می باشد

:82- ESF170 نمونه

معدن متروکه سرب و روی احمد آباد- زون کانه دار شامل گالن، اسفالریت، لفنیت، ترکیبات

کربناته و اکسیدی روی که در دولومیت های شتری رخ داده است. زون مذکور در طول بالغ برابر ۴۰ و

ضخامت ۱/۵-۱/۱ متر قابل ردیابی است نمونه بطور تصادفی از بخش های مختلف زون کانه دار،

برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر مولیبدن و تنگستن به روش کالریمتری- پلاریمتری، آنالیز عناصر

ICP به روش های جذب اتمی و ICP به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز

نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر سرب، روی و مولیبدنیوم را نشان داده است (جدول ۳-۵۵)

و نتایج پیوست).

جدول ۳-۵۵: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF170

Field No	Pb	Zn	Cu	Mo	W	Sn
82- ESF170	6.18	3.07	32	5.1	<10	74

مقادیر (بجز ppm) که بر حسب درصد است) بر حسب ppm می باشد

:82- ESF172 نمونه

معدن متروکه سرب و روی احمد آباد- زون کانه دار شامل گالن، اسفالریت، لفنیت، ترکیبات کربناته و اکسیدی روی که در دولومیت های شتری رخ داده است. همان موقعیت نمونه ESF170 نمونه بطور تصادفی از بخش های مختلف زون کانه دار، برداشت شد و بمنظور تهیه و مطالعه مقطع صیقلی به آزمایشگاه ارسال گردید.

مطالعات کانه نگاری نمونه مذکور ، کانه های تشکیل شده در نمونه را گالن و هیدرو اکسیدهای ثانویه آهن شناسائی نموده است که شرح مطالعه کانه نگاری آن بصورت زیر است:

۱- گالن: لکه های گالن در نمونه بصورت ذرات پراکنده قابل مشاهده است. هم اکنون فراوانی گالن در حدود ۴ درصد است. گالن در این نمونه فراوان تر بوده است ولی در اثر دگرسانی سوپرژن قسمت اعظم آنها به سروزیت تبدیل شده اند.

۲- هیدرو اکسیدهای ثانویه آهن: هیدرو اکسیدهای ثانوی آهن شامل لیمونیت و گوتیت به فراوانی در این نمونه مشاهده می شوند. این هیدرو اکسیدها فضاهای خالی نمونه را پر کرده و در سطح خود بافت متخلخل (Box work) دارند.

این نمونه مشکوک به داشتن ترکیبات روی نیز می باشد.

:82- ESF173 نمونه

کانسار آهن میشدوان- کانسنگ آهن مشکل از منیتیت و هماتیت. سنگ میزان کانه سازی، شامل ولکانیکی های سبز رنگ است که در همراهی با رخمنون هائی از ولکانیک های اسیدی رخمنون یافته است. نمونه بطور تصادفی از بخش های مختلف زون کانه دار، برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر ICP به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (نتایج پیوست).

:82- ESF175 نمونه

آهک های شدیدا سیلیسی به رنگ آجری - نخودی که حاوی نوارهای چرتی بوده و شدیدا به ترکیبات هیدروکسیدهای آهن آغشته است. سطح شکسته آهک های سیلیسی مذکور خاکستری بوده و دارای پیریت می باشد. آهک های مذکور در کنتاکت با نفوذی ها (ولکانیک ها) سبز رنگ بازیک قرار دارند. نمونه بطور تصادفی از بخش های سیلیسی آغشته به ترکیبات هیدروکسیدی آهن برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر ICP به روش های جذب اتمی و آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (جدول ۳-۵۶ و نتایج پیوست).

جدول ۳-۵۶: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF175

Field No	Pb	Zn	Cu	Mo	W	Sn
82- ESF175	52	60	362	8	30	10

مقادیر بر حسب ppm می باشد

نمونه 82- ESF176

آهک های شدیدا سیلیسی به رنگ آجری - نخودی، که حاوی نوارهای چرتی می باشند و شدیدا به ترکیبات هیدروکسیدی آهن آغشته اند (مشابه نمونه ESF175) نمونه بطور تصادفی از بخش های سیلیسی آغشته به ترکیبات هیدروکسیدی آهن برداشت شد و بمنظور آنالیز طلا به روش جذب اتمی و عناصر عناصر ICP Cu, Zn, Pb, Mo, W, Sn به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (نتایج پیوست).

نمونه 82- ESF177

آهک های دگرسان شده به رنگ آجری - قهقهه ای که شدیدا به هیدروکسیدهای آهن آغشته بوده و توسط رگه و رگچه های کلسیتی قطع شده اند. نمونه بطور تصادفی از بخش های آغشته به ترکیبات هیدروکسیدی آهن برداشت شد و بمنظور آنالیز طلا به روش جذب اتمی و عناصر عناصر ICP Cu, Zn, Pb, Mo, W, Sn به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (نتایج پیوست).

نمونه 82- ESF178

آهک های دگرسان شده به رنگ آجری - قهقهه ای که شدیدا به هیدروکسیدهای آهن آغشته بوده و توسط رگه و رگچه های کلسیتی قطع شده اند (مشابه نمونه ESF.177). نمونه بطور تصادفی از بخش های آغشته به ترکیبات هیدروکسیدی آهن برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر ICP Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au به آزمایشگاه ارسال

گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (نتایج پیوست).

نمونه 82- ESF181

آهک های دگرسان شده به رنگ آجری - نخودی حاوی نوارهای چرتی که در دو افق به ضخامت ۱-۲ متر در داخل واحد آهک توده ای خاکستری رنگ گسترش داشته و شدیداً به هیدروکسیدهای آهن آغشته می باشند. نمونه بطور انتخابی از بخش های آغشته به ترکیبات هیدروکسیدی آهن برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au به روش جذب اتمی به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، مقدار روی را ۰,۱۳ درصد نشان داده است ولی بقیه عناصر غنی شدگی قابل توجهی را نشان نداده اند (جدول ۳-۵۷ و نتایج پیوست).

نمونه 82- ESF182

آهک های خاکستری تیره پیریت دار به ضخامت ۲ متر که در داخل واحد آهک خاکستری رنگ میزبان قرار دارد. نمونه بطور تصادفی از بخش های مختلف سنگ برداشت شد و بمنظور عناصر ICP به روش های جذب اتمی و Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (جدول ۳-۵۸ و نتایج پیوست).

نمونه 82- ESF183

آهک های خاکستری روشن که در یک زون شکستگی به طول ۵۰ و پهنای ۳/۵ متر، توسط رگه و

رگچه های کلسیتی در ضخامت های کمتر از ۳ سانتی متر قطع شده و به ترکیبات اکسید و هیدروکسیدی آهن آغشته است. نمونه بطور انتخابی از بخش های آغشته به ترکیبات هیدروکسیدی آهن برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au به روش های جذب اتمی و ICP به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (جدول ۵۹-۳ و نتایج پیوست).

جدول ۵۷-۳: نتایج آنالیز نمونه ۱۸۱-ESF82

Field No	Pb	Zn	Cu	Mo	W	Sn
82-ESF181	77	0.13	-	12	30	<10

مقادیر (بجز Zn - که بر حسب درصد است) بر حسب ppm می باشد

جدول ۵۸-۳: نتایج آنالیز نمونه ۱۸۲-ESF82

Field No	Pb	Zn	Cu	Mo	W	Sn
82-ESF182	62	52	11	4	30	<10

مقادیر بر حسب ppm می باشد

نمونه ۱۹۷-ESF82:

فیلیت های دگرسان شده با رنگ سقید - کرم در طول ۲۰ و پهنهای ۱-۳ متر رخمنون دارد. نمونه بصورت تصادفی از بخش های مختلف زون دگرسانی برداشت شد و بمنظور آنالیز ترکیبات اکسیدی

آهن، آلمینیوم و فسفر به روش شیمی تربه آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور،

غنى شدگى نمونه از ترکیبات مورد نظر را نشان نداده است (نتایج پيوست).

نمونه مذکور جهت مطالعات کانی شناسی به روش پراش اشعه ایکش (XRD) به آزمایشگاه ارسال شد

که بر اساس آن اين نمونه بترتيب فراوانی حاوي کوارتز + دولومیت + موسکوویت + فلدرسپار بوده است.

جدول ۳-۵۹: نتایج آنالیز نمونه ۸۲-ESF183

Field No	Pb	Zn	Cu	Mo	W	Sn
82-ESF183	74	345	8	<5	<10	11

مقادير بر حسب ppm مي باشد

نمونه ۸۲-ESF198

رگه کلسیت - باریتی به طول ۴۰ و ضخامت ۱-۳ متر. نمونه بصورت تصادفی از بخش های مختلف

رگه برداشت شده است و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au به روش ICP به

آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنى شدگى نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده

است (نتایج پيوست). نمونه مذکور جهت مطالعات کانی شناسی به روش پراش اشعه ایکش (XRD)

به آزمایشگاه ارسال شد که بر اساس آن اين نمونه بترتيب فراوانی حاوي باریت + کلسیت + کوارتز +

انیدریت بوده است.

نمونه ۸۲-ESF200

معدن متروکه سرب و روی احمد آباد- مشابه نمونه ESF112، زون کانه دار شامل گالن،

اسفالریت، ولفینیت، ترکیبات کربناته و اکسیدی روی که در دولومیت های شتری رخ داده است. زون

مذکور در طول بالغ بر ۱۰۰ و ضخامت ۲-۱ متر قابل ردیابی است. نمونه بطور تصادفی از

بخش های مختلف زون کانه دار، برداشت شده است و بمنظور آنالیز عناصر مولیبدن و تنگستن به

روش کالریمتری-پلاریمتری، آنالیز عناصر Zn, Pb, Sn, Ag, Cu, به روش ICP و تهیه و

مطالعه مقطع صیقلی به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از

عناصر سرب، روی و مولیبدنیوم را نشان داده است (جدول ۳-۶۰ و نتایج پیوست).

مطالعات کانه نگاری نمونه مذکور، کانه های تشکیل شده در نمونه را گالن، پیریت،

هیدرو اکسیدهای آبدار و ثانویه آهن و روتیل شناسائی نموده است که شرح مطالعه کانه نگاری آن

بصورت زیر است:

۱- گالن: کریستالهای بسیار کوچک گالن حداکثر در اندازه ۱۵ میکرون تشکیل شده اند. میزان

فراوانی این کریستالها یک درصد و بافت آن open space است.

۲- پیریت: تعداد چند دانه کریستال اتومورف پیریت حداکثر در اندازه ۵ میکرون مشاهده گردید.

۳- هیدرو اکسیدهای آبدار و ثانویه آهن: با فراوانی نسبتاً زیاد در حفرات و شکافهای سنگ میزان

استقرار یافته است. هیدروکسیدهای آهن در برخی نقاط در حاشیه نوعی کانی غیرفلزی قرار

گرفته است که در وسط آن کانی مالاکیت تشکیل شده است. علاوه بر آن آغشتگی به

لیمونیت و اخراجی آهن دیده می شود.

۴- روتیل: کریستالهای روتیل به فراوانی در متن نمونه پراکنده اند.

جدول ۳-۶۰: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF200

Field No	Cu	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF200	47	2371	>7500	<10	<10

مقادیر بر حسب ppm می باشد

۳-۲-۳ - کنترل آنومالی های عنصری در برگه ۱:۵۰۰۰۰ شیطور:

در این برگه از محدوده های مشکوک به کانه زائی فلزی ۱۲ نمونه به شرح زیر برداشت شده است:

نمونه 82- ESF40

در امتداد گسلی با راستای N50E/70-80SE ترانشه ای به طول ۲، عرض ۰/۷ و عمق ۵ متر در داخل دولومیتها قهوه ای رنگ متعلق به سازند شتری حفر شده است. در موقعیت ترانشه مذکور زون کانی سازی به صورت رگه های برشی و سیلیسی شده در ضخامت های ۱۰-۲۰ سانتی متر حاوی ترکیبات اکسیدی و کربناته روی قابل مشاهده است. نمونه بطور انتخابی از بخش هایی غنی از ترکیبات اکسیدی و کربناته روی برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Pb, Mo, W, Sn, Ag, Au به روش جذب اتمی به آزمایشگاه ارسال گردید. در جدول ۳-۶۱ نتایج آنالیز نمونه مذکور، آمده است.

نمونه 82- ESF41

در امتداد زون شکستگی با راستای N80E/70-80NW که در سنگ میزبان دولومیت سیاه رخ داده است، در ضخامت ۱-۳ متر، کانه زائی روی کانی سازی روی (تصورت ترکیبات اکسیدی و هیدروکسیدی روی) رخ داده است. کمر پائین زون کانه دار، دولومیت سیاه و کمر بالا شیل های خاکستری نازک لایه است. نمونه بطور انتخابی از بخش هایی غنی از ترکیبات اکسیدی و کربناته روی برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Mo, W, Sn, Ag, Au به روش جذب اتمی به آزمایشگاه ارسال گردید. در جدول ۳-۶۲ نتایج آنالیز نمونه مذکور، آمده است.

نمونه 82- ESF42

رگه سیلیسی قهوه ای رنگ که با طول ۱۵۰ و ضخامت ۳-۱ متر در راستای شمال شرق - جنوب غرب و با شیب ۶۰ درجه به سمت شمالغرب، واحد شیل خاکستری را قطع کرده است. رگه مذکور از کانه های اکسید و هیدروکسیدی آهن غنی است. نمونه از بخش هایی از رگه سیلیسی، که به ترکیبات هیدروکسیدی آهن آغشته است، برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au, Ag, به روش جذب اتمی به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه های مذکور، در جدول ۳-۶۳، آمده است.

جدول ۳-۶۱: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF40

Field No	Ag	As	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF40	2	-	0.13	1.45	8	10	58

مقادیر(بجز Zn, Pb - که بر حسب درصد است) بر حسب ppm می باشد

جدول ۳-۶۲: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF41

Field No	Ag	As	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF41	2	-	123	13.98	40	10	70

مقادیر(بجز Zn, Pb - که بر حسب درصد است) بر حسب ppm می باشد

جدول ۳-۶۳: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF42

Field No	Ag	As	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF42	2	-	82	1.16	4	<5	108

مقادیر(بجز Zn, Pb - که بر حسب درصد است) بر حسب ppm می باشد

نمونه 82- ESF70

در امتداد یک زون شکستگی با راستای NE N30W/60 حفریات قدیمی بصورت حفر دخمه ای به طول ۱، عرض ۰/۷ و عمق ۱۰ متر ایجاد شده است. سنگ میزبان دولومیت است. کانی سازی به صورت آغشتگی های مالاکیت و ترکیبات هیدروکسیدی آهن در راستای شکستگی در طول ۴ و ضخامت ۵/۰ متر رخ داده است. نمونه بطور انتخابی از بخش هائی غنی از ترکیبات هیدرو اکسیدی آهن و مالاکیت برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Pb, Mo, W, Sn, Au, Ag, به جذب اتمی آزمایشگاه ارسال گردید. در جدول ۳-۶۴ نتایج آنالیز نمونه مذکور، آمده است.

جدول ۳-۶۴: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF70

Field No	Ag	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF70	325	1.08	0.92	2	5	215

مقادیر (جزء Pb, Zn - که بر حسب درصد است) بر حسب ppm می باشد

نمونه 82- ESF71

آثار معدنکاری قدیمی (احتمالاً روی) که به صورت حفر یک تونل با طول ۱۰، عرض ۸-۴ و ارتفاع ۴-۳ متر و نیز حفر یک دخمه با طول ۶، عمق ۴ و عرض ۱ متر در داخل یک واحد دولومیت قهقهه ای رنگ (متعلق به سازند شتری) رخ داده است. کانه زائی به صورت آغشتگی های از مالاکیت، آزوریت، ترکیبات اکسیدی و هیدروکسیدی روی و آهن در دیواره تونل و دخمه مشهود است. نمونه بطور انتخابی از بخش هائی غنی از ترکیبات هیدرو اکسیدی آهن، ترکیبات اکسیدی و کربناته روی،

مالاکیت و آزوریت برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Pb, Mo, W, Sn, Ag, Au

به جذب اتمی آزمایشگاه ارسال گردید. در جدول ۳-۶۵، نتایج آنالیز نمونه مذکور، آمده است.

جدول ۳-۶۵: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF71

Field No	Ag	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF71	3	0.5	20.38	16	10	48

مقادیر (بجز Pb, Zn - که بر حسب درصد است) بر حسب ppm می باشد

نمونه 82- ESF147

رخنمون قرمز - ارغوانی مشکوک به افق لاتریتی، که در طول بالغ بر ۳۰ و ضخامت $۱/۵$ - ۱ متر در

راستای N60E/60SW در تناوبی از شیل و ماسه سنگ های قرمز رنگ رخنمون دارد. افق مذکور

حاوی نودولهای آهنی در ابعاد کوچکتر از ۵ میلی متر است. نمونه بصورت انتخابی از بخش های قرمز

تر، که از ترکیبات آهن غنی تر بوده است، برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر به روش ICP و آنالیز

ترکیبات اکسیدی آهن، آلومینیوم و فسفر به روش شیمی تر به آزمایشگاه ارسال گردید.

مقدار Al_2O_3 و Fe_2O_3 در این نمونه به ترتیب $۳۴,۷۰$ و $۳۵,۱۸$ درصد اندازه گیری شده است.

نمونه 82- ESF151

نوارهای چرتی در ضخامت های $۰/۵-۵$ متر که در همراهی با آهک های توده ای خاکستری رنگ

تشکیل شده اند. نوارهای چرتی مذکور، به رنگ خاکستری تیره تا قهوه ای بوده و شدیدا به

هیدروکسیدهای آهن آغشته اند. نمونه بصورت تصادفی از بخش های مختلف نوارهای چرتی، که به ترکیبات هیدروکسیدی آهن آغشته است، برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au به روش های جذب اتمی و ICP و آنالیز ترکیبات اکسیدی آهن، آلومینیوم و فسفر به روش شیمی تربه آزمایشگاه ارسال گردید.

نمونه 82- ESF167

اثر معدنی آهن- کانسنگ آهن متشکل از منیتیت و هماتیت است که در طول ۱۰۰ و عرض ۵۰ متر در همراهی با ولکانیک های بازیک سبزرنگ رخنمون دارد. واحدهای ولکانیک میزان کانه زائی آهن، با آهک های کرم - قهوه ای رنگ در تناوب است. نمونه بصورت تصادفی از بخش های مختلف کانسنگ برداشت شده است و بمنظور آنالیز عناصر و ترکیبات اکسیدی به روش های XRF و شیمی تربه آزمایشگاه ارسال گردید. مقدار Fe₂O₃ در این نمونه ۷۹,۳۳ درصد اندازه گیری شده است.

نمونه 82- ESF168

آهک های دگرسان شده به رنگ آجری - نخودی که شدیداً به هیدروکسیدهای آهن آغشته می باشد. آهک های مذکور در کنتاکت با ولکانیک های سبز رنگ بازیک (میزان نمونه ESF167) واقع شده اند. نمونه بصورت تصادفی از بخش های آغشته به ترکیبات هیدروکسیدی آهن برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر ICP به روش Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (جدول ۳-۶۶ و نتایج پیوست).

جدول ۳-۶۶ : نتایج آنالیز نمونه 82- ESF168

Field No	Ag	Pb	Zn	Cu	Mo	W	Sn
82- ESF168	-	-	60	35	8	50	18

مقادیر بر حسب ppm می باشد

:82- ESF193 نمونه

رخنمونی از کانسنگ آهن (هماتیت و مانیتیت) که در ضخامت ۱-۴ متر در همراهی با و لکانیک های

مافیک به رنگ سبز زیتونی رخ داده است. واحد ولکانیک میزبان خود در همراهی با آهک های

قهوه ای رنگ (نمونه ESF195) می باشد نمونه بصورت تصادفی از رخنمون کانه دار برداشت شد و

بمنظور آنالیز عناصر ICP Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au به روش

آلومینیوم و فسفر به روش شیمی تر به آزمایشگاه ارسال گردید. مقدار Fe₂O₃ در این نمونه ۵۹,۶۹

درصد اندازه گیری شده است.

:82- ESF194 نمونه

سنگ میزبان نمونه کانسنگ آهن نمونه ESF193. نمونه بصورت تصادفی از بخش های مختلف

سنگ میزبان برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر ICP Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au به روش

آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده

است (نتایج پیوست).

نمونه 82- ESF195

آهک های قهوه ای رنگ که در همراهی با سنگ میزبان کانسنگ آهن (نمونه ESF193) قرار دارد. نمونه بصورت انتخابی از بخش های آغشته به هیدروکسیدهای آهن برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au به روش های جذب اتمی، ICP و XRF ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است. نتایج آنالیز بری از عناصر در جدول ۳-۶۷ آمده است.

جدول ۳-۶۷: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF195

Field No	Cu	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF195	217	427	60	30	21

مقادیر بر حسب ppm می باشد

۳-۲-۴- کنترل آنومالی های عنصری در برگه ۱:۵۰۰۰۰ سیروس آباد:

در این برگه از محدوده های مشکوک به کانه زائی فلزی ۷ نمونه به شرح زیر برداشت شده است:

نمونه 82- ESF39

گرانیت دگرسان شده (سیلیسی- آرژیلی) مشابه نمونه ESF38. در این رخمنون علاوه بر اولیزیست، بطور مخصوصی در متن گرانیت سیلیسی شده، پیریت های دانه پراکنده مشاهده شده است نمونه بطور انتخابی از بخش هایی غنی از اولیزیست و پیریت برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Mo, W, Sn, Ag, As, Au به روش های جذب اتمی به آزمایشگاه ارسال شده است. نتایج

آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (جدول ۳-۶۸ و نتایج پیوست).

نمونه 82- ESF43E

بخش های سیلیسی آغشته به ترکیبات هیدروکسیدی آهن که در متاتوف ها و متاولکانیک های متعلق به سازند ریزو رخ داده اند. نمونه از بخش هایی از رگه سیلیسی، که به ترکیبات هیدروکسیدی آهن آغشته است، برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Pb, Mo, W, Sn, Ag, Au به روش جذب اتمی به آزمایشگاه ارسال شده است. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (جدول ۳-۶۹ و نتایج پیوست).

جدول ۳-۶۸: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF39

Field No	Ag	As	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF39	2	20	-	-	88	20	29

مقادیر (جزء Pb , Zn ppm) بر حسب می باشد

جدول ۳-۶۹: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF43E

Field No	Ag	As	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF43E	5	-	-	-	4	<5	18

مقادیر (جزء Pb , Zn ppm) بر حسب می باشد

نمونه 82- ESF142

رخمنوی از کانسنگ آهن (هماتیت و مانیتیت) که در گستره‌ای به ابعاد ۱۵۰ در ۶۰ متر مربع و ضخامت ۲-۰/۵ متر رخمنوی دارد. کانسنگ آهن دار مذکور بصورت لایه‌ای همراه با آهک‌های قهقهه‌ای رنگ در تناوب هستند. نمونه بصورت تصادفی از رخمنوی کانه دار برداشت شد و بمنظور آنالیز طلا به روش جذب اتمی و بقیه عناصر به روش XRF و آنالیز ترکیبات کسیدی برخی از عناصر به روش شیمی تر به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (نتایج پیوست).

مقدار Fe_2O_3 در این نمونه ۴۵,۵۵ درصد اندازه گیری شده است.

نمونه 82- ESF144

رخمنوی از کانسنگ آهن (هماتیت و مانیتیت) که به صورت رخمنوی در ابعاد ۳۰ در ۱۰ متر مربع همراه با آهک‌های مافیک به رنگ سبز زیتونی مشهود است. نمونه بصورت تصادفی از رخمنوی کانه دار برداشت شد و بمنظور آنالیز طلا به روش جذب اتمی و بقیه عناصر به روش‌های ICP و XRF به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (نتایج پیوست). مقدار Fe_2O_3 در این نمونه ۴۴,۳۶ درصد اندازه گیری شده است.

نمونه 82- ESF146

رخمنوی از کانسنگ آهن (هماتیت و مانیتیت) که به صورت رخمنوی در ابعاد ۱۰ در ۱۰ متر مربع همراه با و لکانیک‌های مافیک به رنگ سبز زیتونی رخداده است. نمونه بصورت تصادفی از

رخنمون کانه دار برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر به روش جذب اتمی و آنالیز ترکیبات اکسیدی

برخی از عناصر به روش شیمی تر به آزمایشگاه ارسال گردید. مقدار Fe_2O_3 در این نمونه ۶۵,۸۱

درصد اندازه گیری شده است.

نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (نتایج پیوست).

نمونه 82- ESF148

معدن سنگ آهن ناریگان. در این معدن بیش از ۱۰ ترانشه در طول ۳۰-۱۰، عرض ۱/۵-۱ و عمق ۱-۰/۵

متر حفر شده است. نمونه ESF148، مربوط به ولکانیک های بازیک دگرسان شده قهوه ای - آجری

رنگی می باشد که شدیدا به ترکیبات هیدروکسیدی آهن آغشته است. در محدوده معدن آهن ناریگان،

عمده رخنمون ها مربوط به ولکانک و یا نفوذی های بازیک با رنگ سبز تیره می باشند که بطور موضعی با

ولکانیک های (؟) اسیدی سفید رنگ نیز همراهند. نمونه بصورت انتخابی از بخش های قرمز تر، که از

ترکیبات آهن غنی تر بوده است، برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر به روش های XRF و ICP به

آزمایشگاه ارسال گردید. مقدار Fe_2O_3 در این نمونه ۳۶,۰۸ درصد اندازه گیری شده است.

نمونه 82- ESF150

نمونه 150 ESF، بخش های کانه دار آهن است که در داخل ولکانیک های بازیک رخداده و

علاوه بر اکسیدهای آهن (منیتیت و هماتیت) حاوی پیریت نیز می باشد. نمونه بصورت انتخابی از

کانسنگ های آهن دار، که با تمکر بالاتر پیریت همراهند، برداشت شده است. نتایج آنالیز نمونه

مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (جدول ۳-۷۰ و نتایج پیوست).

مقدار Fe_2O_3 در این نمونه ۶۶,۱۵ درصد اندازه گیری شده است.

جدول ۳-۸۲: نتایج آنالیز نمونه ESF150

Field No	Ag	Pb	Zn	Cu	Mo	W	Sn
82- ESF150	<1	-	178	192	8	5	330

مقادیر بر حسب ppm می باشد

نمونه 82- ESF153

این نمونه در مختصات ۴۰°۵۳' طول شرق و ۳۵°۱۵' عرض شمالی (در خارج از محدوده ورقه

اسفوردی) برداشت شده است. این نمونه مربوط به معدن متروکه سرب و روی تنگه لو است که از

انباسته های معدن برداشت شده است. انباسته های معدن مذکور، به رنگ سیاه، قرمز و آجری شدیدا

به ترکیبات هیدروکسیدی آهن آغشته اند و اثری از کانه های سولفیدی در آنها مشاهده نشده است.

نمونه بصورت تصادفی از بخش های مختلف انباسته های خارج شده از معدن، برداشت شد و بمنظور

آنالیز عناصر Cu, Zn, Pb, Mo, W, Sn, Ag, Au به روش های جذب اتمی و ICP

آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، در جدول ۳-۷۱ آمده است.

نمونه 82- ESF154

معدن متروکه سرب و روی تنگه لو- نمونه از رخمنون های مشکوک به کانه زائی برداشت شده است

که شامل آهک های سیلیسی آغشته به هیدروکسیدهای آهن است. سنگ میزان آهک های، خاکستری

تیره رنگ است که در بعضی قسمت ها با ولکانیک های سبزرنگ همراه است. در این رخمنون نیز اثری از

کانه های سولفیدی مشاهده نشده است نمونه بصورت تصادفی از بخش های مختلف آهک های سیلیسی،

برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au به روش های جذب اتمی و ICP

آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه های مذکور، در جدول ۷۲-۳ آمده است.

جدول ۷۱-۳ : نتایج آنالیز نمونه ۸۲- ESF153

Field No	Ag	Pb	Zn	Cu	Mo	W	Sn
82- ESF153	4	17	12000	9	8	5	400

مقادیر بر حسب ppm می باشد

جدول ۷۲-۳ : نتایج آنالیز نمونه ۸۲- ESF154

Field No	Ag	Pb	Zn	Cu	Mo	W	Sn
82- ESF154	<1	28	96210	90	20	5	220

مقادیر بر حسب ppm می باشد

فصل چهارم

پتانسیل های معدنی موجود در ورقه

- ۱-۴ - آهن
- ۲-۴ - منگنز
- ۳-۴ - سرب و روی
- ۴-۴ - آپاتیت
- ۵-۴ - مولیبدنیوم
- ۶-۴ - مس
- ۷-۴ - گچ
- ۸-۴ - سنگ های ساختمانی و نما
- ۹-۴ - خاکهای صنعتی
- ۱۰-۴ - لاتریت

ورقه اسفوردی به لحاظ دارا بودن معادن گسترده و فعالی همچون سنگ آهن چغارت ، آهن میشدوان، آهن سه چاهون ، سرب و روی کوشک، آپاتیت اسفوردی ، منگنز ناریگان، اورانیم ناریگان و دیگر اثرات معدنی کوچک و بزرگ و آثار معدنکاری شدادی، یکی از غنی ترین مناطق کانی زائی در کشور است.

با توجه به داده های موجود و نتایج مطالعات آزمایشگاهی، مجموعه پتانسیل های معدنی موجود در ورقه اسفوردی شامل آهن، منگنز، آپاتیت، عناصر نادر خاکی، روی، سرب، مس، مولیبدنیوم، لاتریت و سنگ های تزئینی و نما می باشد که مهمترین کانسارها و رخدادهای موجود در ورقه، به شرح زیر توصیف می گردند:

۴-۱- آهن:

در ورقه اسفوردی، کانسنگ آهن به شکل توده ای، عدسی و لایه ای در نهشته های پر کامبرین بالایی، کامبرین زیرین تشکیل شده و کانه های اصلی سازنده آن مگنتیت، ایلمنیت، هماتیت و به مقدار کم پیریت می باشد. آپاتیت بصورت گانگ به مقدار نسبتاً زیاد در این کانسنگ وجود دارد. کانسنگ های آهن اسفوردی، لکه سیاه، میشدوان، آنومالی شمالی و ناریگان و سه چاهون از مهمترین نمادهای این کانی سازی در ناحیه می باشند. حقی پور این کانسارها را به متاسوماتیسمی نسبت می دهد که در مجموعه های ولکانیکی - رسوبی اثر کرده و این متاسوماتیسم را ماقمای گرانیتی به عهده داشته است. دگرگونی و متاسوماتیسم مذکور بنظر پس از ولکانیسم اینفرا کامبرین و تشکیل گرانیت ساب ولکان زریگان دنبال شده و قبل از نهشته شدن ماسه سنگ های کامبرین لالون متوقف می گردد. این متاسوماتیسم سدیم سبب آبیتی شدن (اسپلیت - کراتوفیر)، اسکاپلیتیزاسیون (علاوه بر

اسکاپولیت های اولیه) و تشکیل نهشته های معدنی آهن شده که نهشته شدن آنها در زون های گسلی بزرگ با جهت N-S، بویژه در نواحی که سنگهای آذرین بازیک تا حد واسط پر کامبرین، ولکانیکهای اینفرا کامبرین و گرانیت ساب ولکان زریگان وجود دارد، صورت گرفته است تیپ نهشته های آهن کیرون است و حاصل فرایند تفریق ماگمایی نمی باشد، اما با تفریق دگرگونی و موبیلیتیزاسیون در طول دگرگونی که بویژه سنگهای آذرین پر کامبرین را تحت تأثیر قرار داده، در ارتباط اند. حقیقی برای تشکیل نهشته ها، آهن و ارتباط آنها با آلیت زایی و اسکاپولیت زایی در طول دگرگونی، و همچنین با پدیده های زمین ساختی مدلی را ارائه داده اند و معتقدند که موبیلیتیزاسیون مجدد نهشته های آهن در امتداد گسلهای دوباره فعال شده با جهت N-S در طول فعالیتهای تکتونیکی بعدی «بویژه زمان تربیاس پسین» نیز بایستی مورد توجه قرار گیرد. دگرگونی استاتیک که نهایتاً با فرایندهای پنوماتولیتی - هیدروترمال دنبال می شود در تشکیل نهشته های دیگر (سرب، روی، آلومینیت و غیره) موثر بوده اند. این فاز دگرسانی اینفرا کامبرین پسین با ویژگی و سنگهای خاص خودش از قبیل گرانیت سدیک، سنگهای آلیتیز و اسکاپولیتیز و نهشته های آهن، بنظر بطور وسیع در ایران و در برخی کشورهای دیگر رخ داده است. آقایان درویش زاده و باباخانی کانسارهای آهن - آپاتیت منطقه را به ماگمای مافیکی آلکالن با روند کربناتی نسبت می دهند، که این ماگما در طی روند تفریق متحمل پدیده نآمیختگی مایعات شده و بدین ترتیب بخشهای غنی از فسفر - آهن و سیلیس از آن حادث گردیده است. بساکی، ح و مر، ف (۱۳۷۸) رخداد کانسار سه چاهون را با گسلهای عمیق و قدیمی موجود در منطقه در ارتباط می داند که ماگمای آهن دار در طول شکستگیهای عمیق مذکور بالا آمده و در محل تقاطع شکستگیهای طولی و عرضی رخنمون یافته است. بنظر ایشان یک مذاب غنی از آهن و تا حدودی فسفر و مواد فرار همراه با یک بخش سیلیکاته

با ترکیب حد بواسطه دیوریتی منشأ کانسنگ غنی از آهن در سه چاهون است.

شکل های ۱-۴ و ۲-۴ بترتیب نمایی از کانسارهای آهن آنمالی شمالی و سه چاهون را نشان

می دهد.

شکل ۱-۴: نمایی از کانسار آهن آنمالی شمالی

شکل ۲-۴: نمایی از کانسار آهن سه چاهون

علاوه بر کانسارهای آهن اسفوردی، لکه سیاه، میشدوان، آنومالی شمالی، ناریگان و سه چاهون که از مهمترین نمادهای کانی سازی آهن در ناحیه می باشند، تعدادی اثر و نشانه معدنی آهن در این ورقه رخداد دارند که در زیر به آنها اشاره شده است.

- نشانه معدنی آهن در موقعیت نمونه ESF104B: 82-

این نشانه در جنوب با خطر محدوده اسفوردی واقع است. در این محل، کانی سازی بصورت دولومیت های خرد شده که شدیدا به ترکیبات هیدروکسیدی آهن آغشته شده است، نمود یافته است. نمونه از بخش های آغشته به هیدروکسیدهای آهن برداشت شد و بمنظور آنالیز اکسیدهای آهن و فسفر به روش شیمی تر به آزمایشگاه ارسال گردید. مقدار Fe_2O_3 در این نمونه ۷۵/۵۸ درصد اندازه گیری شده است. (نتایج پیوست).

- نشانه معدنی آهن در موقعیت نمونه ESF142: 82-

این نشانه در جنوب-جنوب با خطر محدوده اسفوردی واقع است. در این محل، کانسنگ آهن (هماتیت و مانیتیت)، در گستره ای به ابعاد ۱۵۰ در ۶۰ متر مربع و ضخامت ۲-۰/۵ متر رخمنون دارد. کانسنگ آهن دار مذکور بصورت لایه ای همراه با آهک های قهوه ای رنگ در تناوب است. نمونه بصورت تصادفی از رخمنون کانه دار برداشت شد و بمنظور آنالیز ترکیبات اکسیدی آهن، آلومینیوم و فسفر به روش شیمی تر به آزمایشگاه ارسال گردید. مقدار Fe_2O_3 در این نمونه ۵۵,۴۵ درصد اندازه گیری شده است (نتایج پیوست).

- نشانه معدنی آهن در موقعیت نمونه 82- ESF144

این نشانه در جنوب-جنوب با خطر محدوده اسفوردی واقع است. در این محل، رخنمونی از کانسنگ آهن (هماتیت و مانیتیت) در ابعاد ۳۰ در ۱۰ متر مربع همراه با آهک های قهوه ای و ولکانیک های مافیک به رنگ سبز زیتونی مشاهده شده است (شکل ۴-۳). نمونه بصورت تصادفی از رخنمون کانه دار برداشت شد و بمنظور آنالیز ترکیبات اکسیدی آهن، آلومینیوم و فسفر به روش شیمی تربه آزمایشگاه ارسال گردید. مقدار Fe_2O_3 در این نمونه ۳۶,۴۴ درصد اندازه گیری شده است (نتایج پیوست).

: نمونه 82- ESF146

رخنمونی از کانسنگ آهن (هماتیت و مانیتیت) که به صورت رخنمونی در ابعاد ۱۰ در ۱۰ متر مربع همراه با ولکانیک های مافیک به رنگ سبز زیتونی رخداده است. نمونه بصورت تصادفی از

شکل ۴-۳: رخنمونی از کانسنگ آهن در موقعیت نمونه 82- ESF144

رخمنون کانه دار برداشت شد و بمنظور آنالیز ترکیبات اکسیدی آهن، آلومینیوم و فسفر به روش شیمی تر به آزمایشگاه ارسال گردید. مقدار Fe_2O_3 در این نمونه ۶۵,۸۱ درصد اندازه گیری شده است.

نمونه ESF159: 82-

کانسنگ آهن متشکل از منیتیت و هماتیت که در طول ۲۰۰ و عرض ۱۰-۵۰ متر رخمنون دارد. سنگ میزبان کانسنگ آهن، نفوذی های بازیک سبزرنگ می باشد که دربردارنده انکلاوهای از آهک های نخودی - آجری رنگ می باشد. نمونه بصورت تصادفی از بخش های مختلف رخمنون کانه دار برداشت شد و بمنظور آنالیز ترکیبات اکسیدی آهن، آلومینیوم و فسفر به روش شیمی تر به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (نتایج پیوست). مقدار Fe_2O_3 در این نمونه ۷۴,۰۵ درصد اندازه گیری شده است.

۴-۲- منگنز:

ذخایر منگنز نیز همانند ذخایر مهم آهن ورقه، در سری سنگهای مجموعه رسوبی - آذرین قرار گرفته است. منگنز که اکثراً با آهن همراه می شود حاصل ولکانیسم اسیدی بوده و در مرحله تغییر تدریجی نوع ولکانیسم از اسید به سوی بازیک تشکیل شده و لذا ذخایر آن همراه سری ریزو و سنگهای اسیدی آنست. منگنز تنها در یک مورد (یعنی منگنز و آهن ناریگان) همراه آهن اهمیت اقتصادی پیدا کرده و مورد بهره برداری قرار گرفته است. در زیر ویژگی های زمین شناسی و معدنی کانسار آهن و منگنز ناریگان با اختصار آمده است:

کانسار منگنز و آهن ناریگان:

کانسار منگنز ناریگان (شکل ۴-۴) در ۳۰ کیلومتری شمال شرق شهرستان بافق در استان یزد

واقع شده است. مطالعات ژئو شیمیایی (بنیادی، ز و مر، ف- ۱۳۷۹) نشان می دهد که این نهشته بر

اثر فعالیت فرآیندهای گرمابی شکل گرفته است. مطالعات صحرایی و سنگ نگاری کانسنگ ها و

سنگ های دربر گیرنده، منجر به تشخیص دو مرحله فعالیت گرمابی گردید:

۱- کانه زایی اولیه به صورت رسوب ژل های اکسیدی و هیدروکسیدی آهن و منگنز و تبلور

بعدی آنها.

۲- حرکت محلول های گرمابی ثانویه از مناطقی با شرایط احیایی به سمت مناطق اکسیدان و

انتقال آهن و منگنز به این مناطق و رسوب آنها.

همچنین از مجموعه بررسی های انجام شده، می توان به این نتیجه رسید که احتمالاً در زمان

تشکیل کانسار، در منطقه کافتش رخداده و باعث تشکیل حجم وسیعی ماگمای فلزیک گردیده

است. بدین ترتیب و بر اثر فعالیت محلول های گرمابی، کانسار فرومگنز در این منطقه تشکیل شده

است (بنیادی، ز و مر، ف- ۱۳۷۹).

شکل ۴-۴: نمایی از کانسار منگنز و آهن ناریگان

۴-۳- سرب و روی:

در منطقه کوشک و زیر کان در افق شیلی - توفی همزمان و هم خاست با افق های آهن، فسفر و غیره بوده و از نظر ژنتیک با آنها همزادند. آثار باریت در طبقات کربناتی روی افق شیلی کانه دار کوشک همراه با اکسید آهن وجود دارد. ولی آثار شناخته شده باریت از نظر اقتصادی ارزشی ندارد. علاوه بر معدن سرب و روی کوشک، که تنها معدن فعال در ورقه است، معدن متروکه و نشانه های معدنی سرب و روی متعدد در ورقه وجود دارد که معدن متروکه احمد آباد و پرژام از مهم ترین آنهاست.

معدن روی و سرب کوشک یکی از بزرگترین معدن سرب و روی کشور است که در زیر ویژگی های زمین شناسی و معدنی آن با اختصار بررسی می گردد:

کانسار سرب و روی کوشک:

معدن سرب و روی کوشک در فاصله ۱۶۵ کیلومتری شرق یزد و ۴۵ کیلومتری شمال شرق شهرستان بافق در حاشیه کویر لوت واقع شده است. راه ارتباطی آن جاده ای است که از یزد تا بهاباد ادامه دارد و کوشک بین بافق و بهاباد قرار گرفته است.

از نظر مختصات جغرافیایی، این معدن دارای طول جغرافیایی ۵۵ درجه و ۴۵ دقیقه و عرض جغرافیایی ۳۱ درجه و ۴۰ دقیقه است. بلند ترین ارتفاع هم جوار معدن ۲۳۰۲ متر و منطقه شامل تأسیسات معدن، به طور متوسط ۱۹۸۰ متر از سطح دریا ارتفاع دارد (شکل های ۴-۵ و ۴-۶).

از نظر زمین شناسی، معدن کوشک در ایران مرکزی، در حوضه‌ی رسوبی - آتشفسانی بافق قرار دارد. این حوضه ۷۰۰ کیلومتر مربع وسعت دارد. از نظر سن زمین شناسی، با توجه به فسیل های

سیاه رنگ در این مکان که حتی در دنیا نادر هستند ، سن نسبی کوشک ، به دوران پر کامبرین در اشکوب و سط میرسد . از نظر لیتولوژی یا سنگ شناسی ، کنتاکت های بالا و پائین کانسار بر اثر کنتاکت های گسل ایجاد شده است . سنگ میزان کانی سازی ، شیل سیاه رنگ است که بر روی این شیل ها توف های سبز و قهوه ای رنگ و بر روی آنها نیز دولومیت هائی قرار دارند که در سطح به رنگ قهوه ای بوده ، مقطع تازه آنها به رنگ سیاه است . البته تنها یک نوع لایه شیل در معدن یافت نمی شود بلکه چندین سری تکرار شونده دولومیت ، توف ، شیل به اضافه توف های رنگی نیز به این سری ها اضافه میشوند که تنها یکی از این شیل ها هستند که کانسار زائی در آنها صورت گرفته و میزان کانسار می باشد . شکل کانسار ، یک عدسی است که قطر بزرگ آن ۵۰۰ متر و قطر کوچک آن ۲۰۰ متر است و بطور متوسط ، ضخامتی برابر ۱۵ متر دارد . البته میتوان دو عدسی در معدن کوشک در نظر گرفت . یک عدسی در کمر بالای کانسار که کم عیار تر بوده ، کمتر مورد توجه استخراجی است ؛ و عدسی دیگر عدسی اصلی است که پر عیار بوده در کمر پائین کانسار واقع است و بیشترین حجم استخراجی تاکنون بر روی این عدسی بوده است . این عدسی توسط یک سری کسل ، قطعه قطعه شده و جابجایی هائی هم صورت گرفته است و ناحیه هائی را در معدن بوجود آورده که هر ناحیه ، با توجه به شرایط زمین ساختی خود و شرایط کاری حاکم بر معدن ، به روش های مختلفی استخراج شده است . تیپ کانسار از نوع ماسیو سولفید بوده و کانه های آن عبارتند از: گالن، اسفالریت، پیریت، کالکوپیریت و عنصر نقره . روش استخراج این معدن زیرزمینی می باشد. ذخیره قطعی سرب و روی باعیار ۱۴٪، ۲۹۹۷۰۰۰ تن برآورده است.

شکل ۴-۵: نمایی از کانسار سرب و روی کوشک

شکل ۴-۶: نمایی از تأسیسات معدن کوشک

در محدوده ورقه اسفوردي علاوه بر معدن سرب و روی کوشک، که فعال است، معادن متروکه و نشانه های معدني سرب و روی متعددی در ورقه وجود دارد که معادن متروکه احمد آباد و پرژام از مهم ترین آنهاست. معادن متروکه و نشانه های معدني مذکور در حال حاضر از نظر اقتصادي اهميت ندارند، هر چند که وجود فلز ارزشمند موليبيدينوم در کانسار احمد آباد، بررسی های دقیق و جامع در ارزیابی اقتصادي معدن مذکور را می طلبد. در زیر تعدادی از نشانه های معدني سرب و روی موجود در ورقه اسفوردي مورد بررسی قرار گرفته است:

- معدن سرب و روی پرژام:

در محدوده معدن غيرفعال سرب و روی معدن پرژام تعدادی حفریات بصورت ترانشه و تونل مشاهده می شود. کانی سازی در موقعیت شکستگی های قطع کننده دولومیت قهوه ای رخ داده است (شکل ۴-۷). در اطراف معدن سرباره های ذوب روی مشاهده شده است که متعلق به سالیانی دور است. در سالیانی نچندان دور عملیات اكتشافی بصورت حفر ترانشه در محدوده معدن انجام شده است (شکل ۴-۸). در دیواره ترانشه ها و نیز آثار بجاى مانده از حفریات قدیمی، کانه زائی بصورت گالن، مالاکیت و تركیبات اکسید و کربناته روی مشهود است.

نشانه معدني روی و سرب در موقعیت نمونه ESF40-82:
در امتداد گسلی با راستای N50E/70-80SE ترانشه ای به طول ۲۰، عرض ۷۰ و عمق ۵ متر در

داخل دولومیتها قهقهه ای رنگ متعلق به سازند شتری حفر شده است. در موقعیت ترانشه مذکور زون کانی سازی به صورت رگه های برشی و سیلیسی شده در ضخامت های ۱۰-۲۰ سانتی متر حاوی ترکیبات اکسیدی و کربناته روی قابل مشاهده است. نمونه بطور انتخابی از بخش هایی غنی از ترکیبات اکسیدی و کربناته روی برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Pb, Pb, Mo, W, Sn, Au به روش جذب اتمی به آزمایشگاه ارسال گردید. در جدول ۴-۴ نتایج آنالیز نمونه مذکور، آمده است.

شکل ۴-۷: نمایی از زون شکستگی میزبان کانی سازی و نیز حفریات قدیمی در معدن پرژام

شکل ۴-۸: عملیات اکتشافی بصورت حفر تراشه در معدن پرژام

نشانه معدنی روی در موقعیت نمونه :82- ESF41

در امتداد زون شکستگی با راستای N80E/70-80NW که در سنگ میزبان دولومیت سیاه رخ داده است، در ضخامت ۱-۳ متر، کانه زائی روی کانی سازی روی (بصورت ترکیبات اکسیدی و هیدروکسیدی روی) رخ داده است. کمر پائین زون کانه دار، دولومیت سیاه و کمر بالا شیل های خاکستری نازک لایه است. نمونه بطور انتخابی از بخش هایی غنی از ترکیبات اکسیدی و کربناته روی برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Pb, Mo, W, Sn, Au به روش جذب اتمی به آزمایشگاه ارسال گردید. در جدول ۴-۲ نتایج آنالیز نمونه مذکور، آمده است.

نشانه معدنی روی در موقعیت نمونه 82- ESF42

رگه سیلیسی قهوه ای رنگ که با طول ۱۵۰ و ضخامت ۳-۱ متر در راستای شمال شرق - جنوب غرب و با شیب ۶۰ درجه به سمت شمالغرب، واحد شیل خاکستری را قطع کرده است. رگه مذکور از کانه های اکسید و هیدروکسیدی آهن غنی است. نمونه از بخش هائی از رگه سیلیسی ، که به ترکیبات هیدروکسیدی آهن آغشته است، برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Pb, Mo, W, Sn, Au آنالیز نمونه های مذکور، در جدول ۴-۳ ، آمده است.

جدول ۴-۱: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF40

Field No	Ag	As	Pb	Zn	Mo	W	Sn	
82- ESF40	2	-	0.13	1.45	8	10	58	

مقادیر(جز پب ، زن) - که بر حسب درصد است) بر حسب ppm می باشد

جدول ۴-۲: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF41

Field No	Ag	As	Pb	Zn	Mo	W	Sn	
82- ESF41	2	-	123	13.98	40	10	70	

مقادیر(جز پب ، زن) - که بر حسب درصد است) بر حسب ppm می باشد

جدول ۴-۳: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF42

Field No	Ag	As	Pb	Zn	Mo	W	Sn	
82- ESF42	2	-	82	1.16	4	<5	108	

مقادیر (جزء Pb, Zn - که بر حسب درصد است) بر حسب ppm می باشد

نشانه معدنی سرب و روی (و نقره) در موقعیت نمونه 82- ESF70

در امتداد یک زون شکستگی با راستای N30W/60 NE حفریات قدیمی بصورت حفر

دخمه ای به طول ۱، عرض ۰/۷ و عمق ۱۰ متر ایجاد شده است. سنگ میزبان دولومیت است.

کانی سازی به صورت آغشتگی های مالاکیت و ترکیبات هیدروکسیدی آهن در راستای شکستگی

در طول ۴ و ضخامت ۵/۰ متر رخ داده است. نمونه بطور انتخابی از بخش هائی غنی از ترکیبات

هیدرو اکسیدی آهن و مالاکیت برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Pb, Mo, W,

به روش جذب اتمی به آزمایشگاه ارسال گردید. در جدول ۴-۴ نتایج آنالیز نمونه Sn, Au

مذکور، آمده است. مقدار نقره و قلع در نمونه آنالیز شده قابل توجه است.

نشانه معدنی روی و سرب در موقعیت نمونه 82- ESF71

آثار معدنکاری قدیمی (احتمالاً روی) که به صورت حفر یک تونل با طول ۱۰، عرض ۸-۴ و

ارتفاع ۴-۳ متر و نیز حفر یک دخمه با طول ۶، عمق ۴ و عرض ۱ متر در داخل یک واحد

دولومیت قهوه ای رنگ (متعلق به سازند شتری) رخ داده است. کانه زائی به صورت آغشتگی هائی

از مالاکیت، آزوریت، ترکیبات اکسیدی و هیدروکسیدی روی و آهن در دیواره تونل و دخمه مشهود است. نمونه بطور انتخابی از بخش هائی غنی از ترکیبات هیدرو اکسیدی آهن، ترکیبات Cu, Zn, آنالیز عناصر اکسیدی و کربناته روی، مالاکیت و آزوریت برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Mo, W, Sn, Au به روش جذب اتمی به آزمایشگاه ارسال گردید. در جدول ۴-۵، نتایج آنالیز نمونه مذکور، آمده است.

جدول ۴-۴: نتایج آنالیز نمونه ESF70

Field No	Ag	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF70	325	1.08	0.92	2	5	215

مقادیر (بجز Pb, Zn – که بر حسب درصد است) بر حسب ppm می باشد

جدول ۴-۵: نتایج آنالیز نمونه ESF71

Field No	Ag	Pb	Zn	Mo	W	Sn
82- ESF71	3	0.5	20.38	16	10	48

مقادیر (بجز Pb, Zn – که بر حسب درصد است) بر حسب ppm می باشد

۴-۴- آپاتیت:

ورقه اسفوردی، غنی ترین ورقه به لحاظ دارا بودن فسفات آذرین در کشور است. مهمترین کانسارهای فسفات در این ورقه، کانسارهای فسفات اسفوردی و گزستان می باشند که در زیر با خصار مورد بحث قرار می گیرند:

- کانسار آپاتیت اسفوردی:

معدن آپاتیت اسفوردی که، تنها تولید کننده فسفات در ایران است، در این منطقه قرار دارد.

مجتمع فسفات اسفوردی از واحدهای زیر مجموعه شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران میباشد (شکل ۹-۴).

این معدن در ۳۰ کیلومتری شمال چغارت در شکستگی های موجود در ریولیت ها بیرون زدگی داشته و در آن بلورهای بزرگ آپاتیت دیده می شود. همراهی فسفر توسط عناصر نادر خاکی ارزش اقتصادی کانسار مذکور را دو چندان کرده است. مطالعات ژئوفیزیکی نشان داده است که توده آهن اسفوردی بشکل استوانه بوده و بخشهای آهن و فسفر آن بصورت ناامیخته از ماگمای مافیک با روند کربناتیتی جدا شده است.

توده معدنی شامل کانسار آهن و فسفات از نوع آذرین بوده و در یک سطح دایره ای شکل بقطر تقریبی ۵۰۰ متر و عمق ۱۰۰ متر قرار داشته و گسترشی در حدود ۲۰ هکتار دارد. کانه زایی در منطقه اسفوردی در سری ریز (اینفراکامبرین) که تناوبی از شیل، ماسه سنگ، آهک، دولومیت همراه با سنگهای اتشفسانی است، رخ داده است. عمدت ترین کانی آپاتیت می باشد که همراه با کانیهای آهن دار (هماتیت، مگنتیت) یافت می شود. همچنین کانیهای فرعی دیگری نظیر زنوتایم

(YPO₄) و مونازیت [Ce₁La)PO₄] نیز بصورت میانبار جامد در ساختمان آپاتیت حضور دارند.

تجزیه های زمین شناسی نشان می دهد که فراوانی عناصر کمیاب (عناصر کمیاب خاکی و عناصر کمیاب معمولی) در این کانسار غیر عادی است. عناصر کمیاب به دو شکل جانشینی و میانبارهای REE دارد در درون ساختمان آپاتیت وجود دارد. در بین عناصر نادر خاکی ، عناصر نادر خاکی سبک (LREE) نسبت به عناصر نادر خاکی سنگین (HREE) از فراوانی بالاتری برخوردارند. مطالعات زمین گرماسنگی و زمین شیمیابی نشان میدهد که آهن و آپاتیت معدن اسفوردی احتمالا از یک مآگمای فرابازی تقلیلی کربناتیتی حاصل شده و با ریولیت ها ارتباطی ندارد (مر، ف و دهقانی، ه، ۱۳۷۸).

میزان ذخیره برآورد شده قریب ۱۷ میلیون تن با عیار ۱۳/۹ درصد P2O₅ است که با توجه به عملیات انجام گرفته پیش بینی میشود ذخیره تا حدود ۲۲ میلیون تن برسد. از ویژگیهای مهم این کانسار داشتن عناصر کمیاب حدود ۱/۲٪ میباشد. میزان استخراج سالانه : ۳۶۰۰۰۰ تن ، عیار متوسط خوراک کارخانه : ۱۳/۹٪ = P2O₅ ، عیار کنسانتره تولیدی : ۳۸٪ = و میزان تولید سالیانه: ۱۰۳۰۰۰ تن می باشد.

سنگ فسفات پس از انجام عملیات آتشباری به کمک بلدوزر، لودر و کامیون به محل ورودی کارخانه حمل می گردد.

موارد مصرف: نیاز صنایع کشورمان به فسفات : متداولترین روش استفاده از سنگ فسفات تبدیل آن به اسید فسفریک و سپس مصرف در صنایع مرتبط است. در حال حاضر مجموعه نیاز کشور به

P2O5 سالیانه حدود ۱۰۰۰۰۰ تن است که تقریباً کل آن از طریق واردات تامین می‌شود. حدود

۷/۸٪ در صنایع کود شیمیائی حدود ۵/۶٪ در صنایع شوینده ۳/۳٪ در صنایع غذایی دام و طیور

٪ در صنایع خوراکی، آبکاری، رنگ، داروئی وغیره

شکل ۴-۹: نمایی از معدن اسفوردی

کانسار آپاتیت گزستان:

فسفات گزستان در فاصله ۵۳ کیلومتری شرق شهرستان بافق و در ۵ کیلومتری جنوب شرق

روستای گزستان قرار دارد. آپاتیت همراه با آهن به صورت عدسی ها و رگه هایی در سنگ میزبان

دیاباز- بازالتی در مجموعه کربناته- آواری- آتشفسان منسوب به سازند ریزو جای دارد (شکل ۴-

۱۰). آپاتیت در دو فاز درشت بلور پگماتیی و ریز بلور رگه ای و پرکننده فضاهای خالی در سنگ دیاباز دیده میشود. به نظر میرسد که آپاتیت همراه با آهن به صورت فاز ناامیخته از ماغماهای بازیک- اولترا بازیک آلکالی با روند کربناتی تشکیل شده است. خاکهای نادر بصورت انکلووزیون های مونازیت در کانی آپاتیت تمرکز دارد. مجموعه فوق در وسعتی حدود یک کیلومتر مربع گسترش دارد (دری، م و همکاران - ۱۳۷۹).

شکل ۱۰-۸: نمایی از کانسار آهن - آپاتیت گرستان. بخش های کانسنگی با رنگ سیاه مشخص هستند

۴-۵- مولیبدن:

ورقه اسفوردی، یکی از غنی ترین ورقه های معدنی کشور است که از نظر منابع و ذخایر فلزی مانند آهن، روی، سرب، فسفات، عناصر نادر خاکی و ... از اهمیت بسزائی برخوردار است. اگر چه این ورقه از لحاظ زمین شناسی و پتانسیل های معدنی، توسط تعداد زیادی از محققین، بخوبی مورد مطالعه و بررسی قرار گرفته است ولی در رابطه با امکان وجود منابع مولیبدن، مطالعات چندانی انجام نشده است. در پی جوئی هائی -که بمنظور معرفی مناطق امیدبخش معدنی- در ورقه اسفوردی صورت گرفته است، تمرکز قابل ملاحظه ای از کانه سازی مولیبدن در افق کربناته تریاس میانی (سازند شتری) معرفی و مورد بررسی قرار گرفته است(تاج الدین، ح-۱۳۸۲).

مولیبدنیوم یک عنصر بسیار ضروری در صنعت است و در صنایع فولادسازی، تهیه مواد شیمیائی، مواد رنگی، کاتالیزورهای مورد نیاز پالایش نفت، روان سازها و ... کاربرد دارد. در ایران تاکنون کانسار یا نشانه های مولیبدن به تنهایی گزارش نشده است ولی همراه با کانسارهای مس پورفیری عمدتاً مقداری مولیبدن نیز وجود دارد. بعنوان مثال همراه با کانسارهای مس پورفیری سرچشم، میدوک، سونگون، دره زار، مقدار قابل ملاحظه ای مولیبدن نیز وجود دارد. افزون بر کانسارهای مس پورفیری مولیبدن دار چند کانسار رگه ای مس نیز دارای مولیبدن بالائی هستند(قربانی، ۱۳۸۱).

- موقعیت جغرافیائی و راه دسترسی:

محدوده معدنی احمدآباد در فاصله ۶۰ کیلومتری شمال شرق بافق و ۵ کیلومتری غرب روستای احمدآباد در مختصات "۳۰^۰، ۵۳^۰، ۵۴^۰، ۵۵^۰ تا " ۳۱^۰، ۵۷^۰ طول شرقی و "۰۰^۰ تا

”^{۱۵}،^{۱۶}،^{۱۷} عرض شمالی و در منتهی الیه شمال شرق ورقه اسفوردی واقع شده است

(شکل ۱۱-۴).

دسترسی به معدن احمدآباد از طریق شهرستان بهاباد میسر است. از بهاباد یک جاده آسفالت به طول ۱۰ کیلومتر تا روستای احمدآباد ادامه دارد. در ابتدای روستای احمدآباد یک جاده خاکی - شنی وجود دارد که به سمت شمال غرب منشعب می شود. بعد از طی ۲/۵ کیلومتر در امتداد این جاده می باید به سمت غرب گردش کنیم. بعد از گردش و گذر از سیل بند خاکی، ادامه مسیر در دشت به سمت غرب می باشد، که بعد از طی ۴ کیلومتر، به معدن احمدآباد می رسیم.

۳- پیشینه مطالعاتی و معدنکاری:

معدن احمدآباد در حال حاضر متوقف است. به گفته اهالی محل، این معدن از سال ۱۳۴۰ تا ۱۳۴۵ توسط آقای مهندس رستگار مورد بهره برداری قرار گرفته است. پس از این تاریخ، کارهای معدنی تا چند سال تعطیل می شود تا آنکه دوباره توسط شرکت سهامی فلزات یزد فعال می گردد. این شرکت دو دوره فعالیت معدنی را در احمدآباد هدایت کرده است که دوره دوم آن بین سالهای ۱۳۵۱ تا ۱۳۵۳ بوده است.

بهر حال آخرین دوره فعالیت های معدنی در سال ۱۳۵۳ متوقف شده است. کارهای معدنی شامل ۶ تونل و کارگاه اکتشافی و بهره برداری می باشد که طول یکی از تونل ها بالغ بر ۱۶۰ متر می باشد. استخراج بطور کلی به روش انباره ای و اتاق و پایه انجام گرفته و حجم زیادی از ماده معدنی به بیرون ریخته شده است. (شکل ۱۲-۴).

- هوکریده و همکاران (۱۹۶۲) و برخی دیگر از محققین در گزارش خود، مطالبی را راجع به این

معدن ارائه کرده اند.

- مومن زاده (۱۳۵۹) با مطالعه ذخایر سرب و روی ناحیه کرمان - یزد، معدن احمدآباد را در گروه

ذخایر سرب و روی پرموتریاس این ناحیه قرار داده است . به اعتقاد ایشان، این ذخایر همزمان با تشکیل

سنگ های کربناتی و مارنی و توفی پرموتریاس پدید آمده اند و به صورت لایه ای و نیز پرشدگی

شکستگی ها و حفره ها دیده می شوند.

- شمس و فتحیان پور(۱۳۶۸) کانی سازی را از نوع پرشدگی فضاهای باز در امتداد گسلی می دانند

که به صورت میان لایه ای در دولومیت های کرم رنگ تریاس حادث شده است.

- مهندسین مشاور کان ایران (۱۳۷۱)، کانی سازی در منطقه احمدآباد را مشابه با دیگر رخدادهای

کانی سازی سرب و روی در ایران مرکزی - بویژه در طبقات تریاس - دانسته و آنها را مشابه ذخایر و

معدن متروکه گوجر، طرز، ده عسگر، کاروانگاه، تاج کوه، کوه قلعه و بسیاری از معادن دیگر در

شمال استان کرمان و جنوب شرق استان یزد دانسته اند. ایشان با توجه به ژئومتری لایه ای و عدسی و

آنالیز شیمیائی چند نمونه از مقاطع چینه شناسی، که همگی متعلق به طبقات دولومیتی سازند شتری

متعلق به تریاس منطقه احمدآباد هستند، نشان داده اند که این طبقات بطور غیر عادی غنی از روی و

سرب هستند (جدول ۴-۶). ایشان در این طبقات میانگین روی ppm ۳۲۰۰ و میانگین سرب را

ppm ۲۵۰ گزارش کرده اند که این ارقام دهها برابر از میانگین جهانی سرب و روی در سنگ های

کربناتی بیشتر است.

شکل ۱۲-۴: نمایی از فعالیت های معدنی گذشته در کانسار احمد آباد (دید بسمت جنوب)

کد نمونه	Zn (ppm)	Pb(ppm)
BA.S4	7900	1200
BA.S5	900	300
BA.S6	1300	200
BA.S7	2000	100
BA.S8	1800	700
BA.S9	2600	500
BA.S10	7500	800
BA.S11	1500	100

جدول ۴-۶: نتایج آنالیز شیمیائی ۸ نمونه از مقطع چینه شناسی احمد آباد که همگی متعلق به طبقات دولومیتی سازند شتری منطقه معدنی احمد آباد هستند (مهندسین مشاور کان ایران ۰۱۳۷۱).

۴- موقعیت زمین شناسی محدوده معدنی:

منطقه مورد مطالعه بخشی از چهارگوش ۱/۲۵۰۰۰ راور و ورقه ۱/۱۰۰۰۰ اسفورده می باشد و از نظر زمین ساختی در زون ایران مرکزی قرار دارد (نبوی، م، ۱۳۵۵).

منطقه مورد بررسی، در یک بلوک گسلی مشکل از طبقات کربناته تریاس زیرین و میانی، طبقات چج، مارن و آهک تریاس بالائی و طبقات شیل و ماسه سنگ ژوراسیک واقع می باشد. در این محدوده سه لیتولوژی مشخص قابل تفکیک است(شکل ۱۱-۴):

۱- طبقات دولومیتی و آهکی تریاس زیرین و میانی که در مقابل فرسایش مقاوم بوده و ارتفاعات و ستیغ های کوه سه گوش را پدید آورده است.

۲- طبقات گچ و مارن تریاس بالائی که مورفولوژی ملایم و همواری داشته و فرورفتگی هائی را در کنار طبقات کربناته و مقاوم تریاس زیرین - میانی پدید آورده اند.

۳- طبقات شیل و ماسه سنگ ژوراسیک که امروزه بصورت تپه ماهورهای با مورفولوژی نه چندان خشن در بخش جنوب شرق کوه سه گوش رخنمون دارند.

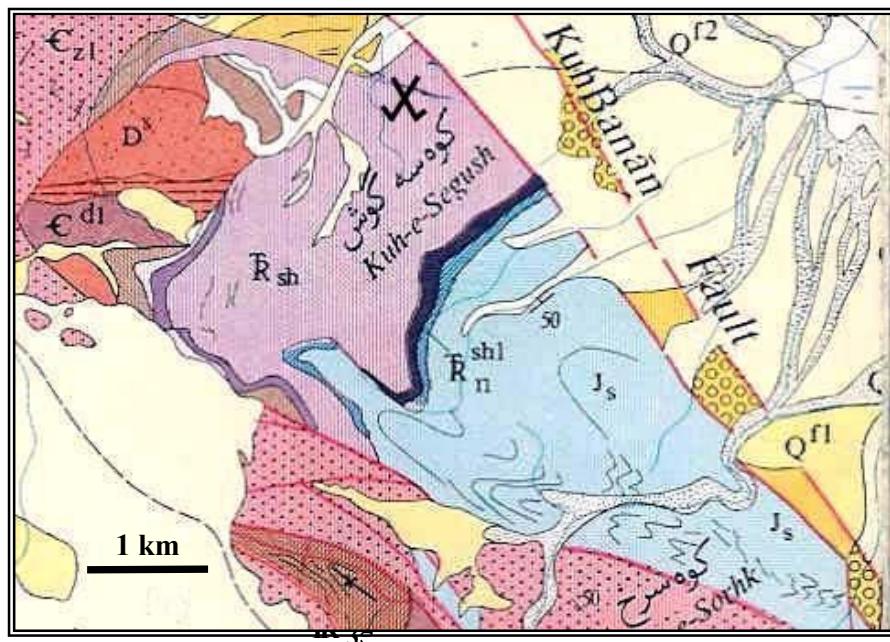
طبقات کربناته تریاس را در بیشتر مناطق می توان تا مسافت زیادی بدون هیچگونه گسیختگی و جابجائی دنبال کرد. قاعده طبقه های تریاس رخنمون ندارند و مرز آن با واحدهای سنگی و کنگلومرائی پالثوزوئیک زیرین (?) گسلی است و در سمت شمال شرق به توسط شاخه ای از گسل کوهینان (با روند شمالغرب - جنوب شرق) از نهشته های نثرن و کواترنر جدا می شود.

در محدوده معدنی مذکور کانی سازی عمدتا در طبقات دولومیتی سازند شتری رخ داده است.

۵- کانه سازی در محدوده معدنی احمدآباد :

در محدوده معدنی احمدآباد، سه منطقه مستقل کانی سازی وجود دارد. در منطقه اصلی که شامل معدن متروکه احمدآباد است، کانسنگ کاملا همшиб با طبقات دولومیتی دربرگیرنده قرار دارد. اما،

در دو منطقه دیگر کانی سازی-که در جنوب معدن احمدآباد قرار دارند- عمدها در امتداد شکستگی ها و حفره ها دیده می شود و کانسنسگ منحصرا شامل کانیهای اکسیده روی و سرب است. در این گزارش، کانه زائی مولیبدن فقط در منطقه معدنی اصلی- که عمده کارهای معدنی در آنجا صورت گرفته است- مورد بررسی قرار گرفته است و کانه سازی در منطقه جنوبی مورد بحث و بررسی نمی باشد.

LEGEND

J_s: Shale, micaceous sandstone, quartzose sandstone and subordinate thin bedded limestone

TR_nsh1: Calcareous shale, limestone fossilifer, with minor sandstone

TR_{sh1}: Calcareous shale, limestone fossilifer, yellowish brown, with minor sandstone

TR_{sh}: Dolomite to dolomitic limestone, thin bedded limestone

TR_{3g}: Gypsum

D^s: Quartzose sandstone, sandstone, siltstone. Redish brown

€d1: Dolomite to dolomitic limestone

€_{ZI}^{d1}: Sandstone, fine grained, shale, violet to red.

Fault:

شكل ۱۱-۴: موقعیت زمین شناسی کانسار احمدآباد (بخشی از ورقه یکصد هزارم اسفورדי)

الف - کانه سازی در منطقه اصلی (معدن متروکه احمدآباد):

حجم عمدۀ کانه سازی و فعالیت های معدنکاری، در منطقه معدنی اصلی، رخ داده است.

مهندسين مشاور کان ايران، ضيخته متوسط ماده معدنی (در عمق تونلها) را ۱/۲ متر، طول ۱۲۰ متر

و عمق حداکثر ۱۰۰ متر با عيار متوسط کانسنگ (سرب + روی) ۱۵٪ برآورد کرده اند.

در بررسی اخير مجموعاً تعداد ۷ نمونه از بخش های مختلف کانسنگ و ۲ نمونه از انباشته های

خارج شده از داخل تونل ها برداشت و بمنظور آناليز موليبدن و تنگستن و تعداد دیگری از عناصر

زمین شناسی و اكتشافات معدنی کشور ارسال شده است. نمونه ها به روش لب پرس

(Chip Sampling) برداشت شده است. آناليز نمونه ها برای عناصر موليبدن و تنگستن به روش

کالریمتری و پلازما میکرو اسپلیتینگ (Pb,Zn,Sn,Ag) به روش جذب اتمی، انجام گرفته

است. در نمونه های برداشت شده عيار Mo ۴۵/۰ تا ۱/۵ درصد متغير می باشد (جدول ۴-۷).

قابل ذكر است که ۷ نمونه بر جا، تنها از بخش هایی از کانی سازی که در سطح رخنمون داشته اند

برداشت شده است و از ماده معدنی رخنمون یافته در داخل تونل ها نمونه ای برداشت نگردیده است.

نکته دیگر اينکه من بعد، در اين گزارش منظور از کانی سازی عبارت از کانه سازی سرب، روی و

آغشتيگي هائي از اكسيد و هييدرو كسيدهاي آهن می باشد که در سطح رخنمون دارد، اگرچه در

معدنکاری گذشته بخش بزرگی از اينگونه کانه سازی ها -از نظر مقادير سرب و روی- قابل توجه

نبوده و به عنوان باطله و بخش غير اقتصادي در نظر گرفته شده اند.

مطالعه رخنمون های سطحي کانی سازی شده نشان می دهد که در اين محدوده ، ۳ افق کانی

سازی موليبден دارهم شيب با لايه بندی رخنمون دارد. منطقه اصلی کانه سازی (افق ۱ يا افق پائيني) به

صورت یک افق کم و بیش هم شیب با طبقات رسویی میزبان می باشد و در طول بالغ بر ۱۰۰ مترو
ضخامت ۷-۵/۰ متر رخمنون دارد (شکل های ۱۳-۴ و ۱۴-۴). سنگ درونگیر کانه سازی، طبقات
دولومیتی سازند شتری (واحد R_{sh-1}) است. طبقات عمدتاً دارای امتداد $70-80W$ N و شیب
۲۰- ۲۵ درجه به سوی جنوب - جنوب غرب می باشند. بدلیل توالی خوب طبقات دولومیتی
و آهکی سازند شتری و گسلش و جابجایی ضعیف طبقات، افق کانسنگ در پهلوها به خوبی قابل
تعقیب است. کانی شناسی شامل گالن، اسفالریت، ولفینیت (شکل ۴-۱۵) ، پیریت، اسمیت زونیت،
سروزیت، کالامین، فلورین و اکسیدها و هیدروکسیدهای آهن می باشد و همبری کانسنگ با طبقه
های دولومیتی درونگیر، مشخص تا تدریجی است.

مطالعات XRD بر روی یکی از نمونه ها (Esf.114-82) حضور کانیهای
ولفینیت ($PbMoO_4$)، سلسیئن، سروزیت و کلسیت را نشان داده است.
از بخش های مختلف کانسنگ رخمنون یافته در افق مذکور تعداد ۳ نمونه برداشت و بمنظور آنالیز
ارسال گردیده است (جدول ۴-۷).

علاوه بر افق اصلی ، ۲ افق دیگر از ماده معدنی با طول ۴۰-۲۰ متر و ضخامت ۳/۱-۰/۳ متر در
امتداد و هم شیب با لایه بندی ، در بالادرست و جوانب افق ۱ (افق اصلی) رخمنون دارد
(شکل های ۱۶-۴، ۱۷ و ۱۸) که بخش هائی از آنها، به عنوان کانسنگ سرب و روی، استخراج شده
است. کانه سازی در افق های مذکور مشابه افق اصلی بوده و غنی از اکسید و هیدروکسیدهای آهن و
کانیهای کربناته سرب و روی در امتداد لایه بندی است.

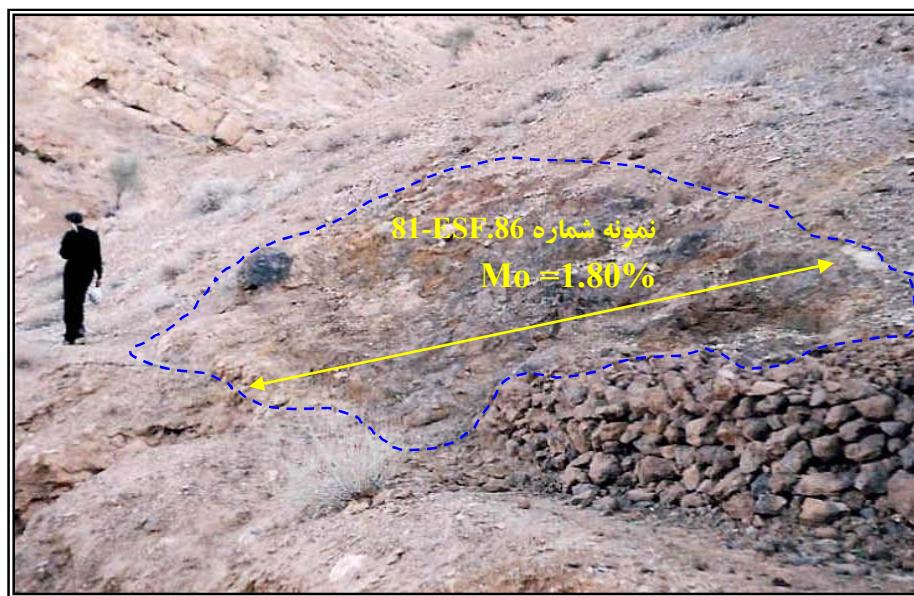
شماره نمونه	موقعیت نمونه بوداری	ابعاد رخمنون کانه سازی	W (ppm)	Mo (%)	Pb(%)	Zn (%)	Ag (ppm)	Sn(ppm)
81-ESF.86	افق ۱ (افق اصلی کانه سازی)	در طول بالغ بر ۱۰۰ و ضخامت ۷/۰/۵ متر	<5	1.8	3.56	0.34	94	27
82-ESF.112	افق ۱ (افق اصلی کانه سازی)	در طول بالغ بر ۱۰۰ و ضخامت ۷/۰/۵ متر	<5	1.73	3.45	0.58	*	12
82-ESF.113	افق ۱ (افق اصلی کانه سازی)	در طول بالغ بر ۱۰۰ و ضخامت ۷/۰/۵ متر	<5	2.24	3.65	0.32	*	84
82-ESF.115	افق ۲	در طول بالغ بر ۴۰ و ضخامت ۱/۵ متر	<5	1.24	6.96	0.95	*	78
82-ESF.170	افق ۲	در طول بالغ بر ۴۰ و ضخامت ۱/۵ متر	<5	5.1	6.18	3.07	*	74
81-ESF.90	انباشته های خارج شده از تونل	-	<5	1.36	1.3	2.8	7	36
82-ESF.114	انباشته های خارج شده از تونل	-	<5	3.31	6.09	0.74	*	92
82-ESF.116	عدسی های کانسنگ در بین طبقات دولومیتی	در طول ۴ و ضخامت ۷/۰/۱ متر	<5	1.29	2.85	0.69	*	40
82-ESF.111	دولومیت آغشته به اکسید و هیدروکسیدهای آهن	در محدوده ای در طول بالغ بر ۱۰ و پهنهای متوسط ۲ متر	<5	0.45	1.15	0.81	*	60

جدول ۴-۷:نتایج آنالیز نمونه ها و مشخصات رخمنون های کانه دار برداشت شده

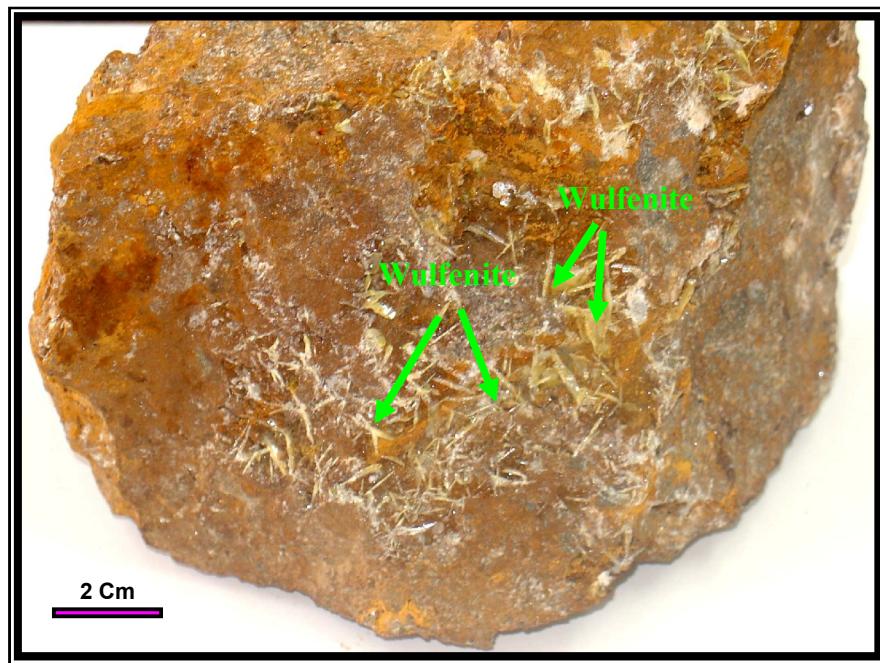
*: برای عناصر مربوطه آنالیز نشده است

شکل ۱۳-۴: نمایی از موقعیت کانی سازی سرب، روی و مولیبدن همراه با محل برداشت نمونه ها درافق اصلی (افق ۱) کانی سازی و کارهای معدنی

شکل ۱۴-۴: نمایی دیگر از موقعیت کانی سازی سرب، روی و مولیبدن همراه با محل برداشت نمونه ها درافق اصلی (افق ۱) کانی سازی

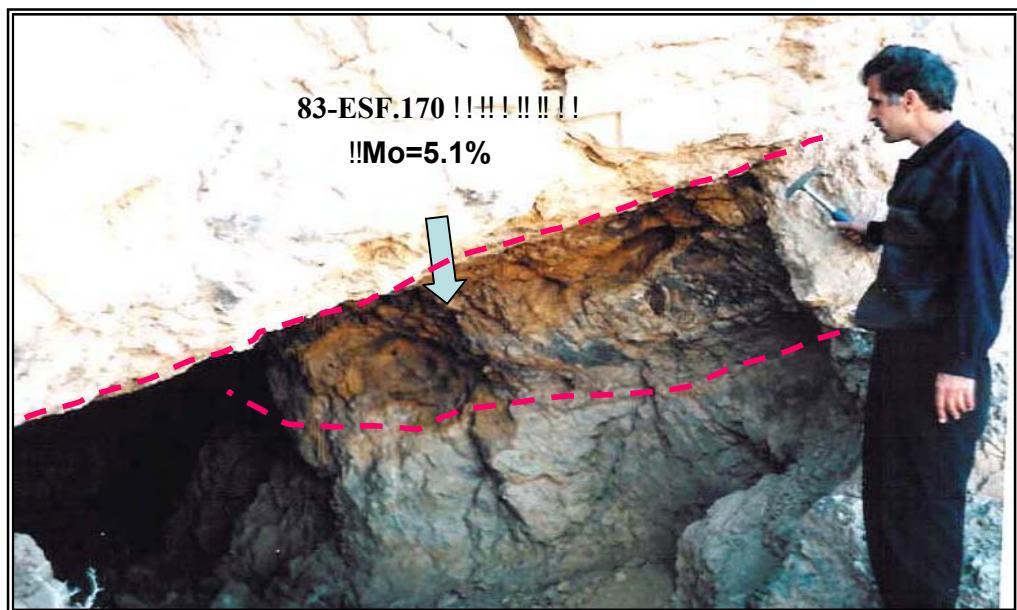
شکل ۱۵-۴: نمایی از تیغه های ولفنیت در کانسنگ سرب ۰ مولیبدن دار احمدآباد

علاوه بر افق کانه سازی مذکور، بخش های کانه سازی شده دیگری با شکل عدسی و با شیب و روند یکسان با لایه های دولومیت میزان، در طول ۴-۱ متر و ضخامت ۰/۷-۱ متر به چشم می خورد که از نظر کانی شناسی مشابه افق اصلی کانه دار می باشند (شکل های ۱۹-۴ و ۲۰-۴). مقدار مولیدن در یک نمونه برداشت شده از اینگونه رخمنونها ۱/۲۹ درصد اندازه گیری شده است (نمونه شماره ۸۲- ESF.116).

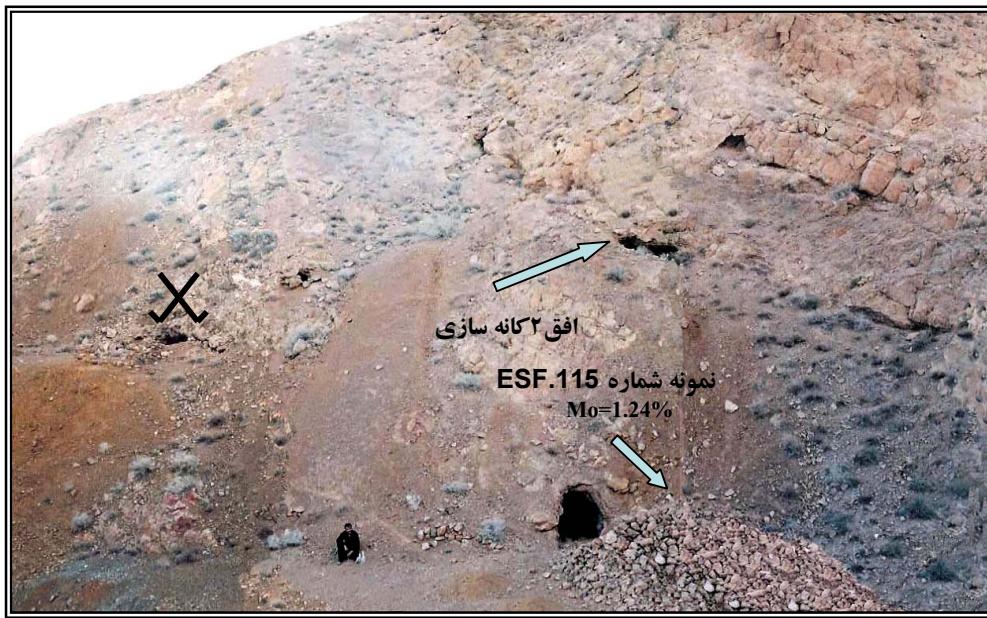
کانه سازی گاه به صورت دگرسانی و آغشته های سنگ های دولومیتی به اکسید و هیدروکسیدهای آهن نیز مشاهده شده است (شکل ۲۱-۴). در یک نمونه برداشت شده از این نوع سنگ ها مقدار Mo ۰/۴۵ درصد اندازه گیری شده است (جدول ۷-۴).

شکل ۱۶-۴ : نمایی از موقعیت کانی سازی سرب، روی و مولیبدن در افق ۲ کانی سازی همراه با موقعیت کارهای معدنی

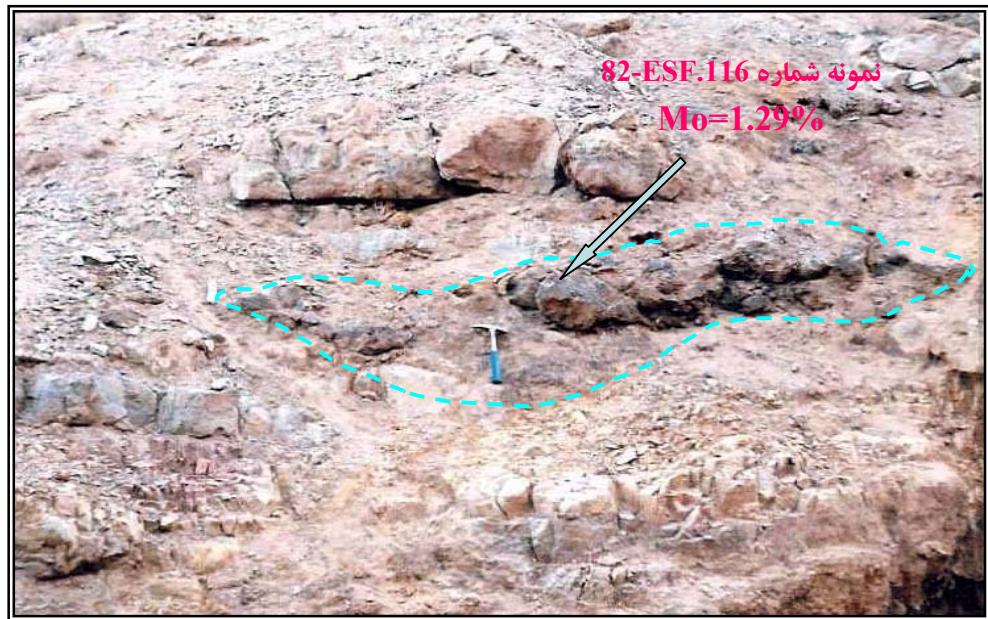
شکل ۱۷-۴ : نمایی نزدیک از موقعیت کانی سازی در افق ۲ کانی سازی و محل نمونه برداری

شکل ۱۸-۴: نمایی از موقعیت کانی سازی در افق ۲ کانی سازی، موقعیت فعالیت های معدنی و محل نمونه گیری از ابناشته های خارج شده از داخل تونل

شکل ۱۹-۴: نمایی از موقعیت عدسی های کانی سازی شده در طبقات دولومیتی

!!

شکل ۲۰-۴: نمایی دیگر از موقعیت عدسی های کانی سازی شده در طبقات دولومیتی و موقعیت نمونه گیری

شکل ۲۱-۴: نمایی از دولومیت های دگرسان و آغشته به اکسید و هیدروکسیدهای آهن که با تمرکز مولیبدن همراه می باشد

علاوه بر کانه سازی مولیبدنیوم در محدوده معدن احمد آباد، آثار دیگری از کانه زائی این فلز در

موقعیت نمونه های زیر مشاهده شده است:

۱- موقعیت نمونه 82- ESF22 - با عیار ۱۰۴ ppm در آهک های دولومیتی

۲- موقعیت نمونه 82- ESF37 - با عیار ۱۱۲ ppm در شیل های سیاه رنگ

۳- موقعیت نمونه 82- ESF39 - با عیار ۸۸ ppm در گرانیت دگرسان شده

۴- موقعیت نمونه 82- ESF121 - با عیار ۱۶۰ ppm در واحد دولومیت سیلیسی شده

۵- موقعیت نمونه 82- ESF128 - با عیار ۱۳۲ ppm در واحد شیل - اسلیت سیاه رنگ

۶- موقعیت نمونه 82- ESF130 - با عیار ۲۰۴ ppm در رگه های سیلیسی

۷- موقعیت نمونه 82- ESF131 - با عیار ۲۰۴ ppm در رگه های سیلیسی و

۸- موقعیت نمونه 82- ESF135 - با عیار ۱۵۲ ppm در رگه های سیلیسی

۴- ۶- مس:

در ورقه اسفوردی، کانه زائی مس محدود به چند نشانه معدنی است که ارزش اقتصادی

ندارند. گرچه برحی از آنها با حفر ترانشه و تونل همراه هستند. اغلب نشانه های معدنی مس در حاشیه

خاوری ورقه و در باخته روستای حسین آباد قرار دارند. مهم ترین این نشانه ها در موقعیت نمونه های

زیر می باشد:

- نشانه معدنی مس در موقعیت نمونه 82- ESF161A :

کانه سازی مس (به صورت آغشتگی های مالاکیت) که در طول ۱۵ و پهنای ۳-۵٪ در راستای

یک شکستگی با مشخصات N60E/80 SE ، که رخنمونی از یک نفوذی اسیدی را قطع کرده

است، رخ داده است. در راستای کانه زائی مذکور، یک اثر معدنکاری، به صورت ترانشه‌ای در طول ۴، عمق ۲-۵/۰ و عرض ۱-۲/۵ متر حفر شده است. کانه سازی بصورت رخداد رگه و رگچه‌های سیلیسی و آغشتگی‌های مالاکیت در امتداد شکستگی‌ها مشهود است. نمونه بصورت انتخابی از رگه Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au, Ag, مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (جدول ۸-۴ و نتایج پیوست).

جدول ۸-۴: نتایج آنالیز نمونه 82- ESF161A

Field No	Ag	Pb	Zn	Cu	Mo	W	Sn
82- ESF161A	<10	-	<5	1.58	8	10	<10

مقادیر (بجز Cu - که بر حسب درصد است) بر حسب ppm می باشد

82- ESF163 : نشانه معدنی مس در موقعیت نمونه

اثر معدنکاری قدیمی - به صورت تونلی با طول ۵، عرض ۱/۵-۱ و ارتفاع ۲/۵ متر، که در سنگ آهک کریستالین خاکستری رنگ حفر شده است. در امتداد تونل مذکور یک رگه کلسیتی با مشخصات N20E/85W در ضخامت ۱۰-۳ سانتی متر مشاهده می شود که شدیداً به ترکیبات هیدروکسیدی آهن و مقادیر کمی مالاکیت آغشته است. در دیواره‌های تونل، تعداد رگه ورگچه‌های کلسیتی دیگر در ضخامت های کمتر از ۱ سانتی متر رخ داده است. نمونه بصورت انتخابی از بخش‌های آغشته به مالاکیت برداشت شد و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au, Ag, مذکور، غنی شدگی نمونه از عناصر مورد نظر را نشان نداده است (جدول ۸-۴ و نتایج پیوست).

۹-۴ به روش جذب اتمی به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور در جدول ۸۲- ESF165 آمده است.

- نشانه معدنی مس در موقعیت نمونه ۸۲- ESF165

نوارهای چرتی در ضخامت های ۰/۱۰ متر که در همراهی با آهک های توده ای خاکستری رنگ رخ داده اند. نوارهای چرتی به رنگ خاکستری تیره تا قهوه ای بوده و شدیداً به هیدروکسیدهای آهن آغشته اند. نمونه بصورت انتخابی از بخش های آغشته به ترکیبات هیدروکسیدی آهن برداشت شده است و بمنظور آنالیز عناصر Cu, Zn, Mo, W, Sn, Au به روش های جذب اتمی و ICP به آزمایشگاه ارسال گردید. نتایج آنالیز نمونه مذکور در جدول ۱۰-۴ آمده است.

جدول ۹-۴: نتایج آنالیز نمونه ۸۲- ESF163

Field No	Pb	Zn	Cu	Mo	W	Sn	
82- ESF163	40	44	0.21	8	5	<10	

مقادیر (جز Cu - که بر حسب درصد است) بر حسب ppm می باشد

جدول ۱۰-۴: نتایج آنالیز نمونه ۸۲- ESF165

Field No	Zn	Cu	Mo	W	Sn
82- ESF165	57	4358	8	5	105

مقادیر بر حسب ppm می باشد

۴-۷- گچ:

نهشته هایی از گچ در کوه سه گوش واقع در شمال منطقه وجود دارد که متعلق به تریاس میباشدند

(شکل ۲۲-۴).

شکل ۲۲-۴: افق گچ در کوه سه گوش

۴-۸- سنگ های ساختمانی و نما:

آهکهای صورتی رنگ و لایه لایه کرتاسه واقع در دهانه بافق در خور استفاده در کارهای

ساختمانی است و کارگاه های متعددی در حال استخراج از سنگ های مذکور می باشند)

شکل های ۴-۲۳ و ۴-۲۴.

در حال حاضر در اطراف برخی از چشمه ها، لایه هایی از سنگ تراوerten تشکیل شده است

(شکل ۴-۲۵) ولی به لحاظ حجم و ضخامت کم، این سنگ ها ارزش اقتصادی ندارند.

شکل ۴-۲۳: نمایی از یکی از کارگاه‌های استخراج سنگ‌های تزئینی و نما

شکل ۴-۲۴: نمایی از سنگ‌های مرمریت صورتی که از کارگاه‌های سنگ تزئین و نما

منطقه

شکل ۲۵-۴: تراورتن های تشکیل شده در اطراف چشم

۹-۴ - خاکهای صنعتی:

- فلدسپات:

در تپه ماهورهای حاشیه جنوبی کوه زریگان، واقع در فاصله ۱۰۰ کیلومتری شرق شهرستان یزد (۴۵ کیلومتری شمال شهرستان بافق)، محدوده ای با پتانسیل خاک صنعتی (فلدسپات) قرار گرفته است (مهندسین مشاور پیجاب کاوش، ۱۳۷۸). در مرحله تهیه نقشه زمین شناسی ۱:۲۰۰۰۰ این ناحیه که وسعتی در حدود ۲۸ کیلومتر مربع را شامل می شود دو زون یکی در بخش شمالی و دیگری با وسعت کمتر در بخش جنوبی تشخیص داده شد. در طی عملیات صحرایی انجام شده سه نوع ماده معدنی شناسایی شده است. یکی از آنها خاکهای صنعتی (رس های مونت موریونیتی) می باشد که عمدتاً در امتداد دایکهای دیابازی در این ناحیه دیده می شوند. دیگری فلدسپار است. در ناحیه زریگان در میان سنگهای دگرگونی، پگماتیت های گوناگونی

موجود است که فلدسپار آنها از پلاژیو کلارزدیک خالص تا فلدسپار پتاسیم دار تغییر می کند.

در این بین تعدادی از این پگماتیتها از درجه خلوص بالا برای فلدسپار برخوردار هستند و می توان

گفت که تنها از کوارتز و فلدسپار تشکیل شده اند. سومین ماده معدنی فسفات است که نشانه هایی

از آن در مجاورت محدوده معدنی مورد مطالعه مانند ناحیه اسفوردی آشکار گشته است که این

نوع فسفات همراه آهن می باشد که با توجه به اهمیت و ارزش این ماده معدنی و مجموعه همراه

آن، پی جوئی در مجاورت محدوده مطالعاتی ضروری به نظر می رسد. در زون آلتره شده زریگان

تعداد ۲۹ رشته ترانشه به متراث کلی ۱۷۲ متر و نیز تعداد ۳۴ دهنه چاهک دستی به متراث ۵۲ متر که

جمعاً معادل ۲۲۴ متر مکعب خاکبرداری صورت گرفته است. جهت سرشکافی از روی زون های

احتمالی آلتره شده حفر شده است. لازم به ذکر است که بر اساس محاسبات انجام گرفته در

خصوصی میزان ذخیره زمین شناسی خاکهای صنعتی موجود در این ناحیه، میزان ذخیره کلی خاک

صنعتی ۲۱۰۵۲ تن می باشد.

-مونتموریونیت:

در ادامه اکتشافات مقدماتی خاکهای صنعتی منطقه بافق - بهاباد (زریگان)، کانی سازی

گسترده ای از نوع خاکهای رسی از نوع مونت موریونیت است، بهمراه کانی کائولنیت شناسائی

شد (مهندسین مشاور پیجاب کاوش، ۱۳۷۹-۸۰). کانی سازیهای U, Sr, هم به میزان U تا ۲۰۰

گرم در تن و Sr تا ۲۲۹۰۴ گرم در تن در ناحیه مورد نظر انجام شده است. رگه های مونت

مونتموریونیتی ناحیه به پنج منطقه مینرالیزه جداگانه تقسیم شده و هر کدام به نفکیک مورد حفر

ترانشه و چاهک و سپس تعیین ذخیره مجزا قرار گرفته و در نهایت، ذخیره احتمالی کانی رسی

در رگه ها از جمع کل مناطق پنج گانه بدین گونه محاسبه شد که رگه های با میزان Al₂O₃

بین ۱۳ الی ۱۸٪ و Fe_2O_3 زیر ۱٪ ، حدود ۳۰۰۰۰ تن ذخیره احتمالی دارند. در ضمن توده های کانه دار یعنی گرانیت هایی که تماماً تحت فرایند یا پدیده متوسطه ای متأسماً تیز تغییر ترکیب داده و می توانستند مورد مصرف بعنوان ماده معدنی قرار گیرند هم تعیین ذخیره احتمالی شدن و ذخیره ای حدود 7013000 تن برای آنها برآورد شد. مطالعات تکنولوژی، مصرف این ماده را در صنعت کاشی به میزان ۱۰ الی ۱۵٪ تائید می کند و با توجه به مقاومتهای بدست آمده، خواص فیزیکی آن هم خوب ارزیابی گردیده است. در ضمن پیشنهاد شده تا اکتشاف تکمیلی با هدف اکتشاف مواد رادیواکتیو و خاکهای نادر انجام شود و در توده های متأسماً تیزی هم اکتشافات عمیقی بصورت حفاری ماشینی انجام و مورد مصرف آن مشخص شود و نیز در زونهای پنج گانه به شرط عدم آلودگی به رادیواکتیو خطرناک، اقدام به تهیی نقشه توپوگرافی و زمین شناسی با مقیاس ۱:۱۰۰۰ به وسعت ۷۰ هکتار و اکتشافات عمقی شامل حفاری و گمانه زنی ماشینی نیز صورت گیرد و ذخیره قطعی مونت موریونیت معلوم گردد.

۴-۱۰- لاقریت:

در موقعیت نمونه ESF152- 82 ماسه سنگ و شیل های قرمز - ارغوانی رنگ مشکوک به افق لاتریتی، با ضخامت های کمتر از ۳۰ متر در تناوب با آهکهای کرم رنگ رخمنون دارند (شکل ۲۶-۴). افق مذکور منسوب به تریاس بوده و حاوی نودولهای آهنی در ابعاد کوچکتر از ۵ میلی متر است. نمونه بصورت انتخابی از بخش های قرمزرنگ، که از ترکیبات آهن غنی تر بوده است، برداشت شد و بمنظور آنالیز ترکیبات اکسیدی آهن، آلومینیوم و فسفر به روش شیمی تر به آزمایشگاه ارسال گردید. مقدار Al_2O_3 و Fe_2O_3 در این نمونه به ترتیب ۳۴,۷۰ و ۳۵,۱۸ اندازه گیری شده است (نتایج پیوست).

شکل ۲۶-۴: نمایی از تناوب شیل و ماسه سنگ آهن و آلومین دار قرمز رنگ در تناوب با آهک

فصل پنجم

نتیجه گیری

۱-۵ - نتیجه گیری

۱-۱- نتیجه گیری:

ورقه ۱:۱۰۰۰۰ اسفوردی در محدوده چهارگوش ۱:۲۵۰۰۰ راور و از لحاظ تقسیم‌بندی پهنه‌های

رسوبی - ساختاری ایران (آقا نباتی، ۱۳۸۳)، در پهنه ایران مرکزی قرار گرفته است. در محدوده‌ی

۱:۱۰۰,۰۰۰ اسفوردی واحدهای متفاوتی از پرکامبرین تا کواترنر بروزد دارد.

مطالعات ژئوشیمیائی در ورقه اسفوردی به معرفی چند ناهنجاری با اهمیتی از آهن، روی، کبالت، تیتان، فسفر،

مس، مولیبدن و نقره منجر شده است (علوی، م و همکاران، ۱۳۸۱).

با توجه به شواهد زمین شناسی و داده‌های ژئوشیمیائی، مناطق مورد نظر و اولویت دار در ورقه

اسفوردی مورد بازدید قرار گرفت و نمونه‌های مشکوک به کانی سازی برداشت گردید. در این بررسی

مجموعاً ۲۰۹ نمونه آخذ و جهت آنالیز و مطالعات تکمیلی به آزمashگاه‌های مربوطه ارسال شد.

با توجه اطلاعات موجود و بررسی های انجام شده، مجموعه پتانسیل های معدنی موجود در ورقه

اسفوردی شامل کانسارها و رخدادهای از آهن، منگنز، سرب و روی، آپاتیت، مولیبدن، مس، گچ،

سنگ‌های ساختمانی و نما و خاکهای صنعتی می‌باشد.

۱- آهن:

در ورقه اسفوردی، کانسنگ آهن به شکل توده‌ای، عدسی و لایه‌ای در نهشته‌های پرکامبرین بالایی،

کامبرین زیرین تشکیل شده و کانه‌های اصلی سازنده آن مگنتیت، ایلمنیت، هماتیت و به مقدار کم

پیریت می‌باشد. آپاتیت بصورت گانگ به مقدار نسبتاً زیاد در این کانسنگ وجود دارد. کانسنگ‌های

آهن اسفوردی، لکه سیاه، میشدوان، آنمالی شمالی و ناریگان و سه چاهون از مهمترین نمادهای این کانی سازی در ناحیه می باشند.

علاوه بر کانسارهای آهن موجود در ورقه، تعدادی اثر و نشانه معدنی آهن در این ورقه رخداد دارند که اغلب در جنوب-جنوب باخته و نیز در خاور ورقه قرار دارند.

۲- منگنز:

ذخایر منگنز نیز همانند ذخایر مهم آهن ورقه، در سری سنگهای مجموعه رسوی - آذرین قرار گرفته است. منگنز تنها در یک مورد (یعنی منگنز و آهن ناریگان) همراه آهن اهمیت اقتصادی پیدا کرده و مورد بهره برداری قرار گرفته است.

۳- سرب و روی:

در منطقه کوشک و زیرکان در افق شیلی - توفی همزمان و همخاست با افق های آهن، فسفر و غیره بوده واز نظر ژنتیک با آنها همzadند. آثار باریت در طبقات کربناتی روی افق شیلی کانه دار کوشک همراه با اکسید آهن وجود دارد. ولی آثار شناخته شده باریت از نظر اقتصادی ارزشی ندارد.

در محدوده ورقه اسفوردی علاوه بر معدن سرب و روی کوشک، که فعال است، معادن متروکه و نشانه های معدنی سرب و روی متعددی در ورقه وجود دارد که معادن متروکه احمد آباد و پژام از مهم ترین آنهاست. معادن متروکه و نشانه های معدنی مذکور در حال حاضر از نظر اقتصادی اهمیت ندارند، هر چند که وجود فلز ارزشمند مولیبدنیوم در کانسار احمد آباد، بررسی های دقیق و جامع در ارزیابی اقتصادی

معدن مذکور را می طلبد.

۴- آپاتیت:

ورقه اسفوردی، غنی ترین ورقه به لحاظ دارا بودن فسفات آذرین در کشور است. مهمترین کانسارهای فسفات در این ورقه، کانسارهای فسفات اسفوردی و گزستان می باشند که معدن آپاتیت اسفوردی ، تنها تولید کننده فسفات در ایران است که از نظر فراوانی عناصر نادرخاکی هم با اهمیت است.

۵- مولیبدن:

در پی جوئی هائی -که بمنظور معرفی مناطق امیدبخش معدنی- در ورقه اسفوردی صورت گرفته است، تمرکز قابل ملاحظه ای از کانه سازی مولیبدن در افق کربناته تریاس میانی (سازند شتری) معرفی شده است . کانسار مولیبدن فوق در محدوده معدن سرب و روی احمد آباد و در همراهی با کانسنسنگ سرب و روی می باشد. مقدار مولیبدن، که بیشتر به صورت ولفرامیت است، تا ۱/۵ درصد اندازه گیری شده است.

علاوه بر کانه سازی مولیبدنیوم در محدوده معدن احمد آباد، آثار دیگری از کانه زائی این فلز در برگه ۱:۵۰۰۰۰ فرک شناسائی شده است. در این موقعیت مولیبدن در مقادیر ۱۳۲ تا ۲۰۴ گرم در تن در رگه های سیلیسی و واحد شیل و اسلیت میزبان رگه ها تمرکز یافته است.

۶- مس:

در ورقه اسفوردی، کانه زائی مس محدود به چند نشانه معدنی است که ارزش اقتصادی ندارند. گرچه برخی از آنها با حفر ترانشه و تونل همراه هستند. اغلب نشانه های معدنی مس در حاشیه خاوری ورقه و در باخته روستای حسین آباد قرار دارند.

۷- گچ:

نهشته هایی از گچ در کوه سه گوش واقع در شمال منطقه وجود دارد که متعلق به تریاس میباشد.

۸- سنگ های ساختمانی و نما:

آهکهای صورتی رنگ و لایه لایه کرتاسه واقع در دهانه بافق در خور استفاده در کارهای ساختمانی است و کارگاه های متعددی در حال استخراج از سنگ های مذکور می باشند. در حال حاضر در اطراف برخی از چشمه ها، لایه هائی از سنگ تراورتن تشکیل شده است ولی به لحاظ حجم و ضخامت کم، این سنگ ها ارزش اقتصادی ندارند.

۹ - خاکهای صنعتی:

- فلدسپات:

در په ماهورهای حاشیه جنوبی کوه زریگان، محدوده ای با پتانسیل خاک صنعتی (فلدسپات) قرار گرفته است که حاوی سه نوع ماده معدنی شامل رس های مونت موریونیتی، فلدسپار و فسفات

است. رس های مونت موریلیونیتی در امتداد دایکهای دیابازی ناحیه دیده می شوند. فلدسپار، در میان سنگهای دگرگونی و پگماتیتی منطقه و فسفات در همراهی با آهن، در واحدهای لیتولوژیک مشابه با کانسار اسفوردنی وجود دارد.